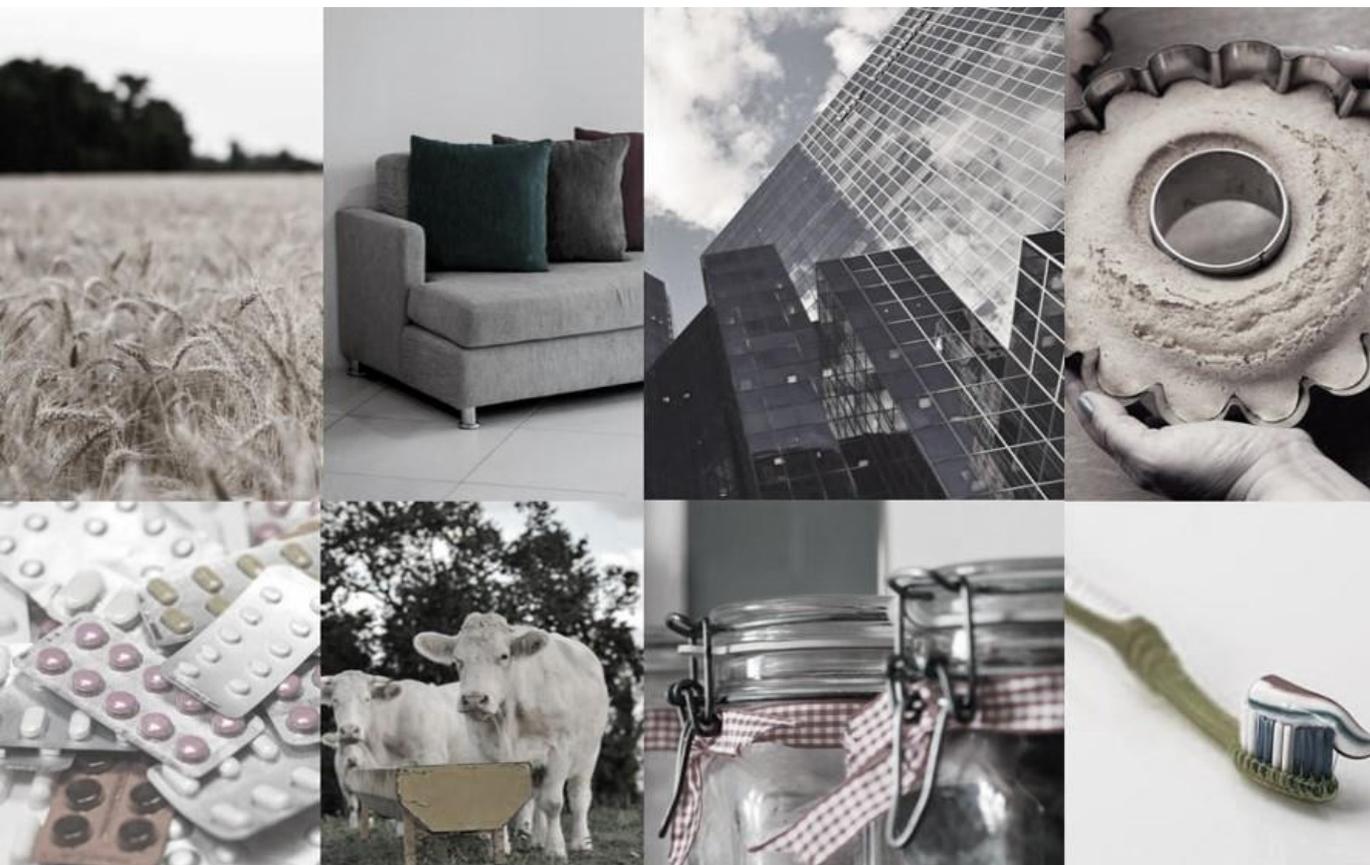

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

CIECH S.A. za 2018 rok

CIECH S.A. – WYBRANE DANE FINANSOWE

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	12 miesięcy zakończonych 31.12.2018	12 miesięcy zakończonych 31.12.2017	12 miesięcy zakończonych 31.12.2018	12 miesięcy zakończonych 31.12.2017
Przychody netto ze sprzedaży	2 418 534	2 365 764	566 813	557 345
Zysk na działalności operacyjnej	112 279	242 213	26 314	57 062
Zysk przed opodatkowaniem	334 013	301 471	78 280	71 023
Zysk netto za okres	270 612	243 907	63 421	57 462
Inne całkowite dochody netto	(4 508)	8 355	(1 057)	1 968
Całkowite dochody ogółem	266 104	252 262	62 365	59 430
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	64 232	300 288	15 054	70 744
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(268 087)	(131 486)	(62 829)	(30 977)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	(116 765)	(137 479)	(27 365)	(32 388)
Przepływy pieniężne netto razem	(320 620)	31 323	(75 140)	7 379
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	5,13	4,63	1,20	1,09
	stan na dzień 31.12.2018	stan na dzień 31.12.2017	stan na dzień 31.12.2018	stan na dzień 31.12.2017
Aktywa razem	3 927 454	3 652 664	913 362	875 749
Zobowiązania długoterminowe razem	1 393 685	1 172 446	324 113	281 101
Zobowiązania krótkoterminowe razem	1 131 068	931 190	263 039	223 259
Kapitał własny razem	1 402 701	1 549 028	326 210	371 389
Kapitał akcyjny	287 614	287 614	66 887	68 957

Powyższe wybrane dane finansowe zostały przeliczone na EUR według następujących zasad:

- pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej przeliczono stosując średni kurs określony przez Narodowy Bank Polski na dzień kończący okres sprawozdawczy,
- pozycje sprawozdania z zysków lub strat, sprawozdania z innych całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych przeliczono według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów określonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego miesiąca kalendarzowego okresu sprawozdawczego.

stan na dzień 31.12.2018	stan na dzień 31.12.2017	12 miesięcy zakończonych 31.12.2018	12 miesięcy zakończonych 31.12.2017
1 EUR = 4,3000 PLN	1 EUR = 4,1709 PLN	1 EUR = 4,2669 PLN	1 EUR = 4,2447 PLN

SPIS TREŚCI

SPRAWOZDANIE Z ZYSKÓW LUB STRAT CIECH S.A.	4
SPRAWOZDANIE Z INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW CIECH S.A.	5
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ CIECH S.A.	6
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH CIECH S.A.	7
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM CIECH S.A.	8
1. INFORMACJE OGÓLNE.....	9
1.1. INFORMACJE O DZIAŁALNOŚCI	9
1.2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA ORAZ ZASADY RACHUNKOWOŚCI	9
1.3. WALUTA FUNKCJONALNA I PREZENTACYJNA	10
1.4. ZASADY POLITYKI RACHUNKOWOŚCI	10
1.5. ZMIANY STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI I ZAKRES UJAWNIEŃ.....	11
2. SPRAWOZDAWCZOŚĆ WEDŁUG SEGMENTÓW	18
3. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z ZYSKÓW LUB STRAT ORAZ INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	24
3.1. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY.....	24
3.2. KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY, KOSZTY SPRZEDAŻY I OGÓLNEGO ZARZĄDU.....	24
3.3. UKŁAD RODZAJOWY KOSZTÓW	25
3.4. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	25
3.5. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE.....	26
3.6. SKŁADNIKI INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW.....	27
4. PODATEK DOCHODOWY, AKTYWA I REZERWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZCZONEGO	29
4.1. PODSTAWOWE SKŁADNIKI OBCIĄŻENIA PODATKOWEGO	29
4.2. EFEKTYWNA STOPA PODATKOWA	29
4.3. ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY.....	30
5. NOTY OBJAŚNIAJĄCE POZYCJE AKTYWÓW W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	33
5.1. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	33
5.2. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	35
5.3. DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	37
5.4. ZAPASY.....	41
5.5. NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE.....	42
5.6. KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE.....	44
5.7. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	44
6. KAPITAŁY.....	46
6.1. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	46
6.2. KAPITAŁY.....	46
6.3. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY.....	47
6.4. POŁĄCZENIA PRZEDSIĘWZIĘĆ I NABYCIE UDZIAŁÓW	47
7. ZOBOWIĄZANIA, REZERWY, ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	50
7.1. INFORMACJE DOTYCZĄCE ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH	50
7.2. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	51
7.3. ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE HANDLOWE I POZOSTAŁE	51
7.4. LEASING OPERACYJNY	52
7.5. REZERWY NA ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	53
7.6. INNE REZERWY.....	54
8. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM.....	55
8.1. INSTRUMENTY FINANSOWE	55
8.2. INSTRUMENTY FINANSOWE WYZNACZONE DO RACHUNKOWOŚCI ZABEZPIECZEŃ	59
8.3. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	61
8.4. USTALENIE WARTOŚCI GODZIWEJ	69
9. POZOSTAŁE NOTY.....	71
9.1. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	71
9.2. INFORMACJA O ZMIANACH ZOBOWIĄZAŃ WARUNKOWYCH LUB AKTYWÓW WARUNKOWYCH ORAZ INNE ZAGADNIENIA	71
9.3. INFORMACJE O TRANSAKCYJACH Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	75
9.4. INFORMACJA O ZAWARTYCH UMOWACH Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO CIECH S.A.	76
9.5. ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM.....	77
OŚWIADCZENIE ZARZĄDU	78

SPRAWOZDANIE Z ZYSKÓW LUB STRAT CIECH S.A.

	<i>nota</i>	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA			
Przychody netto ze sprzedaży	3.1	2 418 534	2 365 764
Koszt własny sprzedaży	3.2	(2 029 456)	(1 863 346)
Zysk brutto na sprzedaży		389 078	502 418
Pozostałe przychody operacyjne	3.4	4 154	4 461
Koszty sprzedaży	3.2	(221 224)	(207 112)
Koszty ogólnego zarządu	3.2	(55 688)	(55 327)
Pozostałe koszty operacyjne	3.4	(4 041)	(2 227)
Zysk na działalności operacyjnej		112 279	242 213
Przychody finansowe	3.5	343 552	342 793
Koszty finansowe	3.5	(121 818)	(283 535)
Przychody / (koszty) finansowe netto		221 734	59 258
Zysk przed opodatkowaniem		334 013	301 471
Podatek dochodowy	4.1, 4.2	(63 401)	(57 564)
Zysk netto z działalności kontynuowanej		270 612	243 907
Zysk netto za okres		270 612	243 907
Zysk na jedną akcję (w złotych):			
Podstawowy		5,13	4,63
Rozwodniony		5,13	4,63
Zysk na jedną akcję (w złotych) na działalności kontynuowanej:			
Podstawowy		5,13	4,63
Rozwodniony		5,13	4,63

Sprawozdanie z zysków lub strat CIECH S.A. należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami, które stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

SPRAWOZDANIE Z INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW CIECH S.A.

	<i>nota</i>	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Zysk netto z działalności kontynuowanej		270 612	243 907
Zysk netto za rok obrotowy		270 612	243 907
Inne całkowite dochody brutto, które mogą zostać przeniesione do sprawozdania z zysków lub strat	3.6	(5 345)	10 132
Rezerwa z tytułu stosowania zabezpieczenia przepływów pieniężnych	3.6	(5 345)	10 132
Inne całkowite dochody brutto, które nie mogą zostać przeniesione do sprawozdania z zysków lub strat	3.6	(136)	(13)
Pozostałe składniki innych całkowitych dochodów	3.6	(136)	(13)
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	4.1	973	(1 764)
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów, które mogą zostać przeniesione do sprawozdania z zysków lub strat	4.1	947	(1 766)
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów, które nie mogą zostać przeniesione do sprawozdania z zysków lub strat	4.1	26	2
Inne całkowite dochody netto		(4 508)	8 355
CAŁKOWITE DOCHODY OGÓŁEM		266 104	252 262

Sprawozdanie z innych całkowitych dochodów CIECH S.A. należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami, które stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ CIECH S.A.

	nota	31.12.2018	31.12.2017
AKTYWA			
Rzeczowe aktywa trwałe	5.1	13 551	13 880
Wartości niematerialne	5.2	46 057	34 143
Długoterminowe aktywa finansowe	5.3	2 339 188	1 864 137
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	4.3	25 514	40 247
Aktywa trwałe razem		2 424 310	1 952 407
Zapasy	5.4	41 019	31 795
Krótkoterminowe aktywa finansowe	5.6	1 006 464	1 012 304
Należności handlowe i pozostałe	5.5	400 673	280 765
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5.7	54 988	375 393
Aktywa obrotowe razem		1 503 144	1 700 257
Aktywa razem		3 927 454	3 652 664
PASYWA			
Kapitał akcyjny	6.2	287 614	287 614
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	6.2	470 846	470 846
Rezerwa z tytułu stosowania zabezpieczenia przepływów pieniężnych	8.2	(1 152)	3 246
Kapitał z wyceny aktuarialnej		11	121
Pozostałe kapitały rezerwowe	6.2	76 199	76 199
Zyski zatrzymane		569 183	711 002
Kapitał własny razem		1 402 701	1 549 028
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	7.1	1 333 695	1 130 482
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	7.2	59 416	41 528
Rezerwy na świadczenia pracownicze	7.5	574	436
Zobowiązania długoterminowe razem		1 393 685	1 172 446
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	7.1	493 601	413 516
Zobowiązania handlowe i pozostałe	7.3	532 895	476 443
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		867	4 758
Rezerwy na świadczenia pracownicze	7.5	421	400
Pozostałe rezerwy	7.6	103 284	36 073
Zobowiązania krótkoterminowe razem		1 131 068	931 190
Zobowiązania razem		2 524 753	2 103 636
Pasywa razem		3 927 454	3 652 664

Sprawozdanie z sytuacji finansowej CIECH S.A. należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami, które stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH CIECH S.A.

	nota	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk netto za okres		270 612	243 907
Amortyzacja		8 627	5 213
Utworzenie / (odwrócenie) odpisów aktualizujących		(309 183)	113 169
(Zyski) / straty z tytułu różnic kursowych		7 062	(1 347)
(Zyski) / straty z tytułu działalności inwestycyjnej		82	199
(Zyski) / straty ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		(30)	(96)
Dywidendy i odsetki		(5 645)	(126 178)
Podatek dochodowy naliczony		63 401	57 564
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu prowizji aranzacyjnej		(1 702)	2 614
Wycena instrumentów pochodnych		27 276	(56 877)
Inne		691	-
Wynik operacyjny przed zmianą kapitału obrotowego oraz rezerw		61 191	238 168
Zmiana stanu należności	9.1	(13 141)	55 277
Zmiana stanu zapasów		(9 224)	5 655
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych	9.1	48 499	47 774
Zmiana stanu rezerw i świadczeń pracowniczych	9.1	23 670	(249)
Środki pieniężne netto wygenerowane na działalności operacyjnej		110 995	346 625
Odsetki zapłacone		(40 856)	(43 959)
Podatek dochodowy (zapłacony)		(5 907)	(2 378)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		64 232	300 288
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Zbycie spółki zależnej		69	454
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		36	6
Dywidendy otrzymane		1 678	127 874
Odsetki otrzymane		23 981	18 983
Wpływy ze spłaty pożyczek		136 428	138 833
Nabycie spółki zależnej		(172 371)	(100)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(28 607)	(15 479)
Wydatki na podwyższenie i dopłaty do kapitału		(8 180)	(100 500)
Wypłacone pożyczki		(187 270)	(289 973)
Wydatki z tytułu cash poolingu		(33 851)	(11 584)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(268 087)	(131 486)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z zaciągniętych kredytów i pożyczek		649 072	39 000
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		(395 249)	-
Wydatki na spłatę kredytów i pożyczek		(334 515)	(5 438)
Wydatki z tytułu cash poolingu		(36 073)	(11 041)
Płatności zobowiązań z tytułu obligacji		-	(160 000)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(116 765)	(137 479)
Przepływy pieniężne netto razem		(320 620)	31 323
Środki pieniężne na początek okresu		375 393	342 607
Wpływ zmian z tytułu różnic kursowych		215	1 463
Środki pieniężne na koniec okresu	5.7	54 988	375 393

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych CIECH S.A. należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami, które stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM CIECH S.A.

	Kapitał akcyjny	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Rezerwa z tytułu stosowania zabezpieczenia przepływów pieniężnych	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z wyceny aktuarialnej	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
<i>nota</i>	6.2		8.2	6.2			
01.01.2018	287 614	470 846	3 246	76 199	121	711 002	1 549 028
Korekta BO z tytułu zastosowania MSSF 9	-	-	-	-	-	(17 182)	(17 182)
01.01.2018	287 614	470 846	3 246	76 199	121	693 820	1 531 846
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	(395 249)	(395 249)
Całkowite dochody ogółem za okres	-	-	(4 398)	-	(110)	270 612	266 104
Zysk / (strata) netto za okres	-	-	-	-	-	270 612	270 612
Inne całkowite dochody	-	-	(4 398)	-	(110)	-	(4 508)
31.12.2018	287 614	470 846	(1 152)	76 199	11	569 183	1 402 701
01.01.2017	287 614	470 846	(5 120)	76 199	132	467 095	1 296 766
Całkowite dochody ogółem za okres	-	-	8 366	-	(11)	243 907	252 262
Zysk / (strata) netto za okres	-	-	-	-	-	243 907	243 907
Inne całkowite dochody	-	-	8 366	-	(11)	-	8 355
31.12.2017	287 614	470 846	3 246	76 199	121	711 002	1 549 028

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym CIECH S.A. należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami, które stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

1 INFORMACJE OGÓLNE

1.1. INFORMACJE O DZIAŁALNOŚCI

Nazwa spółki	CIECH Spółka Akcyjna
Siedziba	Warszawa
Adres	ul. Wspólna 62, 00-684 Warszawa
KRS	0000011687 (Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego)
Numer klasyfikacji statystycznej (REGON)	011179878
Numer klasyfikacji podatkowej (NIP)	118-00-19-377
Numer Rejestrowy BDO	000015168
Strona www	www.ciechgroup.com
Posiadane oddziały	Oddział CIECH S.A. w Rumunii Oddział CIECH S.A. w Niemczech
Jednostka dominująca	KI Chemistry s. à r. l (jednostka zależna od Kulczyk Investments)

CIECH S.A. to spółka holdingowa zarządzająca i świadcząca usługi wsparcia dla swoich spółek zależnych - należących do Grupy CIECH krajowych i zagranicznych spółek produkcyjnych, handlowych i usługowych. Grupa CIECH to międzynarodowa, profesjonalnie zarządzana grupa, o ugruntowanej pozycji lidera w branży chemicznej w Europie Środkowej i Wschodniej. Wytwarza produkty, z których powstają artykuły niezbędne w codziennym życiu ludzi na całym świecie - nowoczesne wyroby o najwyższej, światowej jakości. Korzystając ze wsparcia wiarygodnego inwestora strategicznego - Kulczyk Investments - realizuje strategię globalnego rozwoju.

Do głównych produktów Grupy CIECH należy zaliczyć: sodę kalcynowaną i oczyszczoną, sól warzoną, żywice epoksydowe i poliestrowe, produkty agrochemiczne, pianki poliuretanowe, lampiony i słoje, krzemiany sodu i potasu. Najważniejszym rynkiem zbytu dla produktów Grupy CIECH jest Unia Europejska, w tym głównie Polska i Niemcy oraz kraje Europy Środkowo-Wschodniej. Produkty Grupy CIECH trafiają również na rynki zamorskie, znajdując swoich odbiorców głównie w Indiach, Afryce Północnej i na Bliskim Wschodzie.

1.2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA ORAZ ZASADY RACHUNKOWOŚCI

1.2.1. OŚWIADCZENIA ZARZĄDU

Prezentowane sprawozdanie finansowe CIECH S.A. za okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku, wraz z danymi porównywalnymi, zostało zatwierdzone przez Zarząd CIECH S.A. 26 marca 2019 roku.

Zarząd CIECH S.A. oświadcza, że jednostkowe sprawozdanie finansowe CIECH S.A. za prezentowany okres oraz okres porównywalny zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej przyjętymi do stosowania w Unii Europejskiej oraz związanymi z nimi Interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej (MSSF).

Zarząd CIECH S.A. oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, prezentowane jednostkowe sprawozdanie finansowe i dane porównywalne zostały sporządzone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają one w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową spółki CIECH S.A. oraz jej wynik finansowy. Ponadto Zarząd CIECH S.A. oświadcza, że Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy CIECH oraz CIECH S.A. za 2018 rok zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Spółki, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyk.

Zarząd CIECH S.A. oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania prezentowanego jednostkowego sprawozdania finansowego został wybrany zgodnie z przepisami prawa i jest nim: PricewaterhouseCoopers Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audit sp.k. (dawniej: PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.) z siedzibą w Warszawie posiadająca wpis na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych, prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów pod numerem 144 rejestru. Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący tego badania spełniają warunki do wydania bezstronnego i niezależnego sprawozdania z badania, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego.

1.2.2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy CIECH S.A. w dniu 31 stycznia 2007 roku podjęło uchwałę nr 4 w sprawie sporządzania jednostkowych sprawozdań finansowych według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonych przez Unię Europejską. W związku z podjętą uchwałą od roku 2007 raporty spółki CIECH S.A. są sporządzone zgodnie z zasadami MSSF z zastosowaniem wyceny aktywów i pasywów oraz pomiaru wyniku finansowego netto. Główne zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego zostały wymienione w nocie 1.4. Zasady te były stosowane we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły za wyjątkiem zmian opisanych w sprawozdaniu.

Sprawozdanie finansowe CIECH S.A. zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów i zobowiązań finansowych (instrumentów pochodnych) wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Prezentowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej CIECH S.A. w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuacji działalności przez Spółkę.

Rokiem obrachunkowym dla CIECH S.A. jest rok kalendarzowy.

Sprawozdanie z zysków lub strat CIECH S.A. sporządzone jest w wersji kalkulacyjnej. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych sporządzone jest metodą pośrednią.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od Zarządu dokonania własnych ocen oraz użycia pewnych założeń i szacunków księgowych w ramach stosowania przyjętych przez spółkę zasad rachunkowości. Zagadnienia, które wymagają dokonania istotnych ocen, bądź obszary, w przypadku których poczynione założenia i szacunki mają istotny wpływ na prezentowane sprawozdanie finansowe opisane zostały w nocie 1.4.

1.3. WALUTA FUNKCJONALNA I PREZENTACYJNA

Walutą funkcjonalną CIECH S.A. oraz walutą prezentacji niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski. Dane w sprawozdaniu finansowym zostały zaprezentowane w tysiącach złotych polskich (tys. zł), o ile nie jest to wskazane inaczej. Spółka CIECH S.A. posiada Oddziały (w Rumunii oraz w Niemczech), których księgi prowadzone są w ich walutach lokalnych (RON oraz EUR). Dla celów sporządzenia sprawozdania CIECH S.A. księgi Oddziału w Rumunii są przelutowywane po kursach transakcyjnych, a księgi Oddziału w Niemczech po średnim kursie NBP z danego okresu – ze względu na niewielką wartość transakcji, przewalutowanie po takim kursie nie powoduje istotnego zniekształcenia wyników.

1.4. ZASADY POLITYKI RACHUNKOWOŚCI

Dla czytelniejszego odbioru i lepszego zrozumienia informacji przedstawionych w sprawozdaniu finansowym istotne zasady rachunkowości obowiązujące w CIECH S.A. oraz dokonane osądy i oszacowania zostały przedstawione w poszczególnych notach.

Nota	Tytuł	Zasady rachunkowości	Dokonane osądy i oszacowania
3.1.	Przychody ze sprzedaży	x	
3.2.	Koszt własny sprzedaży	x	
3.4.; 3.5.	Pozostałe przychody i koszty	x	x
4.1.	Podatek dochodowy	x	
4.3.	Odroczony podatek dochodowy	x	x
5.1.	Rzeczowe aktywa trwałe	x	x
5.2.	Wartości niematerialne	x	x
5.3.	Długoterminowe aktywa finansowe	x	x
5.4.	Zapasy	x	x
5.5.	Należności krótkoterminowe	x	x
5.6.	Krótkoterminowe aktywa finansowe	x	x
5.7.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	x	x
6.2.	Kapitały	x	
7.2.	Pozostałe zobowiązania długoterminowe	x	
7.3.	Zobowiązania krótkoterminowe handlowe i pozostałe	x	x
7.4.	Leasing operacyjny	x	
7.5.	Rezerwy na świadczenia pracownicze	x	x
7.6.	Inne rezerwy	x	x
8.1.	Instrumenty finansowe	x	x
8.2.	Rachunkowość zabezpieczeń	x	x
9.2.	Aktywa i zobowiązania warunkowe	x	x

1.5. ZMIANY STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI I ZAKRES UJAWNIĘĆ

Dwie zmiany w MSSF, jakie weszły w życie od dnia 1 stycznia 2018 roku dotyczące zastosowania MSSF 9 i MSSF 15 miały wpływ na prezentowane jednostkowe sprawozdanie finansowe CIECH S.A. Poniżej przedstawione zostały te oraz pozostałe zmiany do MSR/MSSF wraz z ich wpływem na sprawozdanie finansowe Spółki:

Zastosowane nowe i zmienione standardy i interpretacje:		
Zatwierdzone przez RMSR do stosowania po 1 stycznia 2018 roku	Wpływ na sprawozdanie finansowe	Rok obowiązywania w UE
MSSF 9 „Instrumenty finansowe”	Wpływ na sprawozdanie opisany w punkcie 1.5.1	2018
MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”	Wpływ na sprawozdanie opisany w punkcie 1.5.2	2018
Objaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie	2018
Zmiany do MSSF 2 „Płatności oparte na akcjach” – klasyfikacja i wycena transakcji opartych na akcjach	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie	2018
Zmiany do MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie	2018
Roczny program poprawek 2014-2016	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie	2018
Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” – usunięcie krótkoterminowych zwolnień	Brak wpływu	2018
Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych” - wycena jednostek stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięć do wartości godziwej	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie	2018
KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych oraz płatności zaliczkowe”	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie	2018
Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne” odnośnie reklasyfikacji nieruchomości inwestycyjnych	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie	2018
Zatwierdzone przez RMSR do stosowania po 1 stycznia 2019 roku	Wpływ na sprawozdanie finansowe	Rok obowiązywania w UE
MSSF 16 „Leasing”	Wpływ na sprawozdanie opisany w punkcie 1.5.3	2019
Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” – prawo wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie	2019
Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych” - wycena inwestycji długoterminowych	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie	2019

Zastosowane nowe i zmienione standardy i interpretacje:		
Roczny program poprawek 2015-2017	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie	2019
Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – zmiany do programu określonych świadczeń	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie	2019
KIMSF 23 „Niepewność związana z ujęciem podatku dochodowego”	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie	2019
Zatwierdzone przez RMSR do stosowania po 1 stycznia 2020 roku	Wpływ na sprawozdanie finansowe	Rok obowiązywania w UE
Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie	2020
Zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsiębiorstw” – definicja przedsięwzięcia	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie	2020
Zmiany do MSR 1 oraz MSR 8 – definicja terminu „istotny”	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie	2020
Zatwierdzone przez RMSR do stosowania po 1 stycznia 2020 roku	Wpływ na sprawozdanie finansowe	Rok obowiązywania w UE
MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie	2021

1.5.1 MSSF 9 „INSTRUMENTY FINANSOWE”

CIECH S.A. przyjęła od 1 stycznia 2018 roku do stosowania nowy standard sprawozdawczości finansowej MSSF 9 Instrumenty Finansowe.

Wdrożenie MSSF 9

Na potrzeby pierwszego zastosowania MSSF 9 CIECH S.A. nie przekształcała danych dotyczących wcześniejszych okresów sprawozdawczych. Wszelkie różnice między wcześniejszą wartością bilansową aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, a ich wartością bilansową na początku rocznego okresu sprawozdawczego, w którym przypada dzień pierwszego zastosowania MSSF 9, CIECH S.A. ujęła w saldzie początkowym zysków zatrzymanych w rocznym okresie sprawozdawczym, w którym przypada dzień pierwszego zastosowania MSSF 9, czyli na 1 stycznia 2018 roku.

MSSF 9 wprowadził nowy model utraty wartości aktywów finansowych oparty na koncepcji „straty oczekiwanej”, zmiany w zakresie zasad klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych (w szczególności aktywów finansowych), jak również nowe podejście do rachunkowości zabezpieczeń.

Klasyfikacja i wycena instrumentów finansowych

Aktywa finansowe

Zgodnie z MSSF 9, aktywa finansowe w momencie ich początkowego ujęcia kwalifikuje się do następujących kategorii wyceny:

1. aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
2. aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
3. aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Klasyfikacja aktywów finansowych do jednej z powyższych kategorii wyceny odbywa się w momencie jego początkowego ujęcia w bilansie na podstawie modelu biznesowego Spółki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyki kontraktowych przepływów pieniężnych składnika aktywów finansowych.

W momencie początkowego ujęcia instrumentów kapitałowych nieprzeznaczonych do obrotu (lub na dzień pierwszego zastosowania MSSF 9), CIECH S.A. mogła podjąć nieodwołalną decyzję o wyznaczeniu pojedynczych inwestycji w instrumenty kapitałowe do wyceny w wartości godziwej przez inne dochody całkowite. Pozostałe instrumenty kapitałowe są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W momencie początkowego ujęcia należy przeprowadzić analizę, czy dany instrument zawiera w sobie wbudowany instrument pochodny. Instrument pochodny wbudowany w kontrakt hybrydowy, którego umowę zasadniczą stanowi składnik aktywów finansowych objęty zakresem MSSF 9, nie jest wydzielany, a cały kontrakt hybrydowy jest ujmowany zgodnie z wymogami MSSF 9 dotyczącymi klasyfikacji aktywów finansowych. Natomiast, instrument pochodny wbudowany w kontrakt hybrydowy, którego umowa zasadnicza nie jest składnikiem aktywów finansowych objętych zakresem MSSF 9, podlega ocenie pod kątem konieczności jego wydzielania.

Aktywa finansowe podlegają przeklasyfikowaniu wtedy i tylko wtedy, gdy Spółka zmienia model biznesowy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi. W takim przypadku przeklasyfikowaniu podlegają te aktywa, na które zmiana modelu biznesowego miała wpływ.

Na podstawie przeglądu posiadanych składników aktywów finansowych, które znajdowały się w posiadaniu Spółki po 31 grudnia 2017 roku CIECH S.A.:

1. określiła oraz przypisała grupy składników aktywów finansowych do odpowiedniego modelu biznesowego na podstawie oceny przyjętego sposobu zarządzania portfelami aktywów finansowych dokonywanej poprzez m.in.:
 - a) przegląd oraz ocenę istotnych i obiektywnych danych jakościowych mających wpływ na przyporządkowanie portfeli aktywów do odpowiedniego modelu biznesowego (w szczególności przyczyny dokonanych w przeszłości sprzedaży aktywów finansowych w ramach danych portfeli),
 - b) przegląd oraz ocenę istotnych i obiektywnych danych ilościowych mających wpływ na przyporządkowanie portfeli aktywów do odpowiedniego modelu biznesowego (takich jak, np.: wartość sprzedaży aktywów finansowych dokonanych w ramach danych portfeli dokonanych we wcześniejszych okresach sprawozdawczych (o ile sprzedaże wystąpiły) oraz częstotliwość dokonanych sprzedaży aktywów finansowych w ramach danych portfeli (o ile sprzedaże wystąpiły));
 - c) analizę oczekiwań, co do planowanych przyszłych wartości sprzedaży aktywów finansowych oraz ich częstotliwości w ramach danych portfeli;
2. określiła, poprzez identyfikację i analizę zapisów kontraktowych składnika aktywów finansowych o ekonomicznej charakterystyce instrumentu dłużnego mogących mieć wpływ na niespełnienie przez dany składnik aktywów finansowych kryterium SPPI, czy warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty, tj. czy spełniono kryterium SPPI (ang. *solely payments of principal and interest*).

Aktywa finansowe o charakterze instrumentu dłużnego

Po przeprowadzonej analizie Spółka uznała, że wdrożenie MSSF 9 nie spowoduje zmiany sposobu klasyfikacji i wyceny posiadanych aktywów finansowych o ekonomicznej charakterystyce instrumentu dłużnego. Wyjątek mogłyby stanowić należności z tytułu dostaw i usług oczekujące na przeniesienie do faktora w ramach faktoringu bez regresu. Należności te utrzymywane są przez CIECH S.A. w celu przeniesienia na faktora całości salda należności handlowych uzgodnionych z faktorem. Spółka zarządza należnościami z tytułu dostaw i usług wyznaczonymi do przeniesienia do faktora w ramach faktoringu bez regresu w celu realizowania przepływów pieniężnych poprzez sprzedaż aktywów – uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy nie jest integralną częścią celu modelu biznesowego. Stąd, zgodnie z MSSF 9, Spółka zaklasyfikowała te należności jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy – przy czym, z uwagi na relatywnie krótki termin utrzymywania należności oczekujących na przeniesienie do faktora w bilansie, wpływ zmiany ich klasyfikacji na sytuację finansową Spółki uznano za nieistotny.

Instrumenty kapitałowe

CIECH S.A. posiada instrumenty kapitałowe (akcje i udziały), które stanowią aktywa finansowe w rozumieniu MSR 39 oraz MSSF 9. Zgodnie z MSR 39, Spółka wyceniała posiadane instrumenty kapitałowe w ich cenie nabycia skorygowanej o utratę wartości. Bieżąca wartość bilansowa netto tych instrumentów jest zbliżona do zera.

Zgodnie z MSSF 9, CIECH S.A. zakwalifikowała posiadane instrumenty kapitałowe (udziały i akcje) do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jednakże na dzień wdrożenia MSSF 9 oszacowana wartość godziwa posiadanych instrumentów kapitałowych była zbliżona do zera. W związku z tym wpływ zmiany ich klasyfikacji na sytuację finansową CIECH S.A. uznano za nieistotny.

Poniżej zaprezentowano porównanie kluczowych zmian w zakresie klasyfikacji aktywów finansowych wynikających z wdrożenia MSSF 9.

Klasy aktywów finansowych	Kategorie aktywów finansowych oraz metoda wyceny wg MSR 39	Model biznesowy wg MSSF 9	Kryterium SPPI	Przekwalifikowanie	Kategorie aktywów finansowych oraz metoda wyceny wg MSSF 9
Środki pieniężne i ekwiwalenty	Pożyczki i należności – wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych	Spełnione	Brak	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Lokaty bankowe (wartość zawarta jest w pozycji środków pieniężnych i ekwiwalentów)	Pożyczki i należności – wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych	Spełnione	Brak	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Klasy aktywów finansowych	Kategorie aktywów finansowych oraz metoda wyceny wg MSR 39	Model biznesowy wg MSSF 9	Kryterium SPPI	Przekwalifikowanie	Kategorie aktywów finansowych oraz metoda wyceny wg MSSF 9
Udzielone pożyczki	Pożyczki i należności – wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych	Spełnione	Brak	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Należności z tytułu dostaw i usług	Pożyczki i należności – wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych	Spełnione	Brak	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Należności z tytułu faktoringu (przekazane do faktora)	Pożyczki i należności – wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych	Spełnione	Brak	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Instrumenty pochodne	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Inny model biznesowy	Nie dotyczy	Brak	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
Instrumenty pochodne wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające	Instrumenty zabezpieczające	Inny model biznesowy	Nie dotyczy	Brak	Instrumenty zabezpieczające

Utrata wartości aktywów finansowych

Standard MSSF 9 w odróżnieniu od MSR 39, nie wymaga zidentyfikowania przesłanek utraty wartości w celu oszacowania strat. W zamian za to, jednostki są zobowiązane do oszacowania wysokości strat kredytowych od momentu rozpoznania danego aktywa, do momentu usunięcia go z bilansu.

Na moment nabycia lub udzielenia składnika aktywów finansowych CIECH S.A. jest zobowiązana do utrzymywania odpisu w wysokości 12-miesięcznego ECL (expected credit losses – oczekiwane straty kredytowe). W przypadku znacznego zwiększenia ryzyka kredytowego w porównaniu do momentu rozpoznania aktywa w bilansie, występuje konieczność liczenia strat w horyzoncie dożywotnym (tzw. koszyk 2). Takie podejście powoduje, że oczekiwane straty kredytowe zostaną wcześniej rozpoznane, co przełoży się ostatecznie na zwiększenie wysokości odpisów i tym samym docelowo wpłynie na wynik finansowy.

Wyjątkiem od powyższej zasady są należności z tytułu dostaw i usług. Dla tych kategorii składników aktywów Spółka wybrała uproszczone podejście, w ramach którego odpisy są szacowane w horyzoncie dożywotnym już od momentu początkowego ujęcia ekspozycji w księgach.

CIECH S.A. w wyniku przeprowadzonej analizy posiadanych instrumentów finansowych, wyliczyła odpisy aktualizujące w oparciu o model oczekiwanych strat kredytowych dla poniższych klas instrumentów finansowych:

1. Należności z tytułu dostaw i usług,
2. Należności z tytułu faktoringu,
3. Udzielone pożyczki,
4. Lokaty terminowe, środki pieniężne.

Rachunkowość zabezpieczeń

CIECH S.A. zdecydowała o przejściu na MSSF 9 w zakresie rachunkowości zabezpieczeń od 1 stycznia 2018 roku. Spółka skorzystała z możliwości, jaką daje MSSF 9, i zastosowała podejście prospektywne, od dnia pierwszego zastosowania MSSF 9. MSSF 9 wymaga aby Spółka zapewniła spójność stosownych powiązań zabezpieczających ze stosowaną strategią zarządzania ryzykiem oraz jej celami. MSSF 9 wprowadza nowe postanowienia w zakresie, m.in. oceny efektywności powiązania zabezpieczającego oraz mechanizmu przywracania równowagi powiązania zabezpieczającego (ponownego bilansowania powiązania zabezpieczającego), jak również znosi możliwość zaprzestania stosowania rachunkowości zabezpieczeń w wyniku subiektywnej decyzji Spółki (tzn. przy braku przesłanek do zaprzestania stosowania rachunkowości zabezpieczeń, określonych w Standardzie).

Wpływ wdrożenia MSSF 9 na sprawozdanie z sytuacji finansowej CIECH S.A. na dzień 1 stycznia 2018 roku

	Na dzień 31.12.2017 przed przekształceniem	Wpływ zmian MSSF 9	Na dzień 01.01.2018 (dane przekształcone niebadane)
AKTYWA			
Długoterminowe aktywa finansowe	1 864 137	(1 740)	1 862 397
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	40 247	210	40 457
Aktywa trwałe razem	1 952 407	(1 530)	1 950 877
Krótkoterminowe aktywa finansowe	1 012 304	(14 542)	997 762
Należności handlowe i pozostałe	280 765	(620)	280 145
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	375 393	(490)	374 903
Aktywa obrotowe razem	1 700 257	(15 652)	1 684 605
Aktywa razem	3 652 664	(17 182)	3 635 482
PASYWA			
Zyski zatrzymane	711 002	(17 182)	693 820
Kapitał własny razem	1 549 028	(17 182)	1 531 846
Zobowiązania długoterminowe razem	1 172 446	-	1 172 446
Zobowiązania razem	2 103 636	-	2 103 636
Pasywa razem	3 652 664	(17 182)	3 635 482

1.5.2 MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

CIECH S.A. przyjęła od 1 stycznia 2018 roku do stosowania nowy standard sprawozdawczości finansowej MSSF 15 Przychody z umów z klientami.

Wdrożenie MSSF 15

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie. CIECH S.A. zdecydowała się na zastosowanie MSSF 15 retrospektywnie z ujęciem łącznego efektem pierwszego zastosowania niniejszego MSSF jako korekty salda początkowego zysków zatrzymanych roku 2018.

Standard wprowadza jednolite wymogi dla wszystkich jednostek w zakresie ujmowania przychodów z umów z klientami w oparciu o tzw. model 5 kroków:

1. Identyfikacja umowy,
2. Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia,
3. Ustalenie ceny transakcyjnej,
4. Przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia,
5. Spełnienie zobowiązań do wykonania świadczenia.

Standard ten wymaga, aby jednostki oceniły umowy z klientami i wyodrębniły w nich elementy stanowiące odrębne zobowiązania do wykonania świadczenia w rozumieniu definicji zawartej w MSSF 15. W przypadku umów zawierających więcej niż jedno takie zobowiązanie, w kolejnych krokach modelu do każdego z nich zostanie przypisane oczekiwane wynagrodzenie, a przychód zostanie ujęty w momencie (lub w trakcie) jego spełnienia. Obowiązek identyfikacji zobowiązań do wykonania świadczenia dotyczy również umów, w przypadku których w rozliczeniu z klientem przyjmuje się, że na umowę składa się tylko jeden element (np. sprzedaż produktu).

Na podstawie przeprowadzonej analizy wpływu MSSF 15 na sprawozdanie CIECH S.A. zidentyfikowano obszary opisane poniżej, które dostosowano celem wdrożenia tego standard, jednak ze względu na niematerialność, na dzień 1 stycznia 2018 roku, nie wprowadzono korekt z tytułu wdrożenia MSSF 15.

Magazyny konsygnacyjne

Spółka zawiera z klientami umowy, na podstawie których zobowiązuje się dostarczyć produkty do magazynów klienta. Na mocy umowy do klientów dostarczane są surowce z przeznaczeniem ich wykorzystania w produkcji. Produkty znajdujące się w składzie surowcowym pozostają własnością Spółki do momentu pobrania ich do produkcji przez klienta. Jednak, wszelkie ryzyka związane z możliwością utraty lub uszkodzenia surowców przechodzą na klienta w momencie dostarczenia surowców do składu surowcowego. Spółka zobowiązuje się do stawiania na składzie surowcowym odpowiednich ilości surowca, zgodnie

z zamówieniem klienta, a klient kontroluje stan ilościowy surowca znajdującego się w składzie surowcowym w zakresie częstotliwości i wielkości dostaw.

Nowe wytyczne MSSF 15 dotyczące wyznaczenia momentu rozpoznania przychodu, tj. przekazania kontroli skutkowałą zmianą momentu rozpoznania przychodów z tytułu sprzedaży produktów przekazywanych do składów surowcowych. Kontrola nad surowcami przechodzi na klienta w momencie ich przyjęcia do składowania i w tym momencie rozpoznany jest przychód.

Poniższe tabele podsumowują wpływ zastosowania MSSF 15 sprawozdanie finansowe CIECH S.A. za 2018 rok. W celu zapewnienia porównywalności danych finansowych zaprezentowanych w różnych okresach Spółka przedstawiła poniżej uzgodnienie danych sporządzonych zgodnie z MSSF 15 z danymi, które zostałyby sporządzone, gdyby MSR 11 oraz MSR 18 obowiązywały w 2018 roku.

	01.01.-31.12.2018 Wg MSSF 15	Korekta MSSF 15	01.01.- 31.12.2018 wg MSR 18
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA			
Przychody netto ze sprzedaży	2 418 534	(6 360)	2 412 174
Koszt własny sprzedaży	(2 029 456)	5 292	(2 024 164)
Zysk/(strata) brutto na sprzedaży	389 078	(1 068)	388 010
Pozostałe przychody operacyjne	4 154	-	4 154
Koszty sprzedaży	(221 224)	-	(221 224)
Koszty ogólnego zarządu	(55 688)	-	(55 688)
Pozostałe koszty operacyjne	(4 041)	-	(4 041)
Zysk/(strata) na działalności operacyjnej	112 279	(1 068)	111 211
Przychody finansowe	343 552	-	343 552
Koszty finansowe	(121 818)	-	(121 818)
Przychody / (koszty) finansowe netto	221 734	-	221 734
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	334 013	(1 068)	332 945
Podatek dochodowy	(63 401)	203	(63 198)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej	270 612	(865)	269 747

	31.12.2018 wg MSSF 15	Korekta MSSF 15	31.12.2018 wg MSR 18
AKTYWA			
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	25 514	203	25 717
Aktywa trwałe razem	2 424 310	203	2 424 513
Zapasy	41 019	5 292	46 311
Należności handlowe i pozostałe	400 673	(6 360)	394 313
Aktywa obrotowe razem	1 503 144	(1 068)	1 502 076
Aktywa razem	3 927 454	(865)	3 926 589
PASYWA			
Zyski zatrzymane	569 183	(865)	568 318
Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej	1 402 701	(865)	1 401 836
Kapitał własny razem	1 402 701	(865)	1 401 836
Zobowiązania długoterminowe razem	1 393 685	-	1 393 685
Zobowiązania krótkoterminowe razem	1 131 068	-	1 131 068
Zobowiązania razem	2 524 753	-	2 524 753
Pasywa razem	3 927 454	(865)	3 926 589

1.5.3 MSSF 16 „Leasing”

MSSF 16 „Leasing” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 13 stycznia 2016 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie. CIECH S.A. nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie standardu i przyjęła go do stosowania od 1 stycznia 2019 roku.

Standard wprowadza nową definicję leasingu. Umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeżeli na jej mocy przekazuje się prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Umowa przekazuje prawo sprawowania kontroli nad użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów przez dany okres, jeżeli przez cały okres użytkowania klient dysponuje łącznie prawem do uzyskiwania zasadniczo wszystkich korzyści z jego użytkowania oraz prawem do kierowania jego użytkowaniem. Jako praktyczne rozwiązanie jednostki nie są zobowiązane do ponownej oceny tego, czy umowa jest leasingiem w dniu pierwszego zastosowania standardu. Zamiast tego istnieje możliwość niestosowania nowej definicji do umów, które wcześniej zostały ocenione pod kątem leasingu zgodnie z MSR 17 oraz KIMSF 4. Stosując wskazane uproszczenie w zakresie identyfikacji czy umowa jest leasingiem, nowa definicja leasingu miałaby zastosowanie tylko do umów zawartych po 1 stycznia 2019 roku.

W przypadku umowy, która jest lub zawiera leasing, jednostka ujmuje każdy element leasingowy jako leasing odrębnie od elementów nieleasingowych, chyba że ma możliwość zastosowania praktycznego rozwiązania. Jako praktyczne rozwiązanie leasingobiorca może wybrać, aby nie wyodrębnić elementów nieleasingowych i zamiast tego ujmować całą umowę jako pojedynczy element leasingowy.

MSSF 16 u leasingobiorców odchodzi od klasyfikacji leasingu na operacyjny i finansowy i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego, zasadniczo odpowiadający dotychczasowemu modelowi księgowemu stosowanemu dla leasingów finansowych. Leasingobiorca będzie zobowiązany ująć: (a) aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dany składnik aktywów jest niskiej wartości; oraz (b) amortyzację leasingowanego składnika aktywów odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z zysków lub strat. Dla leasingodawców MSSF 16 w znaczącej części powtarza dotychczasowe regulacje z MSR 17. W konsekwencji, leasingodawca kontynuuje klasyfikację umów leasingu w podziale na leasing operacyjny i leasing finansowy oraz odpowiednio różnicuje ujęcie księgowe.

W CIECH S.A., po zastosowaniu nowego standardu, leasingi operacyjne zostaną wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, co w konsekwencji wpłynie na wzrost sumy bilansowej (poprzez ujęcie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej środków trwałych jako prawa do użytkowania składników aktywów, a drugostronnie jako zobowiązania z tytułu leasingu) oraz zmieniona zostanie klasyfikacja kosztów w sprawozdaniu z zysków lub strat (gdzie wydatki z tytułu najmu zostaną zastąpione kosztami amortyzacji i kosztem odsetek). Aktywa z tytułu prawa do użytkowania będą amortyzowane liniowo, a zobowiązania z tytułu leasingu rozliczane stałą/odpowiednią stopą procentową.

Wartość bieżąca opłaty leasingowej ustalona zostanie w oparciu o krańcową stopę pożyczkową. Przy kalkulacji stóp procentowych uwzględnione zostało ryzyko kredytowe (odzwierciedlone w założonej marży), warunki ekonomiczne w jakich nastąpiły transakcje (kraj, waluta umowy) oraz czas trwania umowy (sporządzenie kalkulacji dla odpowiednich okresów w ramach których Grupa posiada umowy leasingowe). Wysokość stóp kształtuje się pomiędzy 3,71% a 5,74% dla PLN, natomiast dla EUR wysokość stopy wynosi 3,27%.

Ponadto, okres przyjętych projekcji płatności leasingowych odnosił się do tej pory wyłącznie do nieodwołalnego okresu leasingu, podczas gdy zgodnie z MSSF 16 okres leasingu, zgodnie z którym ujmuje się zobowiązanie leasingowe, uwzględnia również ewentualne okresy wynikające z przedłużenia czy wcześniejszego wypowiedzenia umowy, jeżeli któryś z powyższych scenariuszy w ocenie jednostki jest wystarczająco pewny. W przypadku umów z opcją przedłużenia, zobowiązanie leasingowe byłoby odpowiednio wyższe, podczas gdy opcje wypowiedzenia mogły wpłynąć na obniżenie kwoty zobowiązania.

Spółka skorzystała z przewidzianych w standardzie uproszczeń dla leasingów krótkoterminowych i leasingów aktywów niskocennych. Przyjmuje się, że aktywa niskocenne to takie, których wartość jednostkowa nie przekracza ok. 15 tys. zł, co odpowiada w przybliżeniu 5 tys. dolarów amerykańskich. Leasingi krótkoterminowe to takie, których okres leasingu wynosi poniżej 12 miesięcy.

Wejście w życie standardu MSSF 16 ma wpływ również na kalkulację wskaźnika obliczanego w związku z umową kredytową (wskaźnik dźwigni finansowej netto). W takim przypadku CIECH S.A. będzie dążyła do aktualizacji definicji w umowie kredytowej, tak aby zmiana prezentacji nie miała negatywnego wpływu na poziom obliczanych wskaźników.

Wpływ w implementacji MSSF 16 na sprawozdanie finansowe CIECH S.A. na 1 stycznia 2019 roku przedstawia się następująco:

	01.01.2019
Rozpoznane prawa do użytkowania składników aktywa	32 518
Rozpoznane zobowiązania z tytułu leasingu	32 518

SPRAWOZDAWCZOŚĆ WEDŁUG SEGMENTÓW

W CIECH S.A. segmenty operacyjne zostały wyznaczone na podstawie sprawozdań wewnętrznych sporządzanych w Spółce, podlegających regularnemu przeglądowi przez Zarząd, który jest odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych celem alokacji zasobów na poszczególne segmenty oraz oceny osiągniętych przez nie wyników.

W CIECH S.A. wyodrębniono następujące segmenty operacyjne:

Segment sodowy - do najważniejszych produktów wytwarzanych w obrębie segmentu sodowego należą: soda kalcynowana lekka i ciężka, sól warzona, soda oczyszczona i chlorek wapnia. Produkty tego segmentu sprzedawane są głównie przez jednostkę dominującą CIECH S.A. Produkcja wyrobów segmentu sodowego wytwarzanych przez Grupę CIECH realizowana jest w spółce CIECH Soda Polska S.A., rumuńskiej spółce CIECH Soda Romania S.A. oraz w niemieckiej spółce CIECH Soda Deutschland GmbH & Co. KG. (spółka niemiecka również samodzielnie realizuje sprzedaż swoich produktów). Wyroby segmentu sodowego znajdują zastosowanie w przemyśle szklarskim, spożywczym, detergentowym i farmaceutycznym.

Segment organiczny - CIECH S.A. jest głównym dostawcą surowców do produkcji dla spółek działających w ramach segmentu organicznego. Spółki Grupy CIECH (CIECH Sarzyna S.A., CIECH Pianki Sp. z o.o.) są producentem wielu organicznych związków chemicznych m.in. pianek poliuretanowych, żywic epoksydowych oraz żywic poliestrowych. Produkty te wykorzystywane są w przemysłach: meblarskim, motoryzacyjnym, farbiarskim oraz elektronicznym. Spółka CIECH Sarzyna S.A., jak również zakupiona w lipcu 2018 spółka Proplan Plant Protection Company S.L., produkują środki ochrony roślin stosowane w rolnictwie.

Segment krzemiany i szkło - CIECH S.A. prowadzi sprzedaż produktów segmentu krzemiany i szkło wytwarzanych przez spółkę CIECH Soda Romania S.A. Są to głównie szklisty krzemian sodu oraz szkło wodne sodowe. Produkty te wykorzystywane są w branży budowlanej oraz do produkcji detergentów.

Segment transportowy obejmuje prowadzoną od 2016 roku przez CIECH S.A. działalność spedycyjną na rzecz spółek zależnych tj. CIECH Pianki Sp. z o.o., CIECH Sarzyna S.A., CIECH Vitrosilicon S.A., CIECH Trading S.A.

Segment pozostała działalność obejmuje świadczone poza Grupę usługi oraz towary sprzedawane przez CIECH S.A. poza obszarem działalności wyżej wymienionych segmentów.

W ramach poszczególnych segmentów wykazane zostały również świadczone przez CIECH S.A. usługi wsparcia dla spółek z Grupy CIECH m.in. księgowo, controllingowe, prawne, administracyjne, informatyczne.

Finansowanie jest zarządzane (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi z wyjątkiem odsetek od należności i zobowiązań handlowych), a podatek dochodowy obliczany na poziomie całej Spółki i nie są one alokowane do poszczególnych segmentów.

Informacje o obszarach geograficznych Spółki ustalone są w oparciu o lokalizację jej aktywów.

Segmenty sprawozdawcze są tożsame z segmentami operacyjnymi. Przychody i koszty, aktywa i zobowiązania segmentów są ujmowane i wyceniane w sposób spójny ze sposobem zastosowanym w sprawozdaniu finansowym.

Wyniki segmentów operacyjnych oceniane są przez Zarząd CIECH S.A. na podstawie poziomu przychodów ze sprzedaży, zysku na działalności operacyjnej, poziomu EBITDA oraz poziomu EBITDA znormalizowana. EBITDA należy postrzegać jako dodatek, a nie zastępstwo dla wyników działalności przedstawionych zgodnie z MSSF. EBITDA jest użytecznym wskaźnikiem zdolności zaciągania i obsługi zadłużenia. Poziom EBITDA i EBITDA znormalizowana nie są zdefiniowane przez MSSF i mogą być wyliczane inaczej przez inne podmioty.

Poniżej przedstawiono uzgodnienie i definicje, jakie stosuje CIECH S.A. przy ustalaniu tych mierników.

	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej	270 612	243 907
Podatek dochodowy	63 401	57 564
Koszty finansowe	121 818	283 535
Przychody finansowe	(343 552)	(342 793)
Amortyzacja	8 627	5 213
EBITDA na działalności kontynuowanej	120 906	247 426

	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
EBITDA na działalności kontynuowanej	120 906	247 426
Zdarzenia jednorazowe, w tym:	(325)	(1 241)
Odписы z tytułu utraty wartości	210	1
Pozycje gotówkowe (a)	112	(84)
Pozycje bezgotówkowe (z wyłączeniem odpisów z tytułu utraty wartości) (b)	(647)	(1 158)
EBITDA znormalizowana na działalności kontynuowanej	120 581	246 185

(a) Pozycje gotówkowe zawierają m.in. zysk/stratę ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz otrzymane lub zapłacone kary i odszkodowania.

(b) Pozycje bezgotówkowe zawierają m. in. rezerwy na zobowiązania i odszkodowania oraz inne rezerwy.

SEGMENTY OPERACYJNE

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i kosztów oraz aktywów i pasywów poszczególnych segmentów operacyjnych CIECH S.A. za prezentowane w sprawozdaniu okresy:

SEGMENTY OPERACYJNE 01.01.-31.12.2018	Segment sodowy	Segment organiczny	Segment krzemiany i szkło	Segment transportowy	Pozostała działalność	Funkcje Korporacyjne	RAZEM
Przychody ze sprzedaży razem	1 822 982	531 116	16 939	44 465	3 032	-	2 418 534
Koszt własny sprzedaży	(1 452 230)	(515 974)	(14 458)	(44 368)	(2 426)	-	(2 029 456)
Zysk /(strata) brutto na sprzedaży	370 752	15 142	2 481	97	606	-	389 078
Koszty sprzedaży	(213 227)	(2 539)	(1 342)	(3 753)	(140)	(223)	(221 224)
Koszty ogólnego zarządu	(1 175)	(642)	(52)	(183)	-	(53 636)	(55 688)
Wynik na zarządzaniu należnościami	(36)	(45)	(1)	(3)	(207)	-	(292)
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	1 011	(25)	(7)	(52)	67	(589)	405
Zysk /(strata) na działalności operacyjnej	157 325	11 891	1 079	(3 894)	326	(54 448)	112 279
Saldo różnic kursowych i odsetek od rozrachunków handlowych	(6 967)	(12 434)	(87)	(1)	(215)	-	(19 704)
Koszty finansowania	-	-	-	-	-	(24 701)	(24 701)
Wynik na działalności finansowej (nieprzypisane do segmentów)	-	-	-	-	-	266 139	266 139
Zysk /(strata) przed opodatkowaniem	150 358	(543)	992	(3 895)	111	186 990	334 013
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	(63 401)
Zysk /(strata) netto za okres	-	-	-	-	-	-	270 612
Amortyzacja	3 432	-	-	-	-	5 195	8 627
EBITDA	160 757	11 891	1 079	(3 894)	326	(49 253)	120 906
EBITDA znormalizowana*	160 814	11 892	1 086	(3 844)	326	(49 693)	120 581

*EBITDA znormalizowana za okres 12 miesięcy kończący się w dniu 31 grudnia 2018 roku liczona jest jako EBITDA skorygowana o nietypowe zdarzenia jednorazowe: utrata wartości aktywów niefinansowych -210 tys. zł, utworzenie/rozwiązanie rezerw 652 tys. zł, zapłacone/otrzymane kary i odszkodowania -106 tys. zł, przekazane darowizny -40 tys. zł, inne 29 tys. zł.

SEGMENTY OPERACYJNE 01.01.-31.12.2017	Segment sodowy	Segment organiczny	Segment krzemiany i szkło	Segment transportowy	Pozostała działalność	Funkcje Korporacyjne	RAZEM
Przychody ze sprzedaży razem	1 817 739	505 095	15 108	25 128	2 694	-	2 365 764
Koszt własny sprzedaży	(1 331 802)	(490 871)	(13 779)	(24 601)	(2 293)	-	(1 863 346)
Zysk /(strata) brutto na sprzedaży	485 937	14 224	1 329	527	401	-	502 418
Koszty sprzedaży	(199 960)	(2 040)	(954)	(2 966)	(73)	(1 119)	(207 112)
Koszty ogólnego zarządu	(3 617)	(1 328)	(55)	(206)	(535)	(49 586)	(55 327)
Wynik na zarządzaniu należnościami	132	-	-	-	6	1	139
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	2 548	(5)	-	-	1	(449)	2 095
Zysk /(strata) na działalności operacyjnej	285 040	10 851	320	(2 645)	(200)	(51 153)	242 213
Saldo różnic kursowych i odsetek od rozrachunków handlowych	(17 188)	(5 503)	-	3	206	-	(22 482)
Koszty finansowania	-	-	-	-	-	(7 086)	(7 086)
Wynik na działalności finansowej (nieprzypisane do segmentów)	-	-	-	-	-	88 826	88 826
Zysk /(strata) przed opodatkowaniem	267 852	5 348	320	(2 642)	6	30 587	301 471
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	(57 564)
Zysk /(strata) netto za okres	-	-	-	-	-	-	243 907
Amortyzacja	-	-	-	-	-	5 213	5 213
EBITDA	285 040	10 851	320	(2 645)	(200)	(45 940)	247 426
EBITDA znormalizowana**	283 842	10 852	320	(2 645)	(200)	(45 984)	246 185

*EBITDA znormalizowana za okres 12 miesięcy kończący się w dniu 31 grudnia 2017 roku liczona jest jako EBITDA skorygowana o nietypowe zdarzenia jednorazowe: utworzenie/rozwiązanie rezerw 1 158 tys. zł, zapłacone/otrzymane kary i odszkodowania 40 tys. zł, przekazane darowizny -53 tys. zł, inne 96 tys. zł.

Nie występują istotni klienci spoza Grupy CIECH, od których Spółka uzyskiwałaby 10% swoich łącznych przychodów.

AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA W PODZIALE NA SEGMENTY OPERACYJNE

	AKTYWA		ZOBOWIĄZANIA	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Segment sodowy	202 832	182 556	373 640	303 910
Segment organiczny	112 887	53 730	84 483	77 512
Segment krzemiany i szkło	4 695	5 106	2 208	3 272
Segment transportowy	10 859	4 589	6 760	5 151
Pozostała działalność	1 009	3 153	9 590	9 040
Funkcje Korporacyjne	3 595 172	3 403 530	2 048 072	1 704 751
RAZEM	3 927 454	3 652 664	2 524 753	2 103 636

PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY W PODZIALE NA SEGMENTY BRANŻOWE

	31.12.2018	31.12.2017	Zmiana 2018/2017	Zmiana %
Segment sodowy, w tym:	1 822 982	1 817 739	5 243	0,3%
Soda kalcynowana ciężka	1 006 615	1 053 263	(46 648)	(4,4%)
Soda kalcynowana lekka	467 732	445 528	22 204	5,0%
Sól	182 634	169 968	12 666	7,5%
Soda oczyszczona	97 255	94 998	2 257	2,4%
Chlorek wapnia	26 159	19 829	6 330	31,9%
Pozostałe towary i usługi	42 587	34 153	8 434	24,7%
Segment organiczny, w tym:	531 116	505 095	26 021	5,2%
Surowce do produkcji środków ochrony roślin	130 734	117 596	13 138	11,2%
Surowce do produkcji tworzyw	245 919	235 199	10 720	4,6%
Surowce do produkcji pianek poliuretanowych	143 793	142 961	832	0,6%
Pozostałe towary i usługi	10 670	9 339	1 331	14,3%
Segment Krzemiany i Szkło, w tym:	16 939	15 108	1 831	12,1%
Krzemiany sodowe	15 225	13 868	1 357	9,8%
Pozostałe towary i usługi	1 714	1 240	474	38,2%
Segment transportowy, w tym:	44 465	25 128	19 337	77,0%
Usługi transportowe	44 465	25 128	19 337	77,0%
Segment pozostała działalność	3 032	2 694	338	12,5%
Przychody od podmiotów zewnętrznych	3 032	2 694	338	12,5%
RAZEM	2 418 534	2 365 764	52 770	2,2%

W CIECH S.A. przychody ze sprzedaży rozpoznawane są w momencie wykonania usługi lub dostarczenia towarów.

INFORMACJA O OBSZARACH GEOGRAFICZNYCH

Informacje o obszarach geograficznych spółki CIECH S.A. ustalone są w oparciu o lokalizację aktywów.

	AKTYWA	
	31.12.2018	31.12.2017
Polska	2 276 979	2 590 308
Unia Europejska (poza Polską)	1 551 440	986 953
Pozostała Europa	39 838	26 634
Afryka	9 745	3 779
Azja	49 452	44 433
Pozostałe regiony	-	557
RAZEM	3 927 454	3 652 664

Aktywa trwałe Spółki są zlokalizowane w Polsce i Unii Europejskiej. W przypadku Unii Europejskiej największymi aktywami trwałymi są udziały w spółkach zależnych mających swoją siedzibę przede wszystkim w Rumunii (111 000 tys. zł), na terenie

Niemiec (797 471 tys. zł) i Hiszpanii (203 866 tys. zł). Główną pozycją aktywów obrotowych zaprezentowaną w poszczególnych obszarach geograficznych stanowią należności handlowe i pozostałe.

	Przychody netto ze sprzedaży	
	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Polska	1 239 920	1 174 493
Unia Europejska (poza Polską)	679 552	717 891
Niemcy	131 705	117 705
Rumunia	121 499	140 023
Czechy	119 889	131 638
Włochy	8 549	11 985
Holandia	47 725	48 278
Finlandia	56 207	48 855
Szwecja	55 673	68 861
Belgia	13 828	19 151
Wielka Brytania	25 674	29 102
Dania	1 155	293
Francja	15 148	37 804
Litwa	10 839	11 204
Pozostałe kraje UE	71 661	52 992
Pozostała Europa	207 566	201 488
Szwajcaria	105 538	95 800
Norwegia	37 008	38 428
Rosja	803	5 079
Pozostałe kraje pozostałej Europy	64 217	62 181
Afryka	60 255	54 532
Azja	217 793	172 379
Indie	123 780	124 899
Singapur	11 397	16 248
Bangladesz	16 172	3 666
Hongkong	25 078	9 784
Turcja	10 867	8 366
Pozostałe kraje azjatyckie	30 499	9 416
Pozostałe regiony	6 787	25 279
Rachunkowość zabezpieczeń	6 661	19 702
RAZEM	2 418 534	2 365 764

3

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z ZYSKÓW LUB STRAT ORAZ INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

3.1. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Polityka rachunkowości

Jednostka ujmuje przychody w oparciu o tzw. model 5 kroków, w momencie spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyska kontrolę nad tym składnikiem aktywów. Po spełnieniu (lub w trakcie spełnienia) zobowiązania do wykonania świadczenia Jednostka ujmuje przychód jako kwotę równą cenie transakcyjnej, która została przypisana do tego zobowiązania do wykonania świadczenia. Obowiązek identyfikacji zobowiązań do wykonania świadczenia dotyczy również umów, w przypadku których w rozliczeniu z klientem przyjmuje się, że na umowę składa się tylko jeden element (np. sprzedaż produktu).

Przychody ze sprzedaży produktów oraz towarów rozpoznawane są w sprawozdaniu z zysków lub strat, wg średniego kursu NBP z dnia poprzedzającego dzień wystawienia faktury, gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z ich własności zostały przeniesione na kupującego, za wyjątkiem przychodów ze sprzedaży Oddziału CIECH S.A. w Niemczech, którego zasadę przewalutowania transakcji opisano w nocie 1.3.

PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	105 833	78 593
- usług	105 833	78 593
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	2 312 701	2 287 171
- towarów	2 312 701	2 287 171
Przychody netto ze sprzedaży	2 418 534	2 365 764

3.2. KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY, KOSZTY SPRZEDAŻY I OGÓLNEGO ZARZĄDU

Polityka rachunkowości

Koszty stanowią prawdopodobne zmniejszenie korzyści ekonomicznych w wyniku zmniejszenia wartości aktywów lub zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw.

Koszt własny sprzedaży obejmuje koszt wytworzenia sprzedanych usług oraz wartość nabycia sprzedanych towarów i materiałów. W skład kosztów sprzedaży wchodzi m.in. koszty transportu, koszty pośrednictwa sprzedaży, koszty reklamy, promocji, dystrybucji.

Koszty ogólnego zarządu stanowią koszty utrzymania zarządu jednostki gospodarczej oraz komórek ogólnej obsługi.

KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY, KOSZTY SPRZEDAŻY I KOSZTY OGÓLNEGO ZARZĄDU	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	(93 694)	(68 098)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(1 935 762)	(1 795 248)
Koszt własny sprzedaży	(2 029 456)	(1 863 346)
Koszty sprzedaży	(221 224)	(207 112)
Koszty ogólnego zarządu	(55 688)	(55 327)

3.3. UKŁAD RODZAJOWY KOSZTÓW

WYBRANE KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Amortyzacja	(8 627)	(5 213)
Zużycie materiałów i energii	(3 135)	(2 534)
Świadczenia pracownicze, w tym:	(53 984)	(70 274)
- wynagrodzenia	(46 007)	(59 774)
- ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	(7 977)	(10 500)
Usługi obce	(266 361)	(220 640)

3.4. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE

Polityka rachunkowości

Na wynik okresu sprawozdawczego wpływają również pozostałe przychody i koszty operacyjne pośrednio związane z działalnością podstawową prowadzoną przez spółkę. Najistotniejsze pozycje stanowią:

- ✓ utworzenia / rozwiązania rezerw,
- ✓ zyski/straty ze zbycia i likwidacji niefinansowych aktywów trwałych,
- ✓ utworzenia/ rozwiązania odpisów aktualizujących (w tym na należności),
- ✓ zapłacone / otrzymane kary i odszkodowania;
- ✓ przychody z tytułu wynajmu - przychody z tytułu najmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w sprawozdaniu z zysków lub strat metodą liniową przez okres trwania umowy. Przyznane rabaty stanowią integralną część sumy przychodów z tytułu najmu.

Dotacje

Dotacje rządowe są ujmowane, jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki. Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować.

Dokonane osądy i oszacowania

Utrata wartości aktywów niefinansowych

Wartość bilansowa aktywów niefinansowych Spółki innych niż zapasy oraz aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego poddawana jest analizie na każdy dzień sprawozdawczy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Spółka dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych ośrodków generujących przepływy pieniężne.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne od wpływów generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów.

Odpis z tytułu utraty wartości rozpoznawany jest w momencie, kiedy wartość bilansowa składnika aktywów lub ośrodka generującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Utrata wartości ośrodka generującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości bilansowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej. Odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznawane są w sprawozdaniu z zysków lub strat. Odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości składników majątkowych ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Przychody z tytułu najmu/czynszów	582	739
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	31	97
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość należności	682	176
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	1	-
Rozwiązanie rezerw na świadczenia pracownicze	-	87
Rozwiązanie rezerwy na odszkodowania - zmiana bazy	-	105
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązania - zmiana bazy	924	904
Rozwiązanie innych rezerw	-	251
Otrzymane kary i odszkodowania	38	67
Pozostałe	1 896	2 035
RAZEM	4 154	4 461

POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Koszty dotyczące wynajmowanych powierzchni	(581)	(575)
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość należności	(974)	(37)
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość wartości niematerialnych	(210)	(1)
Utworzenie rezerw na świadczenia pracownicze	(244)	(51)
Utworzone rezerwy na restrukturyzację - zmiana bazy	-	(9)
Utworzone rezerwy na odszkodowania - zmiana bazy	(12)	-
Utworzone rezerwy na zobowiązania	(170)	(102)
Utworzenie rezerwy na przewidywane straty	(90)	-
Koszty usunięcia skutków zdarzeń losowych	(3)	-
Spisane należności	(8)	-
Zapłacone kary i odszkodowania	(144)	(27)
Pozostałe	(1 605)	(1 425)
RAZEM	(4 041)	(2 227)

Na dzień 31 grudnia 2018 roku CIECH S.A. przeprowadziła ocenę przesłanek, pochodzących zarówno z zewnętrznych, jak i wewnętrznych źródeł informacji, pod kątem ewentualnej utraty wartości aktywów niefinansowych. W wyniku tych analiz nie stwierdzono konieczności dokonania większych szacunków wartości odzyskiwanej poza odpisem na wartości niematerialne.

3.5. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

Polityka rachunkowości

Przychody i koszty finansowe związane są z działalnością finansową prowadzoną w przedsiębiorstwie, m.in. sprzedaż/kupno papierów wartościowych, udziałów i akcji, zaciąganie kredytów i pożyczek, emisja dłużnych papierów wartościowych. Najważniejsze pozycje działalności finansowej stanowią:

- ✓ odsetki płatne z tytułu zadłużenia ustalone w oparciu o efektywną stopę procentową,
- ✓ odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych,
- ✓ odsetki należne z tytułu zainwestowanych przez spółkę środków pieniężnych (od lokat i rachunków bankowych, udzielonych pożyczek, należności) - wykazuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat na zasadzie memoriałowej, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej,
- ✓ przychody z dywidend - ujmuje się je w sprawozdaniu z zysków lub strat w momencie, kiedy Spółka nabywa prawa do jej otrzymania,
- ✓ nadwyżka dodatnich lub ujemnych różnic kursowych,
- ✓ zyski/(straty) ze sprzedaży aktywów finansowych,
- ✓ zyski/(straty) dotyczące instrumentów pochodnych

Dokonane osądy i oszacowania

Na każdy dzień sprawozdawczy Spółka ocenia, czy istnieją przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku wystąpienia przesłanek Spółka przeprowadza testy na wartość zaangażowania w spółkach zależnych. Za wartość możliwą do odzyskania przyjmuje się wyższą z dwóch wartości - wartość użytkową lub wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży. Wartość użytkową ustala się przy wykorzystaniu modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Przepływy pieniężne oparte są na planach finansowych obejmujących okres najbliższych pięciu lat, bez uwzględnienia efektów restrukturyzacji, ani znaczących przyszłych inwestycji, które mają poprawić wyniki wykorzystania aktywów wchodzących w skład testowanego ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Wartość odzyskiwalna jest wrażliwa przede wszystkim na stosowaną w modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych stopę dyskontową, a także na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne i stopę wzrostu przyjętą dla okresu rezydualnego.

W przypadku konieczności tworzenia odpisów aktualizujących na zaangażowanie w spółki są one tworzone w następującej kolejności: na udziały/akcje, na udzielone pożyczki, na naliczone odsetki od pożyczek.

PRZYCHODY (KOSZTY) FINANSOWE NETTO	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Odsetki	54 777	44 264
Dywidendy i udziały w zyskach	1 677	127 873
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych	2 671	-
Rozwiązanie odpisów aktualizujących*	282 937	94 886
Przychody z likwidowanych spółek	69	454
Zyski z tytułu instrumentów pochodnych	112	75 236
Pozostałe	1 309	80
Przychody finansowe razem	343 552	342 793
Odsetki	(69 014)	(49 596)
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych	-	(12 155)
Utworzenie pozostałych odpisów aktualizujących*	(23 281)	(202 313)
Prowizje z tytułu faktoringu	(1 698)	(1 512)
Prowizje i opłaty bankowe	(3 519)	(3 523)
Utworzenie rezerwy na przewidywane straty	(1 320)	(1 321)
Zwiększenie rezerw z tytułu zmiany dyskonta	-	(21)
Strata z tytułu instrumentów pochodnych	(9 198)	-
Koszty z tytułu dyskonta zobowiązań	(1 181)	-
Koszty z tytułu poręczeń i gwarancji	(10 734)	(12 221)
Pozostałe	(1 873)	(873)
Koszty finansowe razem	(121 818)	(283 535)
Przychody (Koszty) finansowe netto	221 734	59 258

*szczegółowy opis utworzonych i odwróconych odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych znajduje się w nocie 5.3, 5.6.

3.6. SKŁADNIKI INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Efekt podatkowy każdego ze składników innych całkowitych dochodów	01.01.-31.12.2018			01.01.-31.12.2017		
	Przed podatkiem	Podatek	Po podatku	Przed podatkiem	Podatek	Po podatku
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	(5 345)	947	(4 398)	10 132	(1 766)	8 366
Wycena rezerw aktuarialnych	(136)	26	(110)	(13)	2	(11)
RAZEM	(5 481)	973	(4 508)	10 119	(1 764)	8 355

Korekty podatku dochodowego i korekty z przeniesienia w innych całkowitych dochodach

Pozostałe inne całkowite dochody brutto	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	(5 345)	10 132
wycena do wartości godziwej w okresie	(14 690)	(1 652)
korekta reklasyfikacyjna do rachunku zysków i strat	9 345	11 784
Wycena rezerw aktuarialnych	(136)	(13)
wycena za okres bieżący	(136)	(13)
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	973	(1 764)
naliczony za okres bieżący	2 767	1 920
korekta reklasyfikacyjna do rachunku zysków i strat	(1 794)	(3 684)
Inne całkowite dochody netto	(4 508)	8 355

4

PODATEK DOCHODOWY, AKTYWA I REZERWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO
Polityka rachunkowości

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień sprawozdawczy.

4.1. PODSTAWOWE SKŁADNIKI OBCIĄŻENIA PODATKOWEGO

Główne składniki obciążenia podatkowego przedstawiają się następująco:

PODSTAWOWE SKŁADNIKI OBCIĄŻENIA PODATKOWEGO (PRZYCHODU PODATKOWEGO)	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Podatek dochodowy bieżący	(47 487)	(1 320)
Podatek dochodowy za okres sprawozdawczy	(6 790)	(1 320)
Korekta podatku za lata poprzednie	(40 697)	-
Podatek odroczony	(15 914)	(56 244)
Powstanie / odwrócenie różnic przejściowych	(15 914)	(56 244)
PODATEK DOCHODOWY WYKAZANY W SPRAWOZDANIU Z ZYSKÓW LUB STRAT	(63 401)	(57 564)

W pozycji podatek dochodowy bieżący zaprezentowano m.in. utworzoną rezerwę na poczet potencjalnego zobowiązania podatkowego w wysokości 43 700 tys. zł. Szczegółowy opis sprawy znajduje się w nocie 9.2 niniejszego sprawozdania.

PODATEK DOCHODOWY ROZPOZNANY W INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODACH	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	947	(1 766)
Wycena rezerw aktuarialnych	26	2
RAZEM	973	(1 764)

4.2. EFEKTYWNA STOPA PODATKOWA

Uzgodnienie podatku dochodowego liczonego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Spółki, za prezentowane w sprawozdaniu okresy, przedstawia się następująco:

EFEKTYWNA STOPA PODATKOWA	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	334 013	301 471
Podatek obliczony według obowiązującej stawki podatkowej	(63 462)	(57 279)
Różnica wynikająca z zastosowania stóp podatkowych obowiązujących w innych krajach*	(1 023)	(1 207)
Efekt podatkowy przychodów nie będących przychodami według przepisów podatkowych (różnica trwała)**	65 054	40 405
Efekt podatkowy kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania według przepisów podatkowych (różnica trwała)***	(23 273)	(40 294)
Podatek dochodowy za lata ubiegłe ujęty z sprawozdaniu z zysków lub strat	(40 697)	811
Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z zysków lub strat	(63 401)	(57 564)
Efektywna stopa podatkowa	19%	19%

* Stopa podatkowa w Oddziale CIECH S.A. w Rumunii wynosi 16%, w Oddziale CIECH S.A. w Niemczech 30,88%. Stawki podatkowe były stosowane ciągiem w obu okresach.

** Główne pozycje składające się na kwotę przychodów nie będących przychodami według przepisów podatkowych wynikają z odwrócenia odpisów aktualizujących wartość inwestycji w podmiotach zależnych oraz przychodów z tytułu dywidend.

*** Główne pozycje składające się na kwotę kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów wynikają z utworzenia rezerw i odpisów aktualizujących wynikających z obowiązującego MSSF 9.

4.3. ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY

Polityka rachunkowości

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień sprawozdawczy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych z wyjątkiem sytuacji gdy:

- ✓ rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów, bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- ✓ terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu, w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- ✓ z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- ✓ w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień sprawozdawczy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień sprawozdawczy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień sprawozdawczy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień sprawozdawczy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany w innych całkowitych dochodach, dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Dokonane osądy i oszacowania

Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane jest w oparciu o założenie, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Przy ustalaniu wysokości aktywa z tytułu odroczonego podatku CIECH S.A. opiera się na szacunkach związanych z terminem osiągnięcia oraz wysokością przyszłych zysków podatkowych.

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

AKTYWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO ORAZ REZERWA NA PODATEK ODROZONY	31.12.2018			31.12.2017		
	Razem aktywa	Razem rezerwa	Wartość netto	Razem aktywa	Razem rezerwa	Wartość netto
Rzeczowe aktywa trwałe	40	74	(34)	-	74	(74)
Aktywa finansowe	646	9 746	(9 100)	700	14 970	(14 270)
Zapasy	-	203	(203)	-	-	-
Należności handlowe i pozostałe	118	152	(34)	-	1 297	(1 297)
Rezerwy na świadczenia pracownicze	106	3	103	111	31	80
Straty podatkowe podlegające odliczeniu w przyszłych okresach	15 916	-	15 916	48 023	-	48 023
Różnice kursowe	2 511	-	2 511	3 212	-	3 212
Zobowiązania	16 417	62	16 355	5 383	810	4 573
Aktywa / rezerwa z tytułu podatku odroczonego	35 754	10 240	25 514	57 429	17 182	40 247
Kompensata aktywów/rezerw z tytułu podatku odroczonego	(10 240)	(10 240)	-	(17 182)	(17 182)	-
Aktywa / rezerwa z tytułu podatku odroczonego wykazane w bilansie	25 514	-	25 514	40 247	-	40 247

Spółka szacuje, że w terminie powyżej 12 m-cy od okresu za jaki jest prezentowane sprawozdanie finansowe nastąpi realizacja aktywa z tytułu podatku odroczonego w wysokości 662 tys. zł. W tym samym okresie szacowana kwota realizacji rezerwy z tytułu podatku odroczonego wyniesie 9 749 tys. zł.

ZMIANA RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH W OKRESIE	01.01.2018	Zmiana różnic przejściowych rozpoznana w sprawozdaniu z zysków lub strat	Zmiana różnic przejściowych rozpoznana w kapitale własnym	31.12.2018
Rzeczowe aktywa trwałe	(391)	210	-	(181)
Aktywa finansowe	(79 567)	36 197	(5 233)	(48 603)
Zapasy	-	(1 068)	-	(1 068)
Należności handlowe i pozostałe	(6 826)	7 131	-	305
Rezerwy na świadczenia pracownicze	421	(15)	135	541
Straty podatkowe podlegające odliczeniu w przyszłych okresach	252 753	(168 983)	-	83 770
Różnice kursowe	16 904	(3 683)	-	13 221
Zobowiązania	24 064	62 273	-	86 337
RAZEM	207 358	(67 938)	(5 098)	135 427

ZMIANA RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH W OKRESIE	01.01.2017	Zmiana różnic przejściowych rozpoznana w sprawozdaniu z zysków lub strat	Zmiana różnic przejściowych rozpoznana w kapitale własnym	31.12.2017
Rzeczowe aktywa trwałe	(391)	-	-	(391)
Aktywa finansowe	(46 640)	(23 632)	(9 295)	(79 567)
Należności handlowe i pozostałe	(2 026)	(4 800)	-	(6 826)
Rezerwy na świadczenia pracownicze	405	5	11	421
Straty podatkowe podlegające odliczeniu w przyszłych okresach	463 516	(210 763)	-	252 753
Różnice kursowe	19 878	(2 974)	-	16 904
Zobowiązania	77 932	(53 868)	-	24 064
RAZEM	512 674	(296 032)	(9 284)	207 358

W okresie możliwym do wykorzystania straty Zarząd Spółki przewiduje dochód podatkowy gwarantujący w całości realizację aktywa z tytułu podatku odroczonego. Przewidywany dochód podatkowy będzie wygenerowany głównie na działalności operacyjnej.

Spółka utworzyła aktywo na podatek odroczony z tytułu straty podatkowej na podstawie budżetów podatkowych. Przewiduje się, że w okresie możliwym do wykorzystania straty wystąpi dochód podatkowy gwarantujący realizację aktywa z tytułu podatku odroczonego w całości.

Spółka nie rozpoznała aktywów z tytułu podatku odroczonego od utworzonych odpisów aktualizujących wartość udziałów/akcji w spółkach zależnych ze względu na fakt, że Zarząd CIECH S.A. nie zamierza dokonać ich sprzedaży w dającej się przewidzieć przyszłości.

Część odpisów utworzonych przez Spółkę stanowi trwałą różnicę, która w przyszłości nie spowoduje obniżenia podstawy opodatkowania. Dotyczy to przede wszystkim odpisów na wartość udziałów i wartość udzielonych pożyczek podmiotom powiązanym.

W świetle obowiązujących od 15 lipca 2016 roku postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom („GAAR”), która ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce, Zarząd CIECH S.A. rozważył wpływ transakcji, które mogłyby być potencjalnie objęte przepisami GAAR, na podatek odroczony, wartość podatkową aktywów oraz rezerwy na ryzyko podatkowe. W ocenie Zarządu przeprowadzona analiza nie wykazała konieczności dokonania korekty wykazanych pozycji bieżącego i odroczonego podatku dochodowego, niemniej jednak w ocenie Zarządu, w przypadku przepisów GAAR występuje nieodłączna niepewność, że władze skarbowe dokonają innej interpretacji tych przepisów, będą zmieniały swoje podejście co do ich interpretacji lub same przepisy ulegną zmianie, co może wpłynąć na możliwość realizacji aktywów z tytułu podatku odroczonego w przyszłych okresach oraz ewentualną zapłatę dodatkowego podatku za okresy przeszłe.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE POZYCJE AKTYWÓW W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ

5.1. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Polityka rachunkowości

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/ kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa rzeczowych aktywów trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania.

Późniejsze wydatki

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty mające na celu wymianę ujmowanych odrębnie części składnika rzeczowych aktywów trwałych. Inne koszty są kapitalizowane jedynie, gdy można je wiarygodnie zmierzyć i zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątku rzeczowego. Pozostałe wydatki są rozpoznawane na bieżąco w sprawozdaniu z zysków lub strat jako koszty.

Odrębna część rzeczowego aktywa trwałego, która wymaga wymiany w regularnych odstępach czasu, jest amortyzowana zgodnie z jej ekonomicznym okresem użytkowania.

Spółka zwiększa wartość rzeczowych aktywów trwałych o wartość nakładów poniesionych podczas regularnych remontów generalnych, które są niezbędne do dalszego funkcjonowania środka trwałego. Nakłady te traktuje się jako oddzielny składnik rzeczowych aktywów trwałych i amortyzuje przez oczekiwany okres do następnego planowanego remontu generalnego. W momencie kapitalizacji nowych kosztów remontów generalnych nieumorzona wartość poprzednich remontów zostaje spisana w ciężar kosztów operacyjnych.

W momencie nabycia lub wytworzenia składników rzeczowych aktywów trwałych Spółka wyodrębnia z ceny nabycia lub kosztu wytworzenia wartość równą nakładom koniecznym do poniesienia podczas następnego remontu generalnego, który dotyczy danego składnika rzeczowych aktywów trwałych i amortyzuje ją przez oczekiwany okres pozostały do następnego planowanego remontu generalnego.

Amortyzacja

Składniki rzeczowego majątku trwałego, względnie ich istotne i odrębne części składowe amortyzowane są metodą liniową przez okres ekonomicznej użyteczności. Grunty nie są amortyzowane. Spółka zakłada poniższe okresy ekonomicznej użyteczności dla niżej wymienionych kategorii środków trwałych:

Budynki	20-40 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	3-10 lat
Środki transportu	5 lat

Dokonane osądy i oszacowania

Stawki amortyzacyjne ustalane są na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego i podlegają corocznej weryfikacji. Wszelkie, wynikające z przeprowadzonej weryfikacji zmiany ujmuje się jako zmianę wielkości szacunkowych, czyli prospektywnie.

Odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych – szczegółowe zasady dotyczące szacowania odpisów zostały opisane w zasadach rachunkowości w nocie 3.4.

01.01.-31.12.2018	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	RAZEM
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	761	19 792	63	1 580	992	23 188
Nabycie	15	3 073	-	111	3 199	6 398
Nakłady inwestycyjne	-	-	-	-	499	499
Reklasyfikacje	-	986	-	5	(4 189)	(3 198)
Sprzedaż	-	(225)	(3)	-	-	(228)
Likwidacja	(363)	(359)	-	-	-	(722)
Pozostałe	-	6	-	-	-	6
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	413	23 273	60	1 696	501	25 943
Umorzenie na początek okresu	(433)	(7 826)	(62)	(986)	-	(9 307)
Umorzenie za okres	305	(3 209)	2	(183)	-	(3 085)
Roczny odpis amortyzacyjny	(58)	(3 787)	(1)	(183)	-	(4 029)
Sprzedaż	-	221	3	-	-	224
Likwidacja	363	357	-	-	-	720
Umorzenie na koniec okresu	(128)	(11 035)	(60)	(1 169)	-	(12 392)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	(1)	-	-	-	(1)
Odwrócenie	-	1	-	-	-	1
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	328	11 965	1	594	992	13 880
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	285	12 238	-	527	501	13 551

01.01.-31.12.2017	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	RAZEM
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	959	15 443	63	1 521	31	18 017
Nabycie	21	4 607	-	59	4 687	9 374
Nakłady inwestycyjne	-	-	-	-	991	991
Reklasyfikacje	-	30	-	-	(4 717)	(4 687)
Sprzedaż	(219)	(294)	-	-	-	(513)
Likwidacja	-	6	-	-	-	6
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	761	19 792	63	1 580	992	23 188
Umorzenie na początek okresu	(593)	(5 180)	(62)	(820)	-	(6 655)
Umorzenie za okres	160	(2 646)	-	(166)	-	(2 652)
Roczny odpis amortyzacyjny	(59)	(2 938)	-	(166)	-	(3 163)
Sprzedaż	219	292	-	-	-	511
Umorzenie na koniec okresu	(433)	(7 826)	(62)	(986)	-	(9 307)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-
Utworzenie	-	(1)	-	-	-	(1)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	(1)	-	-	-	(1)
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	366	10 263	1	701	31	11 362
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	328	11 965	1	594	992	13 880

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych została ujęta w poniższych pozycjach sprawozdania z zysków lub strat:

ODPISY AMORTYZACYJNE RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Koszty sprzedaży	-	(2)
Koszty ogólnego zarządu	(4 029)	(3 161)
RAZEM	(4 029)	(3 163)

W bieżącym okresie zmiany szacunków księgowych nie wywierały istotnego wpływu. Nie oczekuje się również, że będą wywierały taki wpływ w przyszłych okresach.

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE BILANSOWE (STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA)	31.12.2018	31.12.2017
Własne	13 551	13 880
RAZEM	13 551	13 880

W prezentowanych okresach CIECH S.A. nie otrzymywała odszkodowania od osób trzecich z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wszystkie rzeczowe aktywa trwałe były obciążone zabezpieczeniami (na podstawie umowy zastawów rejestrowych na zbiorze ruchomości i praw) w związku z zabezpieczeniem zobowiązań finansowych Spółki z tytułu zaciągniętego kredytu terminowego, kredytu odnawialnego oraz kredytów overdraft.

Kwota przyszłych zobowiązań wynikających z zawartych umów dotyczących nabycia składników rzeczowych aktywów trwałych wyniosła w 2018 roku 63 tys. zł (w okresie porównywalnym: 70 tys. zł).

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE W EWIDENCJI POZABILANSOWEJ	31.12.2018	31.12.2017
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu, w tym:	1 634	2 464
Umowa leasingu operacyjnego	1 634	2 464

CIECH S.A. posiada w leasingu operacyjnym samochody osobowe. Wartość samochodów obejmuje przybliżoną wartość godziwą przedmiotu leasingu ustaloną jako wartość początkową pomniejszoną o roczną stawkę amortyzacyjną dla danej grupy środków trwałych. Na dzień 31 grudnia 2018 kwota ta wynosi 1 634 tys. zł, w okresie porównywalnym wartość ta wynosiła 2 464 tys. zł.

CIECH S.A. jest również dzierżawcą powierzchni biurowej gdzie największą pozycję (około 2 tys. m²) stanowi biuro w Warszawie przy ul. Wspólnej, gdzie znajduje się siedziba Spółki. Umowa zawarta jest na okres do 2028 roku. Spółka nie dysponuje wyceną najmowanej nieruchomości i w jej ocenie koszt jej przygotowania byłby wyższy niż wartość informacyjna. Wartość poniesionych opłat związanych z przedmiotem leasingu oraz łączna kwota przyszłych minimalnych opłat leasingu operacyjnego została przedstawiona w pkt. 7.4 niniejszego raportu.

5.2. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Polityka rachunkowości

Wartości niematerialne nabyte przez spółkę wykazywane są w oparciu o ich cenę nabycia, pomniejszoną o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości. Wydatki poniesione na wewnętrznie wytworzoną wartość firmy lub marki handlowe rozpoznawane są w sprawozdaniu z zysków lub strat w momencie ich poniesienia.

Późniejsze wydatki

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają kapitalizacji tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady są ujmowane bezpośrednio w sprawozdaniu z zysków lub strat jako koszty.

Amortyzacja

Wartości niematerialne amortyzowane są metodą liniową przez okres ich ekonomicznej użyteczności. Spółka zakłada poniższe okresy ekonomicznej użyteczności dla poszczególnych kategorii wartości niematerialnych:

Patenty oraz licencje	2-10 lat
Pozostałe	2-12 lat

Dokonane osądy i oszacowania

Stawki amortyzacyjne ustalane są na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników wartości niematerialnych i podlegają corocznej weryfikacji. Wszelkie, wynikające z przeprowadzonej weryfikacji zmiany ujmują się jako zmianę wielkości szacunkowych, czyli prospektywnie.

Odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych – szczegółowe zasady dotyczące szacowania odpisów zostały opisane w zasadach rachunkowości w nocie 3.4.

WARTOŚCI NIEMATERIALNE

01.01.-31.12.2018	Nabyte koncesje, patenty, licencje itp.	Wartości niematerialne w trakcie realizacji	Inne wartości niematerialne	RAZEM
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	33 107	26 459	9 887	69 453
Zakup	1 735	1 735	-	3 470
Nakłady inwestycyjne	-	14 439	-	14 439
Reklasyfikacje	2 531	(13 358)	9 092	(1 735)
Aktywowane koszty	-	548	-	548
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	37 373	29 823	18 979	86 175
Umorzenie na początek okresu	(30 715)	-	(4 595)	(35 310)
Roczny odpis amortyzacyjny	(1 164)	-	(3 434)	(4 598)
Umorzenie na koniec okresu	(31 879)	-	(8 029)	(39 908)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-
Utworzenie	-	(210)	-	(210)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	(210)	-	(210)
Wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	2 392	26 459	5 292	34 143
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	5 494	29 613	10 950	46 057

01.01.-31.12.2017	Nabyte koncesje, patenty, licencje itp.	Wartości niematerialne w trakcie realizacji	Inne wartości niematerialne	RAZEM
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	31 745	5 578	5 188	42 511
Zakup	929	5 628	4 699	11 256
Nakłady inwestycyjne	-	21 300	-	21 300
Reklasyfikacje	419	(6 047)	-	(5 628)
Aktywowane koszty	14	-	-	14
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	33 107	26 459	9 887	69 453
Umorzenie na początek okresu	(29 991)	-	(3 269)	(33 260)
Umorzenie za okres	(724)	-	(1 326)	(2 050)
Roczny odpis amortyzacyjny	(724)	-	(1 326)	(2 050)
Likwidacja	-	-	-	-
Umorzenie na koniec okresu	(30 715)	-	(4 595)	(35 310)
Wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	1 754	5 578	1 919	9 251
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	2 392	26 459	5 292	34 143

W 2018 roku stopa kapitalizacji zastosowana do określenia kwoty kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji wyniosła około 4%, a w 2017 roku około 8%.

Wszystkie posiadane przez CIECH S.A. wartości niematerialne są jej własnością. Najważniejszą pozycję innych wartości niematerialnych Spółki stanowi prawo do rynku w wartości bilansowej 3 338 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wszystkie wartości niematerialne były obciążone zabezpieczeniami (na podstawie umowy zastawów rejestrowych na zbiorze ruchomości i praw) w związku z zabezpieczeniem zobowiązań finansowych Spółki z tytułu zaciągniętego kredytu terminowego, kredytu odnawialnego oraz kredytów overdraft.

Wzrost nakładów inwestycyjnych w 2018 roku wynika przede wszystkim z nakładów związanych z wdrożeniem systemu SAP. Amortyzacja wartości niematerialnych została ujęta w poniższych pozycjach sprawozdania z zysków lub strat:

ODPISY AMORTYZACYJNE WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Koszty ogólnego zarządu	(1 166)	(1 204)
Koszt sprzedaży	(3 432)	(846)
RAZEM	(4 598)	(2 050)

Spółka nie posiada składników wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania. W bieżącym okresie zmiany szacunków księgowych nie wywierały istotnego wpływu oraz nie oczekuje się, że będą wywierały taki wpływ w przyszłych okresach.

Kwota przyszłych zobowiązań na dzień 31 grudnia 2018 roku wynikających z zawartych umów dotyczących nabycia składników wartości niematerialnych wyniosła 220 tys. zł (w okresie porównywalnym: 1 359 tys. zł).

Spółka nie ponosiła nakładów na prace rozwojowe w okresie sprawozdawczym oraz prezentowanym okresie porównywalnym.

5.3. DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE

Polityka rachunkowości

Udziały i akcje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych wykazywane są według ceny nabycia po uwzględnieniu odpisów z tytułu utraty wartości.

Pożyczki wycenia się po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej oraz pomniejsza o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Polityka rachunkowości dotycząca instrumentów finansowych została zaprezentowana w nocie 8.1.

Dokonane osądy i oszacowania

Polityka rachunkowości dotycząca osądów i oszacowań została zaprezentowana w nocie 3.5.

DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	31.12.2018	31.12.2017
Udziały i akcje	2 184 468	1 710 871
Udzielone pożyczki	142 861	118 180
Instrumenty pochodne	11 859	35 086
RAZEM	2 339 188	1 864 137

ZMIANA STANU UDZIAŁÓW I AKCJI DŁUGOTERMINOWYCH	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Wartość brutto na początek okresu	2 115 826	2 015 879
Zakup	209 721	100 600
Sprzedaż/likwidacja	152	653
Wartość brutto na koniec okresu	2 325 395	2 115 826
Odpisy aktualizujące na początek okresu	(404 955)	186 580
Utworzenie	(2 096)	(218 375)
Odwrócenie/wykorzystanie	266 124	-
Odpisy aktualizujące na koniec okresu	(140 927)	(404 955)
Wartość netto udziałów na początek okresu	1 710 871	1 829 299
Wartość netto udziałów na koniec okresu	2 184 468	1 710 871

Zmiana stanu pożyczek długoterminowych	31.12.2018	31.12.2017
Wartość brutto na początek okresu	118 180	612 669
Udzielenie	148 415	150 000
Spłata	-	(10 000)
Reklasyfikacje do pozycji krótkoterminowych	(118 180)	(633 846)
Różnice kursowe	(3 420)	(643)
Wartość brutto na koniec okresu	144 995	118 180
Odpisy aktualizujące na początek okresu	-	(24 250)
Korekta BO w związku z utworzeniem odpisów wg MSSF9	(1 739)	-
Utworzenie	(2 134)	-
Odwrocenie	1 739	7 886
Reklasyfikacja na udziały	-	16 364
Stan na koniec okresu	(2 134)	-
Wartość netto pożyczek na początek okresu	116 441	588 419
Wartość netto pożyczek na koniec okresu	142 861	118 180

Zmiana długoterminowych udziałów i akcji w wartościach brutto wynika głównie z:

- zakupu udziałów spółki Proplan Plant Protection Company, S.L. w wysokości 203 866 tys. zł. Opis transakcji zawarty jest w nocie 6.4,
- objęcia udziałów w podwyższonym kapitale spółki CIECH R&D Sp. z o.o. w wysokości 5 700 tys. zł,

W 2018 roku CIECH S.A. udzieliła pożyczek długoterminowych swoim spółkom zależnym :

- CIECH Soda Polska S.A. w wysokości 37 495 tys. zł.
- CIECH Soda Deutschland GmbH & Co. KG w wysokości 107 500 tys. zł (25 000 tys. EUR po średnim kursie NBP z dnia 31.12.2018)

Na zmiany wartości udzielonych pożyczek długoterminowych miały wpływ niezrealizowane różnice kursowe powstałe w wyniku przeszacowania pożyczek na dzień bilansowy.

Pozycje, które wpływają na zmniejszenie udzielonych pożyczek długoterminowych to:

- reklasyfikacja do pozycji krótkoterminowych pożyczek udzielonych dla:
 - CIECH Nieruchomości S.A. w wysokości 24 250 tys. zł
 - CIECH Soda Polska S.A. w wysokości 74 412 tys. zł
 - CIECH Vitrosilicon S.A. w wysokości 19 518 tys. zł

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wszystkie należności długoterminowe z tytułu pożyczek były obciążone zabezpieczeniami (na podstawie umowy zastawów rejestrowych na zbiorze ruchomości i praw) w związku z zabezpieczeniem zobowiązań finansowych Spółki z tytułu zaciągniętego kredytu terminowego, kredytu odnawialnego oraz kredytów overdraft.

Spółka Ciech S.A. dokonuje analizy zaangażowania w spółkach zależnych w oparciu o ich aktywa netto na dzień bilansowy. W przypadku zidentyfikowania przesłanek utraty wartości Spółka szacuje wartość możliwą do odzyskania. Ze względu na wystąpienie przesłanek CIECH S.A. dokonała analizy odzyskiwalności zaangażowania w spółkach zależnych. Jako wartość możliwą do odzyskania zastosowano wartość użytkową oszacowaną na podstawie zdyskontowanych przepływów pieniężnych określonych na podstawie pięcioletnich planów finansowych spółek. Dla przeprowadzonych testów na utratę wartości przyjęto następujące założenia:

- średnioważony koszt kapitału dla spółek krajowych wyniósł odpowiednio dla przepływów w PLN 9,1%, dla przepływów w EUR 7,5%, dla przepływów w USD 9,8%;
- średnioważony koszt kapitału dla spółki SDC GmbH dla przepływów w EUR 6,6%;
- średnioważony koszt kapitału dla spółki Proplan Plant Protection Company, S.L. dla przepływów w EUR 7,7%, dla przepływów w USD 9,9%;
- zastosowana stopa wzrostu w okresie rezydualnym 2,0% zarówno dla spółek krajowych jak i spółki niemieckiej.

Na podstawie przeprowadzonych analiz, Zarząd CIECH S.A. podjął decyzję o utworzeniu/rozwiązaniu odpisów aktualizujących wartość zaangażowania m. in. w następujących spółkach:

- utworzenie odpisów aktualizujących:
 - Ciech Nieruchomości S.A. odpis na wartość udziałów w wysokości 1 636 tys. zł,
 - CIECH Group Financing AB odpis na wartość udziałów w wysokości 241 tys. zł,

- rozwiązanie odpisów aktualizujących:
 - Ciech Trading S.A. rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość udziałów w kwocie 5 628 tys. zł.
 - SDC GmbH rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość udziałów w kwocie 260 494 tys. zł.

Według szacunków Zarządu:

- w przypadku Grupy SDC GmbH zmiana średnioważonego kosztu kapitału o 1 p.p. bez zmiany pozostałych czynników nie spowoduje zmiany wartości bilansowej udziałów,
- w przypadku CIECH Trading S.A. spadek średnioważonego kosztu kapitału o 2,8 p.p. bez zmiany pozostałych czynników doprowadziłby do wyrównania wartości odzyskiwanej z wartością bilansową – cały odpis aktualizujący zostałby cofnięty.

WARTOŚĆ BILANSOWA AKCJI I UDZIAŁÓW W JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH

L.p.	Siedziba	31/12/2018	31/12/2017	Udział bezpośredni Spółki w kapitale zakładowym/ w ogólnej liczbie głosów na 31/12/2018	Udział Spółki bezpośredni w kapitale zakładowym/ w ogólnej liczbie głosów na 31/12/2017	Podstawowa działalność	
Jednostki zależne							
1.	SDC GmbH	Stassfurt - Niemcy	797 471	536 977	100%	100%	Produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów nieorganicznych, sprzedaż hurtowa wyrobów chemicznych, wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej.
2.	CIECH Soda Polska S.A.	Inowrocław	553 098	553 098	100%	100%	Produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów nieorganicznych, sprzedaż hurtowa wyrobów chemicznych, wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej.
3.	CIECH Sarzyna S.A.	Nowa Sarzyna	295 947	295 947	100%	100%	Produkcja tworzyw sztucznych, produkcja pestycydów i pozostałych środków chemicznych.
4.	CIECH Soda Romania S.A.	Rm. Valcea - Rumunia	111 000	111 000	98,74%	98,74%	Produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów nieorganicznych, sprzedaż hurtowa wyrobów chemicznych.
5.	CIECH Trading S.A.	Warszawa	59 156	53 528	100%	100%	Sprzedaż hurtowa i dystrybucja chemikaliów nieorganicznych stałych i organicznych stałych, sprzedaż hurtowa i dystrybucja surowców do chemii gospodarczej, sprzedaż hurtowa i dystrybucja surowców kosmetycznych i farmaceutycznych, sprzedaż hurtowa i dystrybucja wypełniaczy, pigmentów, surowców do farb i lakierów, sprzedaż hurtowa i dystrybucja dodatków do żywności i pasz, sprzedaż hurtowa

L.p.	Siedziba	31/12/2018	31/12/2017	Udział bezpośredni Spółki w kapitale zakładowym/ w ogólnej liczbie głosów na 31/12/2018	Udział Spółki bezpośredni w kapitale zakładowym/ w ogólnej liczbie głosów na 31/12/2017	Podstawowa działalność	
						i dystrybucja kwasów, zasad i innych chemikaliów płynnych.	
6.	CIECH Pianki Sp. z o.o.	Bydgoszcz	57 451	57 451	100%	100%	Produkcja chemikaliów organicznych i nieorganicznych pozostałych.
7.	VERBIS ETA Sp. z o.o. SKA	Warszawa	37 971	37 971	100%	100%	Działalność finansowa, bezpośrednie udzielanie pożyczek na rzecz spółek Grupy CIECH.
8.	CIECH R&D Sp. z o.o.	Warszawa	45 715	40 015	100%	100%	Udzielanie licencji spółkom Grupy CIECH na korzystanie ze znaków towarowych: „Ciech”, „Ciech Trading” i „Sól Kujawska naturalna czysta” dla celów związanych z działalnością gospodarczą, działalność badawczo-rozwojowa.
9.	CIECH Vitrosilicon S.A.	Łódź	12 302	12 302	83,03%	83,03%	Produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów nieorganicznych, produkcja szkła gospodarczego i technicznego, produkcja opakowań z tworzyw sztucznych, produkcja pozostałych wyrobów z tworzyw sztucznych.
10.	CIECH Transclean Sp. z o.o.	Bydgoszcz	3 455	3 455	100%	100%	Transport międzynarodowy płynnych chemikaliów
11.	Gamma Finanse Sp. z o.o.	Warszawa	2 889	2 889	100%	100%	Działalność finansowa.
12.	Ciech Group Financing AB	Szwecja	1 815	2 056	100%	100%	Działalność finansowa.
13.	VERBIS ETA Sp. z o.o.	Warszawa	5	5	100%	100%	Działalność pozostała.
14.	Bosten S.A.	Warszawa	-	100	100%	90%	Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych.
15.	Ciech Nieruchomości S.A.	Warszawa	-	1 636	99,2%	99,2%	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek
15.	Proplan Plant Protection Company S.L.	Madryt	203 866	-	100%	-	Produkcja i sprzedaż środków ochrony roślin.

L.p.	Siedziba	31/12/2018	31/12/2017	Udział bezpośredni Spółki w kapitale zakładowym/ w ogólnej liczbie głosów na 31/12/2018	Udział Spółki bezpośredni w kapitale zakładowym/ w ogólnej liczbie głosów na 31/12/2017	Podstawowa działalność	
16.	Janikosoda S.A.	Warszawa	623	737	17,6%	17,6%	Od marca 2017 roku spółka nie prowadzi działalności operacyjnej.
Jednostki pozostałe zależne		841	841				
Jednostki stowarzyszone		863	863				
Wartość bilansowa akcji i udziałów w jednostkach powiązanych		2 184 468	1 710 871				

5.4. ZAPASY

Polityka rachunkowości

Składniki zapasów materiałów i towarów wycenia się w wysokości ceny nabycia stanowiącej cenę zakupu powiększoną o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdadnego do użytkowania lub wprowadzenia do obrotu, nie wyższej od ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania.

Rozchód zapasów ustala się metodą FIFO (pierwsze weszło – pierwsze wyszło).

Dokonane osądy i oszacowania

CIECH S.A. tworzy odpisy do ceny sprzedaży netto zapasów w związku z utratą ich wartości na skutek uszkodzenia oraz dla zapasów trudno zbywalnych. Odpisy aktualizujące na zapasy tworzone są również dla zapasów, których wartość przewyższa możliwą do uzyskania cenę sprzedaży netto. Ich odwrócenie wynika z zużycia lub sprzedaży zapasów w toku prowadzenia działalności gospodarczej, natomiast wykorzystanie następuje na skutek likwidacji zapasów.

ZAPASY	31.12.2018	31.12.2017
Materiały	1	1
Towary	41 018	31 794
RAZEM	41 019	31 795

W prezentowanych okresach odpisy zapasów do cen sprzedaży netto nie wystąpiły.

Wartość zapasów (z uwzględnieniem odpisów do ceny sprzedaży netto) rozpoznanych jako koszt w 2018 roku wyniosła 1 935 829 tys. zł (w porównywalnym okresie 1 795 248 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wszystkie zapasy były obciążone zabezpieczeniami (na podstawie umowy zastawów rejestrowych na zbiorze ruchomości i praw) w związku z zabezpieczeniem zobowiązań finansowych Spółki z tytułu zaciągniętego kredytu terminowego, kredytu odnawialnego oraz kredytów overdraft.

5.5. NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE

Polityka rachunkowości

Krótkoterminowe należności handlowe i pozostałe wyceniane są po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej oraz pomniejszane są o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Należności wyrażone w walutach obcych wykazywane są według średniego kursu Narodowego Banku Polskiego (dalej NBP) z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania operacji ustalonego dla danej waluty na ten dzień, chyba że w zgłoszeniu celnym lub innym wiążącym jednostkę dokumencie ustalony został inny kurs.

Na dzień sprawozdawczy należności wyrażone w walutach obcych wycenia się w oparciu o średni kurs ustalony dla danej waluty przez NBP na ten dzień za wyjątkiem sald przekazanych zaliczek na przyszłe dostawy. Pozycje te są wyceniane wg kursu sprzedaży banku z dnia dokonania zapłaty.

Faktoring

W Spółce występuje faktoring bez regresu. Faktor przekazuje na konto Spółki zaliczki w wysokości 100% wartości faktur przyjętych do finansowania. Finansowanie przekazanych należności odbywa się w różnych terminach, w związku z tym na dzień bilansowy mogą występować należności oczekujące na sfinansowanie, które wykazywane są jako należności z tytułu faktoringu. Otrzymane zaliczki księgowane są jako zobowiązania z tytułu faktoringu. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej należności i zobowiązania z tytułu faktoringu są per saldowane do wysokości 90% wartości otrzymanych od faktora zaliczek (wartość 90% wynika z wielkości ubezpieczenia należności). Pozostałe 10% należności wykazywane jest jako należności z tytułu faktoringu, a 10% wartości otrzymanych zaliczek jako zobowiązanie z tytułu faktoringu.

Dokonane osądy i oszacowania

Odpisy aktualizujące tworzy się na należności odsetkowe od nieterminowo regulowanych należności, w wysokości 100% naliczonych odsetek. Odpisy te tworzone są w momencie naliczania, na dzień zapłaty lub dzień bilansowy i pomniejszają przychody finansowe ujęte z tytułu naliczonych odsetek.

Jednostka dokonuje oszacowania odpisów zawsze w kwocie wieloletnich oczekiwanych strat kredytowych, niezależnie od oceny zaistnienia przesłanki istotnego wzrostu ryzyka kredytowego.

Na każdy dzień bilansowy Jednostka dokonuje oszacowania odpisów dla wszystkich należności niezależnie od ich statusu spłat. Jednostka szacuje odpisy aktualizujące przede wszystkim w oparciu o portfelowe współczynniki spłacalności oszacowane w oparciu o historyczne obserwacje dla portfeli należności o podobnych charakterystykach. W przypadku braku możliwości oszacowania portfelowych współczynników Jednostka dopuszcza stosowanie parametrów indywidualnych (benchmarkowych lub eksperckich). Zgodnie z art. 163 CRR¹ współczynnik spłacalności nie może być niższy niż 0,03%.

Dodatkowo – niezależnie od powyższych zapisów – Jednostka dokonuje odpisu aktualizującego w odniesieniu do należności:

1. od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości, do wysokości należności nieobjętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym,
2. od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego - w pełnej wysokości należności,
3. kwestionowanych przez dłużników (należności sporne) oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny jego sytuacji majątkowej i finansowej spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna - do wysokości roszczenia nieznanego pokrycia w gwarancji lub innym zabezpieczeniu,
4. należności dochodzonych na drodze sądowej.

Ponadto dokonuje się odpisów aktualizujących należności, których termin wymagalności zapłaty na dzień bilansowy przekroczył:

– 180 dni w wysokości 100%.

Ustalona w wyniku w/w szacunków kwota odpisów może ulec zmniejszeniu w przypadku posiadania przez Zarząd wiarygodnych dokumentów, z których wynika, iż należności zostały zabezpieczone i ich zapłata jest wysoce prawdopodobna.

Odpisy aktualizujące wartość należności ujmuje się w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Aktualizacja należności obejmuje również kwoty podwyższające należności, w tym odsetki za zwłokę, w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych

NALEŻNOŚCI HANDLOWE I POZOSTAŁE	31.12.2018	31.12.2017
Z tytułu dostaw i usług, w tym:	280 416	217 339
- do 12 miesięcy	280 363	217 333
- zaliczki na zapasy	53	6
Należności publiczno-prawne (bez podatku dochodowego)	33 442	19 404
Ubezpieczenia	295	306
Usługi obce	1 108	691
Należności z tytułu faktoringu	36 528	23 255
Aktywa z tytułu ciągłego zaangażowania	2 103	1 821
Należności z tytułu cashpoolingu	42 219	12 524
Pozostałe należności	4 562	5 425
NALEŻNOŚCI HANDLOWE I POZOSTAŁE NETTO	400 673	280 765
Odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług, w tym:	(15 130)	(13 164)
- utworzony w bieżącym okresie sprawozdawczym	(2 124)	(1 363)
Odpisy aktualizujące pozostałe należności krótkoterminowe, w tym:	(16 361)	(15 701)
- utworzony w bieżącym okresie sprawozdawczym	(17)	-
NALEŻNOŚCI HANDLOWE I POZOSTAŁE BRUTTO	432 164	309 630

Wartość godziwa należności handlowych i pozostałych nie różni się istotnie od ich wartości bilansowej.

Na dzień bilansowy w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wykazywane jest ciągle zaangażowanie z tytułu faktoringu. Obliczane jest ono jako iloczyn wartości otrzymanego finansowania, odsetek i okresu opóźnienia w płatnościach. Kwota aktywa z tytułu ciągłego zaangażowania na 31 grudnia 2018 wyniosła 2 103 tys. zł. Wartość aktywów z tytułu faktoringu usuniętych ze sprawozdania z sytuacji finansowej wynosi 152 808 tys. zł (w okresie porównywalnym 146 733 tys. zł).

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWYCH	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Stan na początek okresu	(28 865)	(33 420)
Korekta BO z tytułu zastosowania MSSF9	(620)	-
Utworzenie	(2 141)	(1 363)
Odwrócone	694	4 026
Wykorzystanie	261	471
Różnice kursowe	(820)	1 421
Stan na koniec okresu	(31 491)	(28 865)

Zasady tworzenia odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych zostały opisane powyżej w sekcji „Polityka rachunkowości”.

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG PRZETERMINOWANE - Z PODZIAŁEM NA NALEŻNOŚCI NIESPŁACONE	31.12.2018	31.12.2017
Do 1 miesiąca	61 159	31 753
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	13 995	738
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	5 531	2 660
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	6 989	565
Powyżej 1 roku	11 868	11 487
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane (brutto) razem	99 542	47 203
Odpisy aktualizujące wartość przeterminowanych należności z tytułu dostaw i usług	(12 389)	(11 529)
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane (netto) razem	87 153	35 674

Warunki transakcji z jednostkami powiązanymi zostały przedstawione w nocie 9.3.

W kontraktach handlowych zawieranych przez CIECH S.A. stosowane są różne terminy płatności należności z tytułu dostaw usług w zależności od rodzaju transakcji, charakterystyki rynku oraz warunków handlowych. Najczęściej stosowanymi terminami płatności są: 14, 30, 60 oraz 90 dni.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wszystkie należności były obciążone zabezpieczeniami (na podstawie umowy zastawów rejestrowych na zbiorze ruchomości i praw) w związku z zabezpieczeniem zobowiązań finansowych Spółki z tytułu zaciągniętego kredytu terminowego, kredytu odnawialnego oraz kredytów overdraft.

5.6. KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE

Polityka rachunkowości

Pożyczki wycenia się po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej oraz pomniejsza o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Polityka rachunkowości dotycząca instrumentów finansowych została zaprezentowana w nocie 8.1.

Dokonane osądy i oszacowania

Polityka rachunkowości dotycząca osądów i oszacowań została zaprezentowana w nocie 3.5.

KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	31.12.2018	31.12.2017
Instrumenty pochodne	16 060	24 354
Pożyczki udzielone	990 404	987 950
Razem krótkoterminowe aktywa finansowe netto	1 006 464	1 012 304
Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych krótkoterminowych	(18 126)	(49 345)
Razem krótkoterminowe aktywa finansowe brutto	1 024 590	1 061 649

Zmiana stanu pożyczek krótkoterminowych	31.12.2018	31.12.2017
Wartość brutto na początek okresu	1 037 295	343 218
Udzielenie	81 601	251 644
Spłata	(184 937)	(174 387)
Reklasyfikacja z pozycji długoterminowych	118 180	633 846
Umorzenie - likwidacja spółki	(49 035)	-
Różnice kursowe	5 426	(17 026)
Wartość brutto na koniec okresu	1 008 530	1 037 295
Odpisy aktualizujące na początek okresu	(49 345)	(130 300)
Korekta BO w związku z utworzeniem odpisów wg MSSF9	(14 544)	-
Utworzenie	(17 816)	(2 194)
Odwrocenie	14 544	83 149
Wykorzystanie - likwidacja spółki	49 035	-
Stan na koniec okresu	(18 126)	(49 345)
Wartość netto pożyczek na początek okresu	973 406	212 918
Wartość netto pożyczek na koniec okresu	990 404	987 950

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wszystkie należności krótkoterminowe z tytułu pożyczek były obciążone zabezpieczeniami (na podstawie umowy zastawów rejestrowych na zbiorze ruchomości i praw) w związku z zabezpieczeniem zobowiązań finansowych Spółki z tytułu zaciągniętego kredytu terminowego, kredytu odnawialnego oraz kredytów overdraft.

Istotne pozycje wpływające na zmianę wartości pożyczek krótkoterminowych wraz z odsetkami to:

- udzielenie pożyczki spółce CIECH Soda Deutschland GmbH & Co. KG w wysokości 38 658 tys. zł. (równowartość w 9 000 tys. EUR)
- udzielenie pożyczki spółce Vasco Sp. z o.o. w wysokości 198 tys. zł,
- naliczone odsetki od udzielonych pożyczek w wysokości 39 910 tys. zł
- reklasyfikacja pożyczki długoterminowej do pozycji inwestycji krótkoterminowych:
 - CIECH Nieruchomości S.A. w wysokości 24 250 tys. zł
 - CIECH Soda Polska S.A. w wysokości 74 412 tys. zł
 - CIECH Vitrosilicon S.A. w wysokości 19 518 tys. zł
- spłata pożyczek przez spółki zależne (CIECH Vitrosilicon SA w wysokości 10 000 tys. zł, CIECH Trading SA w wysokości 20 000 tys. zł, CIECH Pianki Sp z o.o. w wysokości 18 000 tys. zł, CIECH Soda Polska SA w wysokości 40 000 tys. zł, CIECH Energy Deutschland GmbH w wysokości 7 692 tys. EUR co stanowi równowartość 31 517 tys. zł, CIECH Soda

Deutschland GmbH & Co. KG w wysokości 4 100 tys. EUR co stanowi równowartość 16 910 tys. zł) oraz odsetek w wysokości 48 510 tys. zł.

- wygaśnięcie z mocy prawa pożyczki i odsetek w związku z rozwiązaniem spółki CIECH Cerium Sp z o.o. SKA w wysokości 49 035 tys. zł.

Na zmiany pożyczek krótkoterminowych mają także wpływ niezrealizowane różnice kursowe powstałe w wyniku przeszacowania pożyczek na dzień bilansowy.

Na podstawie przeprowadzonych analiz, Zarząd CIECH S.A. podjął decyzję o utworzeniu następujących odpisów aktualizujących wartość udzielonych pożyczek krótkoterminowych w następujących spółkach:

- Vasco Polska sp. z o.o. odpis na wartość udzielonej pożyczki w wysokości 218 tys. zł.
- CIECH Nieruchomości S.A. odpis na wartość udzielonej pożyczki w wysokości 2 800 tys. zł.

Na stan odpisów aktualizujących miał również wpływ:

- Wykorzystany odpis aktualizujący na wartość pożyczki w CIECH Cerium sp. z o.o. SKA w wysokości 49 035 tys. zł. w związku z jej wygaśnięciem z mocy prawa,
- Utworzony odpis na kwotę 14 797 tys. zł oraz odwrócony w wysokości 14 544 tys. zł wynikający z wymogów MSSF 9.

5.7. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Polityka rachunkowości

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie oraz depozyty bankowe na żądanie. Krótkoterminowe inwestycje, które nie podlegają istotnym zmianom wartości i które mogą być łatwo zamienione w określoną kwotę środków pieniężnych i stanowią część polityki zarządzania płynnością Jednostki, są ujmowane jako środki pieniężne i ich ekwiwalenty dla celów sprawozdania z przepływów pieniężnych.

Na dzień sprawozdawczy waluty zgromadzone na rachunkach bankowych i w kasach dewizowych wyceniane są według kursu średniego ustalanego dla danej waluty przez Prezesa NBP.

W przypadku środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, dla których nie zidentyfikowano przesłanek utraty wartości z tytułu ryzyka kredytowego oszacowanie odpisów aktualizujących odbywa się z wykorzystaniem indywidualnych parametrów wyznaczanych w oparciu o benchmarki (przy wykorzystaniu informacji o ratingach banków), przeskalowane do horyzontu szacowania oczekiwanych strat kredytowych.

W przypadku środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, dla których wystąpiły przesłanki utraty wartości z tytułu ryzyka kredytowego Jednostki dokonuje analizy odzysków z wykorzystaniem scenariuszy ważonych prawdopodobieństwem ich wystąpienia.

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	31.12.2018	31.12.2017
Rachunki bankowe	44 332	218 927
Lokaty krótkoterminowe	10 673	156 455
Środki pieniężne w kasie	20	11
Odpis zgodnie z MSSF 9	(37)	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty - wartość wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	54 988	375 393
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty - wartość wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	54 988	375 393

Efektywne stopy procentowe krótkoterminowych lokat bankowych są zbliżone do nominalnych stóp procentowych, a wartość godziwa krótkoterminowych lokat bankowych nie różni się znacząco od ich wartości bilansowej. Stopy procentowe oparte są o stawki WIBOR, EURIBOR oraz LIBOR.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wszystkie środki pieniężne i ich ekwiwalenty były obciążone zabezpieczeniami (na podstawie umowy zastawów rejestrowych na zbiorze ruchomości i praw) w związku z zabezpieczeniem zobowiązań finansowych Spółki z tytułu zaciągniętego kredytu terminowego, kredytu odnawialnego oraz kredytów overdraft.

Zarówno na dzień 31 grudnia 2018 roku, jak i na dzień 31 grudnia 2017 roku w CIECH S.A. nie występowały środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania.

6.1. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Zarządzanie strukturą kapitału

Struktura kapitałowa spółki CIECH S.A. obejmuje zadłużenie, na które składają się kredyty szczegółowo opisane w nocie 7.1, środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz kapitał własny, w tym wyemitowane akcje, kapitały rezerwowe i zysk zatrzymany.

CIECH S.A. zarządza kapitałem tak, by zagwarantować zdolność kontynuacji działalności przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dla interesariuszy dzięki optymalizacji relacji zadłużenia do kapitału własnego. W latach 2017-2018 nie wprowadzono zmian do celów, zasad i procesów zarządzania kapitałem.

6.2. KAPITAŁY

Polityka rachunkowości

Kapitał zakładowy CIECH S.A. jest wykazywany według wartości nominalnej skorygowanej o skutki hiperinflacji za lata od 1989 do 1996 roku. W przypadku zakupu akcji własnych, kwota zapłaty z tego tytułu wraz z kosztami bezpośrednimi transakcji, wykazywana jest w odrębnej pozycji jako zmiana w kapitale własnym. Zakupione akcje wykazywane są jako zmniejszenie kapitału własnego.

Dywidendy ujmuje się jako zobowiązania w okresie, w którym zostały uchwalone.

Zysk (strata) netto prezentowany jest w kapitale własnym w pozycji zyski zatrzymane.

Na 31 grudnia 2018 roku wartość bilansowa kapitału podstawowego CIECH S.A. wynosiła 287 614 tys. zł i obejmowała kapitał z wyemitowanych akcji oraz z korekty z tytułu hiperinflacji. Na dzień przejścia na MSSF, czyli na dzień 1 stycznia 2004 roku kapitał podstawowy Spółki został przeliczony z tytułu hiperinflacji za lata od 1989 do 1996. Korekta hiperinflacyjna w wysokości 24 114 tys. zł drugostronnie zmniejszyła wartość zysków zatrzymanych.

Akcje CIECH S.A. notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie oraz na Giełdzie Papierów Wartościowych we Frankfurcie. Kapitał zakładowy CIECH S.A. wynosi 263 500 965 zł i podzielony jest na 52 699 909 akcji o wartości nominalnej 5 zł każda, w tym:

- 20 816 akcji zwykłych na okaziciela serii A
- 19 775 200 akcji zwykłych na okaziciela serii B
- 8 203 984 akcji zwykłych na okaziciela serii C
- 23 000 000 akcji zwykłych na okaziciela serii D
- 1 699 909 akcji zwykłych na okaziciela serii E.

Akcje wszystkich serii są akcjami zwykłymi i nie wiążą się z nimi żadne dodatkowe prawa, uprzywilejowania, ani ograniczenia dotyczące podziału dywidend i zwrotu kapitału. Kapitał zakładowy jest w pełni opłacony.

Zgodnie z najlepszą wiedzą Spółki, na dzień zatwierdzenia niniejszego raportu, akcjonariuszami posiadającymi znaczne pakiety akcji (co najmniej 5%) są wskazane poniżej podmioty:

Akcjonariusz	Rodzaj akcji	Liczba Akcji	Liczba Głosów na WZ	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZ	Udział w kapitale zakładowym (%)
KI Chemistry s. à r. l. z siedzibą w Luksemburgu*	Zwykłe na okaziciela	26 952 052	26 952 052	51,14%	51,14%
Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny**	Zwykłe na okaziciela	3 900 000	3 900 000	7,40%	7,40%
Pozostali	Zwykłe na okaziciela	21 847 857	21 847 857	41,46%	41,46%

* Zgodnie z informacją z dnia 9 czerwca 2014 roku przekazaną przez Akcjonariusza na podstawie art. 77 ust. 7 oraz art. 69 ust. 1 pkt 1 Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie (Rb 26/2014).

** Na podstawie listy akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% głosów na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu CIECH S.A. w dniu 28 stycznia 2019 roku, Rb 5/2019 sporządzony i przekazany do publicznej wiadomości na podstawie art. 70 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 185, poz. 1439).

Udział procentowy w kapitale zakładowym CIECH S.A. wyżej wymienionych akcjonariuszy odpowiada udziałowi procentowemu w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu CIECH S.A.

Akcje własne

W 2018 roku oraz w okresie porównywalnym CIECH S.A. nie nabywała oraz nie posiadała akcji własnych.

Kapitał z emisji akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał z emisji akcji powyżej wartości nominalnej powstał z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji serii C, D i E powyżej ich nominalnej wartości.

Pozostałe kapitały rezerwowe

W poniższej tabeli zostały zaprezentowane salda pozostałych kapitałów rezerwowych, które składały się z następujących pozycji:

POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE WEDŁUG CELU PRZEZNACZENIA	31.12.2018	31.12.2017
Fundusz na ryzyko handlowe	3 330	3 330
Fundusz na zakup spółek sodowych	15 200	15 200
Fundusz rozwoju	57 669	57 669
RAZEM	76 199	76 199

Rezerwa z tytułu stosowania zabezpieczenia przepływów pieniężnych

Rezerwa z tytułu stosowania zabezpieczenia przepływów pieniężnych zawiera wycenę i rozliczenie instrumentów zabezpieczających objętych rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Szczegóły zostały przedstawione w nocie 8.2.

Kapitał z wyceny aktuarialnej

Kapitał z wyceny aktuarialnej obejmuje zyski lub straty aktuarialne, czyli zmiany wynikające z różnic pomiędzy przyjętymi do wyceny rezerw na świadczenia pracownicze założeniami, a ich realizacją oraz zmiany przyjętych do wyliczeń dla tych rezerw parametrów i założeń, w tym zmianę stopy dyskontowej.

6.3. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY

Do dnia zatwierdzenia sprawozdania do publikacji Zarząd CIECH S.A. nie podjął uchwały w sprawie propozycji podziału zysku netto za 2018 rok.

22 czerwca 2018 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę o przeznaczeniu na wypłatę dywidendy w wysokości 395 249 tys. zł:

- całości zysku netto wypracowanego przez CIECH S.A. w 2017 roku w kwocie 243 907 tys. zł,
- części zysków z kapitałów zapasowych w kwocie 151 342 tys. zł.

Dzień dywidendy ustalono na 2 lipca 2018 roku, a dzień wypłaty dywidendy na 31 sierpnia 2018 roku.

6.4. POŁĄCZENIA PRZEDSIĘWZIĘĆ I NABYCIE UDZIAŁÓW

W prezentowanych okresach nie wystąpiły transakcje połączeń przedsięwzięć.

W ciągu 2018 roku, w zakresie spółek, w których CIECH S.A. posiada bezpośrednio lub pośrednio akcje/udziały, zmiany jakie zachodziły w strukturze Grupy CIECH dotyczyły między innymi:

1) zmiany kontroli z pośredniej na bezpośrednią

W dniu 3 stycznia 2018 roku Sąd zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego Ciech Nieruchomości S.A. Kapitał zakładowy Spółki został podwyższony o kwotę 18 000 tys. zł, w drodze emisji 900 mln akcji na okaziciela serii D o wartości nominalnej i emisyjnej 0,02 zł każda. CIECH S.A. objął akcje serii D w zamian za gotówkę, tym samym uległa zmianie kontrola nad Spółką z pośredniej na bezpośrednią. Udział CIECH S.A. w kapitale zakładowym Spółki wynosi obecnie 99,18%

2) zakup i zwiększenia zaangażowania/udziału w spółkach

• CIECH Cerium Sp. z o.o. Sp. k.

W kwietniu 2018 roku na zebraniu wspólników spółki CIECH Cerium Sp. z o.o. Sp. k. postanowiono wyrazić zgodę na wniesienie przez CIECH S.A. nowego wkładu w wysokości 150 tys. zł, w związku z powyższym obecny wkład spółki CIECH S.A. wynosi 625 tys. zł.

• CIECH R&D Sp. z o.o.

Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników CIECH R&D Sp. z o.o. w dniu 4 października 2018 roku podjęło decyzję o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki o kwotę 5 tys. zł, tj. z kwoty 40 000 tys. zł do kwoty 40 005 tys. zł poprzez ustanowienie 100 nowych, równych i niepodzielnych udziałów, o wartości 50 zł każdy. Nowoutworzone udziały zostały przeznaczone do objęcia przez CIECH S.A. w zamian za wkład pieniężny w wysokości 5 700 tys. zł, przy czym kwota w wysokości 5 695 tys. zł stanowi premię emisyjną („agio”), przeznaczoną na kapitał zapasowy. CIECH S.A. oświadczeniem z dnia 4 października 2018 roku objął 100 nowoutworzonych udziałów. Sąd zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego 30 października 2018 roku.

Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników CIECH R&D Sp. z o.o. w dniu 22 listopada 2018 roku podwyższyło kapitał zakładowy Spółki o kwotę 2 tys. zł, tj. z kwoty 40 005 tys. zł do kwoty 40 007 tys. zł poprzez ustanowienie nowych, równych i niepodzielnych udziałów, o wartości 50 zł każdy. Prawo objęcia 40 nowoutworzonych udziałów, o łącznej wartości nominalnej 2 tys. zł zostało przyznane CIECH S.A. w zamian za wkład pieniężny w wysokości 2 200 tys. zł, przy czym kwota w wysokości 2 198 tys. zł stanowiła premię emisyjną („agio”), przeznaczoną na kapitał zapasowy. Sąd zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego 23 stycznia 2019 roku.

• Vasco Polska Sp. z o.o.

Nadzwyczajne Zgromadzenie wspólników Vasco Polska sp. z o.o. w dniu 14 listopada 2018 roku podwyższyło kapitał zakładowy Spółki o kwotę 500 zł, tj. z kwoty 50 tys. zł do kwoty 50,5 tys. zł poprzez ustanowienie 10 nowych, równych i niepodzielnych udziałów, o wartości nominalnej 50 zł każdy. Wyłączono prawo pierwszeństwa dotychczasowych wspólników do objęcia nowych udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym w stosunku do swoich dotychczasowych udziałów. Prawo objęcia nowoutworzonych udziałów zostało przyznane CIECH S.A. w zamian za wkład pieniężny w wysokości 130 tys. zł, przy czym kwota w wysokości 129,5 tys. zł stanowi premię emisyjną („agio”), przeznaczoną na kapitał zapasowy. Oświadczeniem z dnia 15 listopada 2018 roku CIECH S.A. objął nowoutworzone udziały. Sąd zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego Spółki z dniem 11 stycznia 2019 roku.

W dniu 15 listopada 2018 roku zawarta została pomiędzy CIECH S.A. i udziałowcem mniejszościowym umowa sprzedaży udziałów spółki Vasco Polska sp. z o.o. w ilości 100 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy, stanowiących łącznie 10% kapitału zakładowego Spółki. W związku z powyższymi działaniami CIECH S.A., jako jedyny wspólnik Spółki, został zarejestrowany przez Sąd w dniu 11 stycznia 2019 roku.

- **Proplan Plant Protection Company S.L.**

W dniu 26 lipca 2018 roku CIECH S.A. nabył 100% udziałów w spółce Proplan Plant Protection Company S.L. („Proplan”) i tym samym Spółka przejęła kontrolę nad spółką dostarczającą środki ochrony roślin.

Cena nabycia została ustalona w następujący sposób:

- 40 053 tys. EUR zapłacone gotówką na dzień przejęcia (90% ceny zakupu z umowy nabycia udziałów),
- 3 614 tys. EUR zdyskontowanej płatności odroczonej (pozostałe 10% ceny zakupu), płatne gotówką w 4 ratach po 1 115 tys. EUR w kolejnych rocznicach (odpowiednio w latach 2019-2022) objęcia kontroli nad Proplan (nominalna wartość 4 461 tys. EUR) oraz
- 3 706 tys. EUR zdyskontowanej warunkowej płatności odroczonej uzależnionej od wyników Proplan za lata 2018 i 2019, płatne odpowiednio w 2019 i 2020 roku (szacunek płatności nominalnych na moment przejęcia kontroli wynosi 4 270 tys. EUR).

3) rozwiązania spółki

- **CIECH Cerium sp. z o.o. sp.k.**

W dniu 15 listopada 2018 roku Zebranie Wspólników spółki CIECH Cerium spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa podjęło decyzję o rozwiązaniu Spółki i uzgodniło sposób zakończenia działalności Spółki bez likwidacji. Zakończenie działalności Spółki nastąpiło bez przeprowadzania likwidacji Spółki, poprzez podział majątku Spółki w naturze, bez konieczności jego spieniężania. Majątek Spółki został przeznaczony w pierwszej kolejności na spłatę jej zobowiązań, w tym pokrycie znanych zobowiązań niewymagalnych lub spornych, za wyjątkiem zobowiązań wobec Wspólników. Pozostałe składniki majątkowe Spółki (aktywa) uległy na mocy uchwały Zebrania Wspólników podziałowi pomiędzy Wspólników w takim stosunku, w jakim uczestniczą oni w zysku Spółki. Spółka została wykreślona z KRS w dniu 27 listopada 2018 roku.

ZOBOWIĄZANIA, REZERWY, ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

7.1. INFORMACJE DOTYCZĄCE ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW, POŻYCZEK ORAZ INNYCH INSTRUMENTÓW DŁUŻNYCH	31.12.2018	31.12.2017
DŁUGOTERMINOWE	1 333 695	1 130 482
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	1 333 695	1 130 482
KRÓTKOTERMINOWE	493 601	413 516
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	415 936	295 559
Zobowiązania z tytułu cash pooling	77 665	117 957
RAZEM	1 827 296	1 543 998

Uzgodnienie zmian w zobowiązaniach wynikających z działalności finansowej

	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Stan na początek okresu	1 426 041	1 405 436
Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia	649 072	39 000
otrzymane finansowanie	649 072	39 000
Naliczenie odsetek	42 381	46 016
Płatności z tytułu zadłużenia	(375 372)	(49 396)
spłaty kapitału	(334 515)	(5 438)
odsetki zapłacone	(40 857)	(43 958)
Różnice kursowe od zadłużenia w walutach obcych	7 200	10
Wycena	2 011	(17 639)
Pozostałe	(1 702)	2 614
Stan na koniec okresu	1 749 631	1 426 041

Finansowanie dłużne

Finansowanie dłużne CIECH S.A. zapewnione jest głównie poprzez kredyty udostępniane CIECH S.A. na podstawie umowy kredytów z dnia 9 stycznia 2018 roku:

1. umowy kredytów z dnia 9 stycznia 2018 roku:

- o kredyt terminowy w wysokości 1 212 520 tys. zł oraz 30 000 tys. EUR (łącznie kwota kredytu na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła 1 341 520 tys. zł),
- o kredyt odnawialny udostępniany CIECH S.A. w wysokości do 250 000 tys. zł (kwota wykorzystanego kredytu na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła 250 000 tys. zł).

2. kredytów w rachunku bieżącym, z limitem do 100 000 tys. zł oraz 10 000 tys. EUR na podstawie umów z dnia 28 i 29 sierpnia 2018 roku (kwota wykorzystanych kredytów na dzień 31 grudnia wynosiła 32 873 tys. zł).

Szczegółowa informacja o zobowiązaniach z tytułu kredytów została zaprezentowana w Sprawozdaniu Zarządu Grupy CIECH oraz CIECH S.A. za 2018 roku w punkcie 4.6.

Na dzień 31.12.2018 roku CIECH S.A. posiada krótkoterminowe zobowiązanie z tytułu otrzymanych pożyczek w kwocie 132 444 tys. zł w tym:

- pożyczka od spółki Gamma Finanse sp. z o.o. w wysokości 93 000 tys. zł,
- pożyczka od spółki Verbis Eta Sp. z o.o. SKA w wysokości 35 000 tys. zł,
- odsetki od pożyczek w wysokości 4 444 tys. zł.

Oprocentowanie:

Oprocentowanie Kredytów jest zmienne, ustalane na bazie stawki bazowej WIBOR / EURIBOR plus marża, której poziom jest uzależniony od poziomu wskaźnika zadłużenia netto do wyniku operacyjnego powiększonego o amortyzację (EBITDA). Początkowa wysokość marży wynosiła 1,5%. Obecny poziom marży wynosi 1%. Na podstawie poziomu wskaźnika zadłużenia

netto do wyniku operacyjnego powiększonego o amortyzację wg stanu na koniec 2018 roku, marża kredytu wzrosła do poziomu 1,5%.

Informacja o wskaźnikach zawartych w umowach kredytowych

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym żadna z umów kredytowych nie została postawiona w stan wymagalności ani też nie wystąpiły przypadki naruszenia terminów spłaty kapitału ani odsetek z tytułu zobowiązań finansowych wykazanych w bilansie. Na podstawie Umowy Kredytów z dn. 29.10.2015 roku CIECH S.A. oraz jego wybrane spółki zależne zobowiązani byli m.in. do utrzymania określonego w Umowie Kredytów poziomu wskaźnika dźwigni finansowej netto dla Grupy (stosunek skonsolidowanego zadłużenia netto Grupy CIECH do skonsolidowanego EBITDA Grupy CIECH liczonego według wytycznych w wysokości nie wyższej niż 4,0 mierzonych na koniec roku i półrocza). Wskaźnik ten na dzień bilansowy tj. 31 grudnia 2018 roku został spełniony i wyniósł 2,4.

7.2. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

Polityka rachunkowości oraz dokonane osądy i oszacowania

Polityka rachunkowości dotycząca instrumentów finansowych została zaprezentowana w nocie 8.1.

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	31.12.2018	31.12.2017
Instrumenty pochodne	38 181	41 528
Zobowiązania z tytułu zakupu udziałów akcji i innych aktywów finansowych	21 235	-
RAZEM	59 416	41 528

W pozycji zobowiązań z tytułu zakupu udziałów i akcji zaprezentowano długoterminową część odroczonej płatności z tytułu zakupu spółki Proplan Plant Protection Company, S.L. – więcej informacji w nocie 6.4.

7.3. ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE HANDLOWE I POZOSTAŁE

Polityka rachunkowości

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania dzieli się na zobowiązania długo i krótkoterminowe stosując kryteria:

- ✓ zobowiązania z tytułu dostaw i usług wykazuje się jako krótkoterminowe bez względu na termin zapłaty,
- ✓ pozostałe zobowiązania wymagające zapłaty w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego stanowią zobowiązania krótkoterminowe,
- ✓ pozostałe zobowiązania, nie spełniające kryteriów zaliczania do krótkoterminowych, stanowią zobowiązania długoterminowe.

Zobowiązania wyrażone w walutach obcych wykazywane są według średniego kursu NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania operacji ustalonego dla danej waluty.

Na dzień sprawozdawczy zobowiązania wyrażone w walutach obcych wycenia się po obowiązującym na ten dzień średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez NBP za wyjątkiem sald otrzymanych przedpłat. Różnice kursowe (zrealizowane) powstałe w wyniku zapłaty zobowiązania lub jego wyceny (niezrealizowane) prezentowane są jako przychody lub koszty finansowe. Otrzymane przedpłaty wyrażone w walutach obcych na przyszłe dostawy wyceniana są według kursu z dnia transakcji.

Faktoring

W Spółce występuje faktoring bez regresu. Faktor przekazuje na konto Spółki zaliczki w wysokości 100% wartości faktur przyjętych do finansowania. Finansowanie przekazanych należności odbywa się w różnych terminach, w związku z tym na dzień bilansowy mogą występować należności oczekujące na sfinansowanie, które wykazywane są jako należności z tytułu faktoringu. Otrzymane zaliczki księgowane są jako zobowiązania z tytułu faktoringu. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej należności i zobowiązania z tytułu faktoringu są per saldowane do wysokości 90% wartości otrzymanych od faktora zaliczek (wartość 90% wynika z wielkości ubezpieczenia należności). Pozostałe 10% należności wykazywane jest jako należności z tytułu faktoringu, a 10% wartości otrzymanych zaliczek jako zobowiązanie z tytułu faktoringu.

Dokonane osądy i oszacowania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, wyceniane są na dzień sprawozdawczy według zamortyzowanego kosztu (tj. zdyskontowane przy użyciu efektywnej stopy procentowej) oraz powiększone o ewentualnie należne na dzień wyceny odsetki za zwłokę.

Odsetki za zwłokę z tytułu nieterminowego regulowania zobowiązań nie są naliczane w przypadku, gdy podmiot uprawniony (kontrahent) złoży pisemne oświadczenie o zaniechaniu ich naliczenia. W pozostałych przypadkach odsetki są naliczane i ewidencjonowane według poniższych zasad:

- ✓ bieżąco, na podstawie otrzymanych not odsetkowych,
- ✓ w oszacowanej wartości, przy czym szacunek jest oparty o dane historyczne odzwierciedlające kwoty naliczonych odsetek przez poszczególnych kontrahentów, w stosunku do stanu zadłużenia wobec nich.

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE HANDLOWE I POZOSTAŁE	31.12.2018	31.12.2017
Z tytułu dostaw i usług oraz zaliczki otrzymane na dostawy	476 681	398 885
- do 12 miesięcy	471 094	396 908
- zaliczki otrzymane na dostawy	5 587	1 977
Zobowiązania publiczno-prawne (bez podatku dochodowego)	-	282
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych	5 851	15 705
Zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych	6 587	2 141
Zobowiązania wobec pracowników	836	765
Wynagrodzenia	1 928	15 070
Rezerwa na urlopy	2 721	2 326
Zużycie materiałów i energii	-	131
Usługi obce	649	2 731
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia na rzecz pracowników	277	1 388
Zobowiązania z tytułu faktoringu	16 979	16 304
Pozostałe	20 386	20 715
RAZEM	532 895	476 443

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane. W kontraktach handlowych zawieranych przez CIECH S.A. stosowane są różne terminy płatności zobowiązań z tytułu dostaw i usług w zależności od rodzaju transakcji, charakterystyki rynku oraz warunków handlowych. Najczęściej stosowanymi terminami płatności są: 14, 30, 60 oraz 90 dni.

7.4. LEASING OPERACYJNY

Polityka rachunkowości

Leasing operacyjny występuje wtedy, gdy ryzyko i korzyści związane z przedmiotem umowy (w tym umowy najmu i dzierżawy) pozostają u finansującego, wówczas Spółka nie wykazuje go w swoich aktywach jako rzeczowego aktywa trwałego. Koszty wykazuje się w sprawozdaniu proporcjonalnie do okresu trwania umowy (metodą liniową), chyba że zastosowanie innej systematycznej metody lepiej odzwierciedla sposób rozłożenia w czasie korzyści czerpanych przez użytkownika, nawet wówczas, gdy opłaty leasingowe dokonywane są w sposób nieodpowiadający tej metodzie. Wstępne koszty bezpośrednie, poniesione przed zawarciem umowy leasingu, jeżeli są znaczne rozlicza się w czasie, proporcjonalnie do wykazywanych w sprawozdaniu finansowym opłat z tytułu leasingu, albo też odpisuje się w ciężar kosztów okresu ich poniesienia, gdy są nieznaczące.

Specjalne oferty promocyjne dotyczące nowej lub przedłużanej umowy leasingu operacyjnego należy, niezależnie od ich charakteru, formy lub terminu płatności, ujmować jako integralną część zapłaty netto uzgodnionej z tytułu użytkowania przedmiotu leasingu.

Spółka w oparciu o metodę liniową ujmuje łączną korzyść płynącą ze specjalnych ofert promocyjnych jako zmniejszenie kosztów opłat z tytułu użytkowania przedmiotu leasingu w okresie leasingu, chyba że inna systematyczna metoda odzwierciedla sposób rozłożenia w czasie uzyskiwania przez leasingobiorcę korzyści z tytułu użytkowania przedmiotu leasingu.

Przedmiotem leasingu operacyjnego w CIECH S.A. są użytkowane na podstawie umowy leasingowej samochody osobowe oraz najem głównie powierzchni biurowej i magazynowej. Zawarta umowa leasingu operacyjnego dotycząca samochodów

daje możliwość jej przedłużenia lub wykupu środka według szacowanej wartości rynkowej na koniec okresu użytkowania. Spółka nie ma obowiązku wykupu leasingowanego środka.

W roku obrotowym 2018 koszty opłat leasingowych wyniosły:

- z tytułu leasingu samochodów osobowych – 909 tys. zł (830 tys. zł za okres porównywalny),

- z tytułu najmu powierzchni – 5 107 tys. zł (4 868 tys. zł za okres porównywalny).

Łączne kwoty przyszłych minimalnych opłat leasingowych przedstawia poniższa tabela:

ŁĄCZNE KWOTY PRZYSZŁYCH MINIMALNYCH OPŁAT LEASINGU OPERACYJNEGO	31.12.2018	31.12.2017
Do roku	4 821	5 824
1 do 5 lat	15 500	23 565
Powyżej 5 lat	17 954	
RAZEM	38 275	29 389

Powyższe płatności uwzględniają wyłącznie płatności leasingowe (bez opłat nie leasingowych).

7.5. REZERWY NA ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Polityka rachunkowości

Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe

Zgodnie z zakładowym regulaminem wynagrodzeń pracownicy CIECH S.A. są uprawnieni do odpraw emerytalnych i rentowych. Zobowiązania te wynikają z praw nabytych przez pracowników w roku bieżącym, jak i w latach poprzednich.

Zobowiązania netto Spółki w odniesieniu do programów emerytalnych określonych świadczeń są ustalane oddzielnie dla każdego z programów poprzez oszacowanie kwoty przyszłych świadczeń wypracowanych przez pracowników w bieżącym i poprzednich okresach sprawozdawczych (świadczenia te są zdyskontowane w celu określenia ich wartości bieżącej, a następnie pomniejszane o wartość godziwą aktywów programu). Stopa dyskontowa stanowi obowiązującą na dzień bilansowy stopę zwrotu z papierów wartościowych o niskim poziomie ryzyka z terminem zapadalności zbliżonym do terminu zobowiązań spółki. Odpowiedni szacunek jest dokonywany przez uprawnionego aktuarusza przy zastosowaniu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych.

W sprawozdaniu z zysków lub strat prezentuje się:

- ✓ koszty bieżącego zatrudnienia – jest to zmiana rezerw wynikająca z narastania zobowiązań w ciągu okresu wynikająca z przyrastania stażów pracy oraz wieku pracowników;
- ✓ koszty przeszłego zatrudnienia, do których prawa zostały nabyte – związane są ze zmianą zasad wypłacania świadczeń w ciągu ostatniego okresu;
- ✓ koszty odsetkowe – zmiana zobowiązań wynikająca z rozwijania dyskonta.

W sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów prezentuje się zyski lub straty aktuarialne, czyli zmiany wynikające z różnic pomiędzy przyjętymi założeniami, a ich realizacją oraz zmiany przyjętych do wyliczeń parametrów i założeń, zmianę stopy dyskontowej.

Dokonane osądy i oszacowania

Wysokość rezerw na świadczenia pracownicze określana jest na podstawie wycen aktuarialnych wykonywanych przez niezależne, profesjonalne firmy. Przy wycenach aktuarialnych dokonywane są szacunki dotyczące rotacji zatrudnienia, poziomu wzrostu płac, stóp dyskontowych oraz inflacji.

REZERWY NA ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	DŁUGOTERMINOWE		KRÓTKOTERMINOWE	
	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Stan na początek okresu	436	447	400	313
Utworzenie	325	83	55	60
Wykorzystanie i rozwiązanie	-	-	(221)	(67)
Reklasyfikacja z długoterminowych do krótkoterminowych rezerw	(187)	(94)	187	94
Stan na koniec okresu	574	436	421	400

W 2018 roku utworzono rezerwę krótkoterminową w wysokości 55 tys. zł oraz rezerwę długoterminową na świadczenia pracownicze w wysokości 325 tys. zł, z czego kwota 136 tys. zł została odniesiona na kapitał własny. W porównywalnym okresie utworzono rezerwę dotyczącą świadczeń pracowniczych na kapitale własnym w wysokości 11 tys. zł.

Wycena świadczeń pracowniczych dokonywana jest na podstawie wycen aktuarialnych i obejmuje rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe. W celu obliczenia bieżącej wartości przyszłych zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych przyjęto wysokość rocznej stopy dyskonta finansowego na poziomie 3,0%. Użyta stopa dyskontowa jest ustalona w wielkości nominalnej. Jednocześnie uwzględniono przyszłą inflację w wysokości 2,5% rocznie. Przewidywana nominalna stopa wzrostu wynagrodzeń została przyjęta w wysokości 1,0%. Dla okresu rezydualnego stopa wzrostu wynagrodzeń została przyjęta na poziomie 1,0% rocznie. Wskaźnik rotacji pracowników określany jest na podstawie danych historycznych, skorygowanych o plany restrukturyzacji zatrudnienia. Według szacunków Spółki zmiana założeń aktuarialnych nie będzie miała istotnego wpływu na wyniki finansowe.

7.6. INNE REZERWY

Polityka rachunkowości

Rezerwa zostaje rozpoznana w przypadku, gdy na Spółce ciąży obowiązek wynikający z przeszłych zdarzeń i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku wiązać się będzie z wypływem ze Spółki korzyści ekonomicznych. W przypadku, kiedy efekt wartości pieniądza w czasie ma istotne znaczenie, rezerwy są ustalane poprzez dyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów środków pieniężnych w oparciu o stopę przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżące szacunki rynkowe zmian wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane z danym składnikiem zobowiązań.

Rezerwa na restrukturyzację rozpoznawana jest w przypadku, gdy został zaakceptowany przez Zarząd szczegółowy i oficjalny plan restrukturyzacji, a proces ten został zapoczątkowany lub został publicznie ogłoszony i możliwe jest wiarygodne oszacowanie wartości przyszłych zobowiązań.

Dokonane osądy i oszacowania

Przy określaniu wartości rezerw wymagane jest dokonanie szacunków, przyjęcie założeń dotyczących stóp dyskontowych, przewidywanych kosztów oraz terminów płatności.

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW KRÓTKOTERMINOWYCH	Rezerwa na zobowiązania	Rezerwa na przewidywane straty	Inne rezerwy	RAZEM
01.01.-31.12.2018				
Stan na początek okresu	6 179	29 387	507	36 073
Utworzenie	68 713	90	-	68 803
Wykorzystanie i rozwiązanie	(1 085)	-	(507)	(1 592)
Stan na koniec okresu	73 807	29 477	-	103 284
01.01.-31.12.2017				
Stan na początek okresu	7 574	28 066	758	36 398
Utworzenie	102	1 321	-	1 423
Wykorzystanie i rozwiązanie	(1 497)	-	(251)	(1 748)
Stan na koniec okresu	6 179	29 387	507	36 073

Wysokość rezerw jest wielkością szacunkową i może ulec zmianie w trakcie realizacji.

Krótkoterminowe rezerwy w kwocie 103 284 tys. zł, związana są z potencjalnymi roszczeniami (należność główna wraz ze zobowiązaniami odsetkowymi) z tytułu postępowań sądowych. Istotną pozycję stanowi rezerwa na poczet potencjalnego zobowiązania podatkowego oraz odsetek za zwłokę w wysokości odpowiednio 43 700 tys. zł i 23 511 tys. zł. (więcej informacji w nocie 9.2.).

8.1. INSTRUMENTY FINANSOWE

Polityka rachunkowości od 01.01.2018 r. (MSSF9)

Zasady wyceny po początkowym ujęciu / lub na koniec okresu sprawozdawczego i prezentacji w sprawozdaniu finansowym instrumentów finansowych

Grupa aktywów lub zobowiązań	Zasada wyceny	Zasady ujęcia w sprawozdaniu finansowym
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Według wartości godziwej	Różnica z wyceny koryguje wartość wycenianego składnika aktywów oraz jest ujmowana w wyniku finansowym bieżącego okresu sprawozdawczego.
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej (IRR)	Różnica z wyceny koryguje wartość wycenianego składnika aktywów oraz jest ujmowana w wyniku finansowym bieżącego okresu sprawozdawczego.
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Według wartości godziwej	Różnica z wyceny do wartości godziwej ujmowana w innych całkowitych dochodach. W przypadku instrumentów dłużnych naliczone odsetki ujmują się bezpośrednio w sprawozdaniu z zysków lub strat.
Aktywa zakupione lub utworzone z rozpoznaną utratą wartości (POCI)	Według wartości godziwej	Różnica z wyceny koryguje wartość wycenianego składnika aktywów oraz jest ujmowana w wyniku finansowym bieżącego okresu sprawozdawczego
Pozostałe zobowiązania finansowe	Według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej (IRR)	Różnica z wyceny koryguje wartość wycenianego składnika zobowiązań oraz jest ujmowana w wyniku finansowym bieżącego okresu sprawozdawczego.
Zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Według wartości godziwej	Różnica z wyceny koryguje wartość wycenianego składnika aktywów oraz jest ujmowana w wyniku finansowym bieżącego okresu sprawozdawczego.

Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Jednostka ocenia, czy dla danego pojedynczego składnika aktywów finansowych (instrumentu finansowego) nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego od momentu jego początkowego ujęcia w księgach. W przypadku gdy taki istotny wzrost ma miejsce Jednostka dokonuje oszacowania odpisów w kwocie wieloletnich oczekiwanych strat kredytowych. W przeciwnym wypadku Jednostka szacuje odpisy w kwocie 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych, nawet jeżeli w poprzednich okresach odpisy były tworzone w wysokości wieloletnich oczekiwanych strat kredytowych.

Jednostka przyjmuje, że w przypadku instrumentów finansowych, które spełniają – na dany dzień bilansowy - definicję instrumentu o niskim ryzyku kredytowym, nie nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego i w związku z tym odpis jest szacowany w wysokości 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych. Ryzyko kredytowe związane z instrumentem finansowym uznaje się w powyższym celu za niskie, jeżeli:

- instrument finansowy wiąże się z niskim ryzykiem niewykonania zobowiązania,
- pożyczkobiorca ma wysoką krótkoterminową zdolność spełniania swych obowiązków w zakresie wynikającym z umowy przepływów pieniężnych, a
- niekorzystne zmiany warunków gospodarczych i biznesowych w dłuższej perspektywie mogą – lecz niekoniecznie muszą – ograniczyć zdolność pożyczkobiorcy do wypełniania jego obowiązków w zakresie wynikających z umowy przepływów pieniężnych.

Jako przykład instrumentu o niskim ryzyku kredytowym Jednostka przyjmuje instrument posiadający nadany mu rating zewnętrzny „jakości inwestycyjnej”.

Jednostka uznaje, że dla danego instrumentu finansowego nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego, jeżeli wystąpiło przeterminowanie należnych umownie płatności przekraczające 30 dni.

W odniesieniu do składnika aktywów finansowych, który na dzień sprawozdawczy jest dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, lecz który nie jest zakupionym lub utworzonym składnikiem aktywów finansowych dotkniętym utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (POCI), Jednostka wycenia oczekiwane straty kredytowe jako różnicę między wartością bilansową brutto składnika aktywów, a obecną wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, dyskontowanych według pierwotnej efektywnej stopy procentowej składnika aktywów finansowych. Wszelkie korekty ujmuje się w wyniku finansowym jako zysk lub stratę z tytułu utraty wartości.

Składnik aktywów finansowych jest dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, jeżeli wystąpiło zdarzenie, jedno lub więcej, mające ujemny wpływ na szacowane przyszłe przepływy pieniężne w ramach tego składnika aktywów finansowych. Do dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych ze względu na ryzyko kredytowe zalicza się dające się zaobserwować dane na temat następujących zdarzeń:

- a) znacznych trudności finansowych emitenta lub pożyczkobiorcy;
- b) naruszenia umowy, takiego jak zdarzenie niewykonania zobowiązania lub niedokonanie płatności w wymaganym terminie;
- c) przyznania pożyczkobiorcy przez pożyczkodawcę(-ów), ze względów ekonomicznych lub umownych wynikających z trudności finansowych pożyczkobiorcy, udogodnienia (udogodnień), którego(-ych) w innym przypadku pożyczkodawca(-cy) by nie udzielił (-li);
- d) staje się prawdopodobne, że nastąpi upadłość lub inna reorganizacja finansowa pożyczkobiorcy;
- e) zaniku aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych ze względu na trudności finansowe; lub
- f) kupna lub powstania składnika aktywów finansowych z dużym dyskontem odzwierciedlającym poniesione straty kredytowe.

Wskazanie jednego wyraźnego zdarzenia może być niemożliwe, natomiast połączony skutek kilku zdarzeń może powodować utratę wartości składników aktywów finansowych ze względu na ryzyko kredytowe. Niezależnie od powyższych kryteriów Jednostka przyjmuje, że doszło do utraty wartości w przypadku opóźnienia w płatnościach przekraczającego 180 dni.

Ustalona w wyniku w/w szacunków kwota odpisów może ulec zmniejszeniu w przypadku posiadania przez Zarząd wiarygodnych dokumentów, z których wynika, iż należności zostały zabezpieczone i ich zapłata jest wysoce prawdopodobna.

W przypadku aktywów finansowych, dla których nie zidentyfikowano przesłanek utraty wartości z tytułu ryzyka kredytowego oszacowanie odpisów aktualizujących odbywa się z wykorzystaniem indywidualnych parametrów wyznaczanych w oparciu o benchmarki (przy wykorzystaniu informacji o ratingach) lub wartości eksperckie, przeskalowane do horyzontu szacowania oczekiwanych strat kredytowych.

W przypadku aktywów finansowych, dla których wystąpiły przesłanki utraty wartości z tytułu ryzyka kredytowego Jednostka dokonuje analizy odzysków z wykorzystaniem scenariuszy ważonych prawdopodobieństwem ich wystąpienia.

Wyjątkiem od powyższej zasady są należności z tytułu dostaw i usług. Dla tych kategorii składników aktywów Jednostka może wybrać uproszczone podejście, w ramach którego odpisy są szacowane w horyzoncie dożywoznym już od momentu początkowego ujęcia ekspozycji w księgach.

Polityka rachunkowości stosowana do 31.12.2017 r. (MSR39)

Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień sprawozdawczy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Odpisy z tytułu utraty wartości obniżają wartość bilansową składnika aktywów. Kwotę straty ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat.

Spółka ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Spółka włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty

wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

W szczególności w odniesieniu do należności handlowych od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości, od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, kwestionowanych przez dłużników (należności sporne) oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny jego sytuacji majątkowej i finansowej spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna i takich gdzie przeterminowanie wynosi 180 dni utrata wartości rozpoznawana jest w pełnej wysokości po uwzględnieniu zabezpieczeń, które Zarząd spółki ocenia jako wysoce prawdopodobne.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z innych całkowitych dochodów i przekwalifikowana do zysku lub straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

Aktywa finansowe wykazywane w cenie nabycia

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany lub musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Do głównych instrumentów finansowych, które są wykazane w sprawozdaniu z pozycji finansowej CIECH S.A. na 31 grudnia 2018 roku należą:

Aktywa finansowe:

- środki pieniężne i ich ekwiwalenty,
- udzielone pożyczki,
- instrumenty finansowe o dodatniej wycenie,
- należności z tytułu dostaw i usług,
- należności z tytułu faktoringu,
- należności z tytułu cashpoolingu.

Zobowiązania finansowe:

- zobowiązania z tytułu kredytu terminowego, kredytu odnawialnego oraz kredytu w rachunku bieżącym,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług,
- instrumenty finansowe o ujemnej wycenie,
- zobowiązania z tytułu pożyczek,
- zobowiązania z tytułu cashpoolingu,
- zobowiązania z tytułu faktoringu.

Wartość bilansowa instrumentów finansowych

Klasa instrumentów finansowych	nota	31.12.2018	31.12.2017	Kategorie instrumentów finansowych
Środki pieniężne i ekwiwalenty	5.7	54 988	375 393	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Udzielone pożyczki	5.3;5.6	1 133 265	1 106 130	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Należności z tytułu dostaw i usług	5.5	280 363	217 333	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Należności z tytułu faktoringu	5.5	36 528	23 255	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Instrumenty pochodne rozpoznane w aktywach finansowych	5.3; 5.6	27 521	53 530	Instrumenty zabezpieczające
Instrumenty pochodne rozpoznane w aktywach finansowych wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające	5.3; 5.6	398	5 910	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
Należności z tytułu cashpoolingu	5.5	42 219	12 524	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
AKTYWA		1 575 282	1 794 075	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	7.3	(471 094)	(396 908)	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Kredyty i pożyczki	7.1	(1 749 631)	(1 426 041)	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Zobowiązania z tytułu faktoringu	7.3	(16 979)	(16 304)	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Instrumenty pochodne rozpoznane w zobowiązaniach finansowych	7.2;7.3	(43 087)	(41 713)	Instrumenty zabezpieczające
Instrumenty pochodne rozpoznane w zobowiązaniach finansowych wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające	7.2;7.3	(1 681)	(1 956)	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
Zobowiązania z tytułu cashpoolingu	7.3	(77 665)	(117 957)	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
ZOBOWIĄZANIA		(2 360 137)	(2 000 879)	

W CIECH S.A. wybrane należności handlowe podlegają faktoringowi. Jest to faktoring z przejęciem ryzyka wypłacalności, na mocy której faktor przejmuje ryzyko należności do wysokości określonej w polisie ubezpieczenia.

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z zysków lub strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z zysków lub strat	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017	Kategorie instrumentów finansowych
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek, w tym obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej	(17 476)	(4 497)	
	52 966	45 854	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu
	(70 442)	(50 351)	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	2 671	(12 155)	
	2 671	(12 155)	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
Utworzenie odpisów aktualizujących	(2 192)	(3 256)	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu
Odwrocenie odpisów aktualizujących	724	4 026	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu
Przychody/koszty z tytułu stosowania pochodnych instrumentów finansowych	236	89 441	
	(9 086)	75 236	Aktywa/ Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZIS
	9 322	14 205	Instrumenty zabezpieczające
RAZEM	(16 037)	73 559	

8.2. INSTRUMENTY FINANSOWE WYZNACZONE DO RACHUNKOWOŚCI ZABEZPIECZEŃ

Polityka rachunkowości

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na sprawozdanie z zysków lub strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej. Instrumenty pochodne takie jak opcje, forward, swap, mają zwykle na celu zabezpieczanie wartości godziwej aktywów lub zobowiązań bądź zabezpieczanie przyszłych przepływów pieniężnych.

W odniesieniu do instrumentów zabezpieczających Jednostka może zastosować zasady rachunkowości zabezpieczeń tylko w przypadku spełnienia wszystkich warunków stosowania rachunkowości zabezpieczeń, tj.:

- ✓ powiązanie zabezpieczające obejmuje wyłącznie kwalifikujące się instrumenty zabezpieczające i kwalifikujące się pozycje zabezpieczane;
- ✓ w momencie ustanowienia powiązania zabezpieczającego formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez jednostkę oraz strategię dokonywania zabezpieczenia. Dokumentacja ta zawiera określenie instrumentu zabezpieczającego, pozycji zabezpieczanej, charakteru zabezpieczanego ryzyka oraz sposobu, w jaki jednostka będzie oceniać, czy powiązanie zabezpieczające spełnia wymogi efektywności zabezpieczenia (w tym przeprowadzoną przez jednostkę analizę źródeł nieefektywności zabezpieczenia oraz opis sposobu, w jaki ustala ona wskaźnik zabezpieczenia);
- ✓ powiązanie zabezpieczające spełnia wszystkie następujące wymogi efektywności zabezpieczenia:
 - a) między pozycją zabezpieczaną a instrumentem zabezpieczającym istnieje powiązanie ekonomiczne;
 - b) ryzyko kredytowe nie ma przeważającego wpływu na zmiany wartości wynikające ze wspomnianego powiązania ekonomicznego; oraz
 - c) wskaźnik zabezpieczenia powiązania zabezpieczającego jest taki sam jak wskaźnik wynikający z wielkości pozycji zabezpieczanej, którą jednostka faktycznie zabezpiecza, oraz wielkości instrumentu zabezpieczającego, którą jednostka faktycznie stosuje do zabezpieczenia tejże wielkości pozycji zabezpieczanej. Takie wyznaczenie nie może odzwierciedlać jednak braku równowagi między współczynnikami ważenia pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego, który to brak powodowałby nieefektywność zabezpieczenia (niezależnie od tego, czy została ona ujęta, czy nie) mogącą prowadzić do wyniku księgowego, który byłby niezgodny z celem rachunkowości zabezpieczeń.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych:

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych oznacza zabezpieczenie ekspozycji na zmienność przepływów pieniężnych, którą przypisać można określonemu rodzajowi ryzyka związanemu z całym ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem bądź jego komponentem (takim jak całość lub część przyszłych płatności odsetkowych od zadłużenia o zmiennym oprocentowaniu), lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i która mogłaby wpływać na wynik finansowy. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmuje się w księgach w następujący sposób:

- ✓ oddzielny składnik kapitału własnego związany z pozycją zabezpieczaną (rezerwę z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych) koryguje się o niższą spośród następujących kwot (w wartościach bezwzględnych):
 - a) skumulowane od momentu ustanowienia zabezpieczenia zyski lub straty na instrumencie zabezpieczającym; oraz
 - b) skumulowaną od momentu ustanowienia zabezpieczenia zmianę wartości godziwej (obecnej wartości) pozycji zabezpieczanej (tj. obecną wartość skumulowanej zmiany zabezpieczanych oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych);
- ✓ część zysku lub straty na instrumencie zabezpieczającym, którą określono jako skuteczne zabezpieczenie (tj. część, którą kompensuje się ze zmianą rezerwy z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych obliczoną zgodnie z pkt a)), ujmuje się w innych całkowitych dochodach;
- ✓ wszelkie pozostałe zyski lub straty na instrumencie zabezpieczającym (lub wszelkie zyski lub straty wymagane do zrównoważenia zmiany rezerwy z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych obliczonej zgodnie z pkt a)) stanowią nieefektywność zabezpieczenia, którą ujmuje się w wyniku finansowym.

Część efektywna zabezpieczenia przenoszona jest na wynik finansowy jako korekta wynikająca z przeklasyfikowania w tym okresie lub okresach, kiedy zabezpieczane oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wpływają na wynik finansowy.

Podsumowanie dla poszczególnych grup powiązań istniejących w 2018 roku, które były wyznaczone do zastosowania rachunkowości zabezpieczeń zaprezentowano poniżej:

Rodzaj instrumentu	Pozycja zabezpieczana	Wartość nominalna/Wolumen	Termin zapadalności	31.12.2018		31.12.2017	
				Wartość w aktywach finansowych	Wartość w zobowiązaniach finansowych	Wartość w aktywach finansowych	Wartość w zobowiązaniach finansowych
Instrumenty pochodne - zabezpieczenie przepływów pieniężnych							
Ryzyko walutowe							
Forwardy walutowe EUR/PLN	Przyszłe przepływy pieniężne z tytułu realizacji przychodów ze sprzedaży denominowanych lub indeksowanych do kursu EUR	78 784 tys. EUR	2019	543	(218)	4 271	-
Forwardy walutowe USD/RON	Przyszłe przepływy pieniężne z tytułu realizacji przychodów ze sprzedaży denominowanych lub indeksowanych do kursu USD	31 800 tys. USD	2019	-	(848)	1 429	-
Ryzyko stopy procentowej							
Swap stopy procentowej EURIBOR 6M na stałą stopę	Płatności odsetkowe kredytu terminowego zaciągniętego przez CIECH S.A. o nominale 30 000 tys. EUR	25 521 tys. EUR	2022	-	(756)	210	(1 956)

	31.12.2018			31.12.2017		
	Przed podatkiem	Podatek	Po podatku	Przed podatkiem	Podatek	Po podatku
Rezerwa z tytułu stosowania zabezpieczenia przepływów pieniężnych na początek okresu	3 954	(707)	3 246	(6 178)	1 058	(5 120)
Efektywna część zysków/(strat) na instrumentach zabezpieczających:						
- ryzyko walutowe	(13 702)	2 553	(11 149)	(8 888)	1 830	(7 059)
-ryzyko stopy procentowej	(988)	188	(800)	(466)	88	(377)
Przeklasyfikowanie do rachunku zysków i strat:						
- ryzyko walutowe (przychody ze sprzedaży)	7 367	(1 418)	5 950	16 834	(3 181)	13 654
-ryzyko stopy procentowej (koszty odsetkowe)	1 978	(376)	1 602	2 651	(503)	2 148
Rezerwa z tytułu stosowania zabezpieczenia przepływów pieniężnych na koniec okresu	(1 391)	240	(1 152)	3 954	(707)	3 246

Celem CIECH S.A. przy podejmowaniu decyzji o wdrożeniu zasad rachunkowości zabezpieczeń było ograniczenie wpływu zmiany stopy procentowej oraz wpływu różnic kursowych z wyceny instrumentów finansowych na sprawozdanie z zysków lub strat poprzez odzwierciedlenie ich zabezpieczającego charakteru w sprawozdaniach finansowych.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym nie wystąpił przypadek stwierdzenia braku możliwości realizacji przyszłej transakcji, w odniesieniu do której zastosowano rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Przychody ze sprzedaży wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń są określane jako wysoce prawdopodobne. Ich wystąpienie jest założone w długoterminowej projekcji finansowej Spółki. Dodatkowo w znacznej części są to transakcje z wieloletnimi klientami CIECH S.A., co uwiarygodnia prawdopodobieństwo ich wystąpienia.

8.3. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

Zasady zarządzania ryzykiem

CIECH S.A. aktywnie zarządza ryzykiem operacyjnym i finansowym, dążąc do redukcji zmienności przepływów pieniężnych oraz maksymalizowania wartości rynkowej spółek.

Polityka CIECH S.A. zakłada stosowanie naturalnego hedgingu przepływów importowych i eksportowych, oraz zabezpieczenie do 75% ekspozycji netto przed ryzykiem zmiany kursów walut przy wykorzystaniu instrumentów pochodnych oraz do 100% ekspozycji na ryzyko stopy procentowej.

W 2018 roku były zawierane terminowe transakcje zabezpieczające ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej (transakcje forward, IRS i CIRS).

Zarządzanie środkami pieniężnymi

Spółka CIECH S.A. korzysta z usług banków o wysokiej wiarygodności, posiadających duże doświadczenie w obszarze zarządzania gotówką. Alokacja środków finansowych realizowana jest m.in. poprzez wykorzystanie pożyczek wewnątrzgrupowych, wypłatę dywidend ze spółek zależnych, uczestnictwo w systemie zarządzania środkami pieniężnymi (cashpooling) oraz podniesienia kapitału spółek zależnych.

Informacje ilościowe i jakościowe na temat ryzyka finansowego

CIECH S.A. zarządza ryzykiem finansowym między innymi w oparciu o opracowaną i przyjętą do stosowania strategię zabezpieczania ryzyk rynkowych. Polityka zarządzania ryzykiem finansowym ma na celu wskazanie obszarów, co do których wymagane jest przeprowadzenie analizy ryzyka, przedstawienie środków umożliwiających wskazanie i pomiar ryzyka, określenie działań podjętych w związku ze wskazanymi obszarami ryzyka oraz przedstawienie rozwiązań organizacyjnych w odniesieniu do procesu zarządzania ryzykiem.

CIECH S.A. dąży do realizacji głównych celów, jednocześnie starając się unikać nadmiernej ekspozycji na ryzyko rynkowe. Wspomniany wyżej cel Spółka stara się osiągnąć poprzez wskazywanie, monitorowanie i zabezpieczanie ryzyka wahań przepływów pieniężnych oraz monitorowanie wielkości i kosztów zadłużenia. Dokonując oceny ryzyka, Spółka bierze pod uwagę efekt portfelowy ryzyka, będący wynikiem różnorodnego charakteru prowadzonej działalności. Skutki ryzyka znajdują odzwierciedlenie w sprawozdaniu finansowym.

Zarządzanie ryzykiem finansowym obejmuje proces wskazania, pomiaru i określenia sposobu reakcji na to ryzyko, w tym procesy związane z wahaniami kursów walut i wahaniami stóp procentowych. CIECH S.A. monitoruje obszary ryzyka, które są najbardziej istotne z punktu widzenia prowadzonej działalności.

Ryzyko stopy procentowej

CIECH S.A. finansuje swoją działalność głównie kredytami terminowymi. Wysokość kosztów długu oprocentowanego posiadanego przez Spółkę uzależniona jest od stopy referencyjnej. Dotyczy to kredytów terminowych, udostępnionych na podstawie umowy kredytów z dnia 9 stycznia 2018 roku w kwocie 1 212 mln zł oraz 30 mln EUR, kredytu rewolwingowego który jest udostępniany na podstawie umowy kredytów z 9 stycznia 2015 roku w wysokości do 250 mln zł (zadłużenie na koniec 2018 roku wynosiło 250 mln zł), kredytów w rachunku bieżącym (zadłużenie na koniec 2018 roku wynosiło 32 873 tys. zł) oraz części kontraktów leasingowych i faktoringowych.

Spółka jest zatem narażona na ryzyko zmian kosztów finansowych, wynikających ze zmiany oprocentowania istniejącego zadłużenia. Może to w efekcie prowadzić do wzrostu kosztów finansowych, a co za tym idzie pogorszenia wyników finansowych Spółki. Ryzyko to jest częściowo zredukowane przez posiadane przez CIECH S.A. aktywa (depozyty bankowe) oprocentowane według zmiennej stopy procentowej oraz przez zawierane transakcje zabezpieczające.

W 2018 roku spółka CIECH S.A. korzystała z następujących transakcji zabezpieczających ryzyko stopy procentowej:

- transakcja typu interest rate swap w celu zabezpieczenia poziomu zmiennej stopy procentowej mającej zastosowanie dla naliczania odsetek od kredytu terminowego udostępnionego w listopadzie 2015 roku i aneksowanego 9 stycznia 2018 r. Transakcja zabezpiecza zadłużenie o wartości 30 mln EUR, amortyzowane zgodnie z harmonogramem transakcji IRS;
- transakcje typu currency and interest rate swap w celu zabezpieczenia poziomu zmiennej stopy procentowej mającej zastosowanie dla naliczania odsetek od kredytu terminowego udostępnionego w listopadzie 2015 roku i aneksowanego 9 stycznia 2018 r. Transakcja zabezpiecza zadłużenie o początkowej wartości nominalnej 1 045 mln, amortyzowane zgodnie z harmonogramem transakcji CIRS.

Poniższa tabela przedstawia pozycje narażone na ryzyko stopy procentowej (bez instrumentów pochodnych):

Całkowita wartość bilansowa	31.12.2018	31.12.2017
Instrumenty na stałą stopę procentową	354 132	(3 945)
Aktywa finansowe	354 132	92 177
Zobowiązania finansowe	-	(96 122)
Instrumenty na zmienną stopę procentową	(950 956)	(46 006)
Aktywa finansowe	876 340	1 401 870
Zobowiązania finansowe*	(1 827 296)	(1 447 876)

*w 30 mln EUR zabezpieczone IRS, 1 045 mln PLN zabezpieczone CIRS – transakcja IRS wydzielona w ramach dekompozycji CIRS

Poniższe zestawienie prezentuje skutki zmiany stopy procentowej o 100 punktów bazowych w stosunku do wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej pozycji instrumentów na zmienną stopę procentową.

	Sprawozdanie z zysków lub strat		Kapitał własny*	
	wzrost o 100 bp	spadek o 100 bp	wzrost o 100 bp	spadek o 100 bp
31.12.2018				
Instrumenty na zmienną stopę procentową	(9 510)	9 510	-	-
Transakcje zamiany stopy procentowej (IRS)	-	-	1 364	(1 410)
Wrażliwość przepływów pieniężnych (netto)	(9 510)	9 510	1 364	(1 410)
31.12.2017				
Instrumenty na zmienną stopę procentową	(460)	460	-	-
Transakcje zamiany stopy procentowej (IRS)	-	-	10 412	(10 862)
Wrażliwość przepływów pieniężnych (netto)	(460)	460	10 412	(10 862)

* Nie uwzględnia się wpływu wyniku finansowego na kapitał.

Ryzyko zmian kursów walutowych

Ryzyko walutowe jest nieuchronnym elementem prowadzenia działalności handlowej denominowanej w walutach obcych. CIECH S.A. ze względu na charakter przeprowadzanych operacji importowo-eksportowych posiada ekspozycję walutową związaną ze znaczną przewagą działalności eksportowej nad importową. Źródłami ryzyka walutowego, na jakie narażone była w 2018 roku Spółka to: transakcje zakupu surowców, sprzedaży produktów, zaciągnięte kredyty oraz środki pieniężne w walutach obcych. Niekorzystne zmiany kursów walutowych mogą prowadzić do pogorszenia się wyników finansowych Spółki. W 2018 roku CIECH S.A. używała kontraktów zabezpieczających typu forward w celu częściowego zabezpieczenia ryzyka walutowego. CIECH S.A. dąży do naturalnego zabezpieczenia ekspozycji walutowej, włączając w to dopasowanie przepływów w danej walucie wynikających ze sprzedaży i zakupów oraz strategiczne denominowanie zadłużenia w EUR, w celu dopasowania go do przewidywanej ekspozycji na ryzyko walutowe w działalności operacyjnej.

Poniższe zestawienie zawiera szacunek bilansowej ekspozycji walutowej CIECH S.A. w EUR oraz w USD na 31 grudnia 2018 oraz 2017 roku z tytułu instrumentów finansowych.

Ekspozycja na ryzyko walutowe w EUR (dane wyrażone w EUR)	31.12.2018	31.12.2017	Wpływ na sprawozdanie z zysków lub strat	Wpływ na sprawozdanie z innych całkowitych dochodów*
Aktywa				
Udzielone pożyczki wrażliwe na zmianę kursu	83 400	61 192	x	
Należności z tytułu dostaw i usług i inne	12 395	13 380	x	
Środki pieniężne, w tym lokaty bankowe	2 941	13 600	x	
Pasywa				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne	(13 741)	(13 760)	x	
Zobowiązania z tytułu kredytu terminowego	(30 000)	(69 673)	x	
Instrumenty Zabezpieczające: Forward	(78 784)	(15 600)		x
Forward niedesygnowany do rachunkowości zabezpieczeń	(25 000)	-	x	
Instrumenty zabezpieczające: CIRS (transakcje forward wydzielone w ramach dekompozycji CIRS)	(209 764)	(246 665)	x	
Pozycja całkowita	(258 553)	(257 526)		

Ekspozycja na ryzyko walutowe w USD (dane wyrażone w USD)	31.12.2018	31.12.2017	Wpływ na sprawozdanie z zysków lub strat	Wpływ na sprawozdanie z innych całkowitych dochodów*
Aktywa				
Należności z tytułu dostaw i usług i inne	15 000	12 624	x	
Środki pieniężne, w tym lokaty bankowe	968	9 538	x	
Pasywa				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne	(4 653)	(3 048)	x	
Instrumenty Zabezpieczające: Forward*	(31 800)	(5 600)		x
Pozycja całkowita	(20 485)	13 514		

*Wycena instrumentów finansowych desygnowanych do rachunkowości zabezpieczeń odnoszona jest do innych całkowitych dochodów, nieefektywność rozpoznawana jest w sprawozdaniu z zysków lub strat.

Tabela zawiera analizę wrażliwości poszczególnych pozycji bilansu na zmiany kursów walutowych na dzień 31 grudnia 2018 roku.

dane wyrażone w EUR*		Wpływ na sprawozdanie z zysków lub strat	Wpływ na sprawozdanie z innych całkowitych dochodów
Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe EUR 2018 rok			
Walutowe pozycje bilansowe	(2 885)	-	(2 885)
Instrumenty Zabezpieczające: Forward	473	773	(300)
Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe EUR 2017 rok			
Walutowe pozycje bilansowe	(2 419)	(2 419)	-
Instrumenty Zabezpieczające: Forward	(156)	-	(156)

*Wzrost kursu EUR/PLN o 1 grosz

dane wyrażone w USD*		Wpływ na sprawozdanie z zysków lub strat	Wpływ na sprawozdanie z innych całkowitych dochodów
Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe EUR 2018 rok			
Walutowe pozycje bilansowe	113	113	
Instrumenty Zabezpieczające: Forward	(318)		(318)
Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe EUR 2017 rok			
Walutowe pozycje bilansowe	191	191	-
Instrumenty Zabezpieczające: Forward	(56)	-	(56)

*Wzrost kursu EUR/PLN o 1 grosz

Ryzyko zmian cen surowców

W ramach działalności CIECH S.A. istotną część transakcji stanowi import, jak i eksport surowców chemicznych. Rynki surowcowe charakteryzują się dużą cyklicznością związaną z wahaniami koniunktury w gospodarce światowej. Rosnące ceny surowców powodują z jednej strony obniżkę marż pośredników handlowych, słabnący popyt u odbiorców. Z drugiej strony malejące ceny są najczęściej oznaką słabnącego popytu i początków dekoniunktury. Na rynku krajowym, surowce podlegają podobnym tendencjom. Utrzymanie stabilnego tempa wzrostu i stabilnych cen surowców chemicznych będzie miało pozytywny skutek w zakresie działalności handlowej CIECH S.A. Znaczne wahania popytu i cen spowodowane bądź szybkim wzrostem gospodarczym, bądź stagnacją gospodarczą będą negatywnie oddziaływać na działalność w zakresie obrotu surowcami chemicznymi przez Spółkę.

CIECH S.A. redukuje ryzyko cenowe poprzez regulację polityki cenowej, zawieranie umów z dostawcami z odpowiednią formułą cenową.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza niebezpieczeństwo, iż kontrahent nie wypełni zobowiązań umownych narażając kredytodawcę na straty finansowe.

Z punktu widzenia CIECH S.A. ryzyko kredytowe związane jest z:

- należnościami handlowymi od kontrahentów,
- udzielonymi pożyczkami,
- środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi,
- udzielonymi gwarancjami i poręczeniami.

CIECH S.A. jest narażona na ryzyko kredytowe związane z wiarygodnością kredytową klientów, z którymi zawierane są transakcje sprzedaży produktów i towarów. Ryzyko to ograniczane jest poprzez stosowanie wewnętrznych procedur ustalania wielkości limitów kredytowych dla odbiorców oraz zarządzania należnościami handlowymi (Spółka stosuje zabezpieczenia w postaci akredytyw, gwarancji bankowych, hipotek, ubezpieczenia należności oraz faktoringu bez regresu). Istotne znaczenie w działalności kredytowej odbiorców ma ocena ich wiarygodności oraz uzyskanie odpowiednich zabezpieczeń od kredytobiorcy, pozwalających na zredukowanie strat w przypadku niespłacenia przez niego zadłużenia. Ocena ryzyka kredytowego odbiorcy następuje przed zawarciem umowy oraz cyklicznie przy kolejnych dostawach towarów zgodnie z obowiązującymi procedurami. Ocena ryzyka portfela należności dokonywana jest cotygodniowo. Na wybranych rynkach, na których zwyczajowo stosowane są bardziej ryzykowne terminy płatności Spółka korzysta z usług wyspecjalizowanych firm ubezpieczających należności. Ryzyko kredytowe związane z posiadanymi na rachunkach środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi jest niskie, ponieważ spółka CIECH S.A. zawiera transakcje z bankami o wysokim ratingu i ustabilizowanej pozycji rynkowej.

Poniższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję narażoną na ryzyko kredytowe dla aktywów finansowych na koniec okresu sprawozdawczego.

	31.12.2018	31.12.2017
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	54 988	375 393
Udzielone pożyczki	1 133 265	1 106 130
Należności z tytułu dostaw i usług	280 363	217 333
Należności z tytułu faktoringu	36 528	23 255
Należności z tytułu cashpoolingu	42 219	12 524
Aktywa finansowe z wyceny instrumentów pochodnych	27 919	59 440
RAZEM	1 575 282	1 794 075

Wartość godziwa aktywów finansowych narażonych na ryzyko kredytowe jest zbliżona do ich wartości bilansowej. Na koniec prezentowanych okresów nie występowały pożyczki udzielone podmiotom niepowiązanym.

Poniżej klasyfikacja należności z tytułu dostaw i usług i należności z tytułu faktoringu wg długości okresu przeterminowania.

	31.12.2018		31.12.2017	
	Należności z tytułu dostaw i usług oraz faktoringu brutto	Odpis z tytułu utraty wartości	Należności z tytułu dostaw i usług oraz faktoringu brutto	Odpis z tytułu utraty wartości
Bez przeterminowania	232 475	(2 740)	206 555	(1 635)
Do 1 miesiąca	61 160	-	31 753	-
1-3 miesięcy	13 995	-	738	-
3-6 miesięcy	5 532	-	2 660	-
6-12 miesięcy	6 991	(600)	565	(42)
Powyżej roku	11 868	(11 790)	11 487	(11 487)
Razem	332 021	(15 130)	253 758	(13 164)

Zdaniem Zarządu CIECH S.A. posiadane przez Spółkę aktywa nieprzeterminowane i nieobjęte odpisem mają wysoką jakość kredytową. Spółka nie posiada istotnych pozycji, które na dzień sprawozdawczy były nieściągalne, a nie objęte odpisem aktualizującym.

Informacje na temat udzielonych gwarancji i poręczeń zostały przedstawione w nocie 9.2 niniejszego sprawozdania.

	Należności z tytułu dostaw i usług oraz faktoringu netto (wartość netto)		Pożyczki udzielone (wartość netto)	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Polska	200 475	115 675	779 134	850 906
Unia Europejska	40 207	59 800	354 131	255 224
Pozostała Europa	17 012	16 350	-	-
Ameryka Północna	-	54	-	-
Ameryka Południowa	-	117	-	-
Afryka	9 745	3 779	-	-
Azja	49 452	44 819	-	-
Pozostałe regiony	-	-	-	-
Razem	316 891	240 594	1 133 265	1 106 130

	Należności z tytułu dostaw i usług oraz faktoringu netto (wartość netto)		Pożyczki udzielone (wartość netto)	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Segment sodowy	194 229	183 968	-	-
Segment organiczny	99 423	43 778	-	-
Segment transportowy	17 228	4 589	-	-
Segment krzemiany i szkło	4 694	5 106	-	-
Pozostała działalność	1 317	3 153	1 133 265	1 106 130
Razem	316 891	240 594	1 133 265	1 106 130

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych

Zmiany wartości bilansowej brutto należności handlowych oraz pożyczek wraz z uzgodnieniem odpisów aktualizujących na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz na 31 grudnia 2017 r. do sald otwarcia zostały zaprezentowane w poniższej tabeli:

	Należności handlowe			Pożyczki		
	Koszyk 1	Koszyk 3	Razem	Stopień 1	Stopień 3	Razem
	ECL w okresie życia- bez utraty wartości	ECL w okresie życia- z utratą wartości		12-miesięczne ECL	ECL w okresie życia	
Wartość brutto na 01.12.2018	215 455	15 048	230 503	1 103 113	52 362	1 155 475
Powstałe	2 304 976	-	2 304 976	187 271	-	187 271
Odsetki naliczone	6 955	-	6 955	42 744	(2 834)	39 910
Reklasyfikacja	-	-	-	-	-	-
Odpisane	-	-	-	-	(46 200)	(46 200)
Splacone	(2 238 564)	-	(2 238 564)	(184 938)	-	(184 938)
Różnice kursowe	(8 325)	-	(8 325)	2 006	-	2 006
Wartość brutto na 31.12.2018	280 497	15 048	295 545	1 150 196	3 328	1 153 524
Odpisy 31.12.2017						
wg MSR 39	-	13 164	13 164	-	49 344	49 344
korekta początkowego zastosowania MSSF9	588	-	588	16 282	-	16 282
Saldo otwarcia odpisów aktualizujących na 01.01.2018 (obliczone zgodnie z MSSF9)	588	13 164	13 752	16 282	49 344	65 626
odpisy aktualizacyjne ujęte w wyniku finansowym	82	1 960	2 042	16 931	3 018	19 949
Odwrócenie odpisów	(588)	(76)	(664)	(16 282)	(49 034)	(65 316)
Wartość netto na 31.12.2018	280 415	-	280 415	1 133 265	-	1 133 265

Wartość bilansowa netto należności handlowych i pożyczek odzwierciedla maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe.

Kalkulacja odpisów aktualizujących wartość pożyczek udzielonych

Na dzień 01 stycznia 2018 r. Spółka zgodnie z MSR 39 utworzyła odpisy aktualizujące pożyczki w wysokości 49 344 tys. zł, w oparciu o indywidualną analizę konkretnych pożyczek i prawdopodobieństwo ich spłaty. Na dzień zastosowania MSSF9, Spółka zgodnie z trzystopniowym modelem oczekiwanych strat kredytowych, wyliczyła oczekiwaną stratę kredytową na podstawie prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania (wyliczone w oparciu o ocenę ryzyka kredytowego, czyli ratingu Spółki). Odpis aktualizujący w kwocie 16.282 tys. zł obciążył zyski zatrzymane na dzień 01 stycznia 2018 r. Na moment wejścia MSSF9 wszystkie pożyczki zostały zaklasyfikowane przez Spółkę do Koszyka 1 (pożyczki, dla których nie zaobserwowano istotnego pogorszenia jakości kredytowej, a oczekiwane straty kredytowe szacowane są w okresie 12 miesięcy następujących po dacie raportowej). Na dzień 31 grudnia 2018 roku nie wystąpiło przeklasyfikowanie pożyczek do Koszyka 2 bądź Koszyka 3.

Poniższe tabele prezentują uzgodnienie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych.

	MSSF9	MSSF9	MSR39
	31.12.2018	01.01.2018	31.12.2017
Wartość bilansowa brutto	1 153 524	1 155 474	1 155 474
Odpisy aktualizacyjne	(20 259)	(65 626)	(49 344)
Razem	1 133 265	1 089 848	1 106 130

Poniższa tabela przedstawia analizę stopni oceny ryzyka kredytowego pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

Oszacowany Rating	31.12.2018			01.01.2018		
	Koszyk 1	Koszyk 3	Razem	Koszyk 1	Koszyk 3	Razem
	12-miesięczne ECL	ECL w okresie życia		12-miesięczne ECL	ECL w okresie życia	
Rating CIECH SA (-BB S&P)	1 150 196	3 328	1 153 524	1 106 100	49 344	1 155 474
Wartość brutto	1 150 196	3 328	1 153 524	1 106 130	49 344	1 155 474
Odpis z tytułu utraty wartości	(16 931)	(3 328)	(20 259)	(16 282)	(49 344)	(65 626)
Wartość netto	1 133 265	-	1 133 265	1 089 848	-	1 089 848

Kalkulacja odpisów aktualizujących w odniesieniu do należności handlowych

Poniższe tabele prezentują uzgodnienie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych zgodnie z MSSF9.

Współczynniki niewypełnienia zobowiązania i kalkulację odpisów aktualizujących na dzień 01 stycznia 2018 r. przedstawia tabela poniżej.

Ponadto na dzień 01 stycznia 2018 roku spółka przeprowadziła analizę należności o łącznej wartości bilansowej 250.503 tys. zł, które zgodnie z MSR 39 zostały indywidualnie zidentyfikowane jako należności w stosunku do których wystąpiła utrata wartości (należności przeterminowane powyżej 180 dni). Analiza potwierdziła wcześniejsze szacunki, że należności te są w 100% nieściągalne. W związku z tym na dzień 01 stycznia 2018 r. nie dokonano żadnych korekt dotyczących tych pozycji. W 2018 roku Spółka utworzyła dodatkowe odpisy z tytułu utraty wartości należności przeterminowanych powyżej 180 dni w kwocie 8.400 tys. zł.

	Razem	Bieżące 0-30 dni	30-60 dni	> 90dni
Należności na 01.01.2018	230 503	215 053	738	14 712
Wskaźnik niewypełnienia zobowiązania	-	0,03%	0,03%	0,03%
Oczekiwane straty kredytowe	588	64	-	524
Razem oczekiwane straty	13 752	1 699	-	12 053
z analizy grupowej	588	64	-	524
z analizy indywidualnej	13 164	1 635	-	11 529

	Razem	Bieżące 0-30 dni	30-60 dni	> 90dni
Należności brutto na 31.12.2018	295 545	257 161	13 995	24 389
Wskaźnik niewypełnienia zobowiązania	-	0,03%	0,03%	0,03%
Oczekiwane straty kredytowe	82	76	4	2
Razem oczekiwane straty	15 130	2 734	4	12 392
z analizy grupowej	82	76	4	2
z analizy indywidualnej	15 048	2 658	-	12 390

Ryzyko związane z płynnością

CIECH S.A. jest narażona na ryzyko związane z utrzymaniem płynności ze względu na relatywnie wysoki udział finansowania zewnętrznego (wynikającego z kredytu terminowego, kredytu obrotowego oraz umów leasingowych) w stosunku do osiągniętych wyników operacyjnych, ograniczone możliwości pozyskania nowego finansowania ze względu na istniejący wysoki poziom zadłużenia oraz ryzyko nie utrzymania istniejącego finansowania długoterminowego w wyniku naruszenia zobowiązań określonych w warunkach umowy kredytowej.

W celu ograniczenia ryzyka związanego z płynnością, stosowane są następujące środki:

- bieżące monitorowanie płynności CIECH S.A.,
- monitorowanie i optymalizacja poziomu kapitału obrotowego,
- dostosowanie poziomu i harmonogramu nakładów inwestycyjnych,
- pożyczki wewnątrzgrupowe oraz poręczenia zobowiązań spółek od podmiotów z Grupy CIECH,

- monitorowanie wykonania zobowiązań wynikających z warunków umów dotyczących zadłużenia.

Finansowanie dłużne CIECH S.A. zapewniane jest poprzez kredyt terminowy. Ponadto Spółce udostępniony został kredyt rewalingowy w wysokości 250 mln zł, stanowiący dodatkowe źródło płynności bieżącej i finansowania kapitału obrotowego (kwota wykorzystanego kredytu na dzień 31 grudnia 2018 wynosiła 250 mln zł).

Poniższa tabela przedstawia zestawienie zobowiązań finansowych w podziale na terminy zapadalności w wartościach nominalnych.

31.12.2018	Wartość bilansowa	Kontraktowe przepływy pieniężne	Poniżej 6 miesięcy	do 12 miesięcy	1-2 lata	3-5 lat
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(471 094)	(471 094)	(471 094)	-	-	-
Kredyty i pożyczki	(1 749 631)	(1 886 343)	(268 053)	(183 074)	(35 121)	(1 400 095)
Zobowiązania z tytułu faktoringu	(16 979)	(16 979)	(16 979)	-	-	-
Zobowiązania z tytułu cashpoolingu	(77 665)	(77 665)	(77 665)	-	-	-
Instrumenty pochodne rozpoznane w zobowiązaniach finansowych	(43 087)	(44 371)	-	(5 137)	(39 234)	-
Instrumenty pochodne rozpoznane w zobowiązaniach finansowych wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające	(1 681)	(1 422)	(789)	(433)	(200)	-
Pasywa finansowe razem	(2 315 369)	(2 452 081)	(834 580)	(183 507)	(35 321)	(1 400 095)

31.12.2017	Wartość bilansowa	Kontraktowe przepływy pieniężne	Poniżej 6 miesięcy	do 12 miesięcy	1-2 lata	3-5 lat
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(396 908)	(396 908)	(396 908)	-	-	-
Kredyty i pożyczki	(1 426 041)	(1 510 252)	(15 713)	(312 039)	(226 365)	(956 135)
Zobowiązania z tytułu faktoringu	(16 304)	(16 304)	(16 304)	-	-	-
Zobowiązania z tytułu cashpoolingu	(117 957)	(117 957)	(117 957)	-	-	-
Instrumenty pochodne rozpoznane w zobowiązaniach finansowych	(41 713)	(44 307)	-	(819)	(43 488)	-
Instrumenty pochodne rozpoznane w zobowiązaniach finansowych wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające	(1 956)	(1 592)	(393)	(385)	(814)	-
Pasywa finansowe razem	(2 000 879)	(2 087 320)	(547 275)	(313 243)	(270 667)	(956 135)

Szczegółowe informacje dotyczące przychodów oraz kosztów związanych z instrumentami finansowymi ujętych w sprawozdaniu z zysków lub strat przedstawione zostały w nocie 8.1.

8.4. USTALENIE WARTOŚCI GODZIWEJ

Poniższa tabela przedstawia wartość godziwą instrumentów finansowych

	31.12.2018		31.12.2017	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	54 988	54 988	375 393	375 393
Udzielone pożyczki	1 133 265	1 133 265	1 106 130	1 106 130
Należności z tytułu dostaw i usług	280 363	280 363	217 333	217 333
Instrumenty pochodne rozpoznane w aktywach finansowych	27 521	27 521	53 530	53 530
Instrumenty pochodne rozpoznane w aktywach finansowych wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające	398	398	5 910	5 910
Należności z tytułu cashpoolingu	42 219	42 219	12 524	12 524
Należności z tytułu faktoringu	36 528	36 528	23 255	23 255
AKTYWA	1 575 282	1 575 282	1 794 075	1 794 075
Kredyty i pożyczki	(1 749 631)	(1 756 842)	(1 426 041)	(1 431 752)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(471 094)	(471 094)	(396 908)	(396 908)
Instrumenty pochodne rozpoznane w zobowiązaniach finansowych	(43 087)	(43 087)	(41 713)	(41 713)
Instrumenty pochodne rozpoznane w zobowiązaniach finansowych wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające	(1 681)	(1 681)	(1 956)	(1 956)
Zobowiązania z tytułu cashpoolingu	(77 665)	(77 665)	(117 957)	(117 957)
Zobowiązania z tytułu faktoringu	(16 979)	(16 979)	(16 304)	(16 304)
ZOBOWIĄZANIA	(2 360 137)	(2 367 348)	(2 000 879)	(2 006 590)

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych odpowiada kwotom, za które można by wymienić te instrumenty w ramach transakcji rynkowej pomiędzy dobrze poinformowanymi stronami. Do oszacowania wartości godziwej przyjęto poniższe założenia:

- wartości środków pieniężnych, należności z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązań z tytułu dostaw i usług nie są wyceniane do wartości godziwej – przyjmuje się wartość bilansową jako najbardziej zbliżoną do wartości godziwej ze względu na krótkie terminy zapadalności tych instrumentów,
- wartość godziwą aktywów i zobowiązań finansowych ujmowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według zamortyzowanego kosztu, dla których nie istnieje aktywny rynek, ustalono jako wartość bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych rynkową stopą procentową.

Wycena do wartości godziwej pogrupowana jest według trzystopniowej hierarchii:

- **Poziom 1** – wartość godziwa oparta jest o notowania rynkowe, ceny giełdowe (niekorygowane), oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach - nie wystąpił.
- **Poziom 2** – CIECH S.A. wycenia instrumenty pochodne do wartości godziwej z zastosowaniem modeli wyceny instrumentów finansowych, przy wykorzystaniu ogólnie dostępnych stóp procentowych, kursów walutowych.
- **Poziom 3** – wartość godziwa ustalana jest na bazie różnych technik wyceny, nie opierających się jednak o obserwowalne dane rynkowe – nie wystąpił.

Aktywa i zobowiązania wyceniane do wartości godziwej

	31.12.2018 Poziom 2	31.12.2017 Poziom 2
AKTYWA	27 919	59 440
Instrumenty zabezpieczające	398	5 910
Instrumenty pochodne wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	27 521	53 530
ZOBOWIĄZANIA	(44 768)	(43 669)
Instrumenty zabezpieczające	(1 681)	(1 956)
Instrumenty pochodne wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	(43 087)	(41 713)
RAZEM	(16 849)	15 771

Na dzień 31 grudnia 2018 roku CIECH S.A. posiadała następujące typy instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej: kontrakty zabezpieczające stopę procentową (interest rate swap), forwardy walutowe EUR/PLN, forwardy walutowe UDS/RON oraz kontrakt CIRS (currency and interest rate swap) EUR/PLN. Kontrakt CIRS nie jest desygnowany do rachunkowości zabezpieczeń.

Wartość godziwa kontraktu zabezpieczającego stopę procentową ustalana jest jako różnica zdyskontowanych odsetkowych przepływów pieniężnych (przepływów pieniężnych opartych o zmienną stopę tzw. floating leg oraz o stałą stopę procentową tzw. fixed leg). Danymi wejściowymi są dane rynkowe dotyczące stóp procentowych z serwisu Reuters. Wartość godziwa kontraktu CIRS ustalana jest jako różnica zdyskontowanych odsetkowych oraz kapitałowych przepływów pieniężnych. Danymi wejściowymi są dane rynkowe dotyczące stóp procentowych oraz notowania cross currency basis-swaps wg serwisu Reuters. Wartość godziwa forwardu walutowego ustalana jest jako różnica pomiędzy kursem transakcyjnym, a kursem forward na dzień wyceny, przemnożona przez wartość nominalną kontraktu w walucie obcej. Danymi wejściowymi do wyceny są dane rynkowe dotyczące stóp procentowych oraz kursów walutowych spot z serwisu Reuters, na podstawie których wyliczany jest kurs forward.

Wartość godziwa instrumentów finansowych	Długoterminowe aktywa finansowe	Krótkoterminowe aktywa finansowe	Pozostałe zobowiązania długoterminowe	Zobowiązania handlowe i pozostałe	RAZEM
31.12.2018					
IRS EUR	-	-	(282)	(474)	(756)
CIRS	11 859	15 517	(37 899)	(5 047)	(15 570)
Forward EUR/PLN	-	543	-	(218)	325
Forward USD /RON	-	-	-	(848)	(848)
RAZEM	11 859	16 060	(38 181)	(6 587)	(16 849)
31.12.2017					
IRS EUR	210	-	(620)	(1 336)	(1 746)
CIRS	34 876	18 654	(40 908)	(805)	11 817
Forward EUR/PLN	-	4 271	-	-	4 271
Forward USD /RON	-	1 429	-	-	1 429
RAZEM	35 086	24 354	(41 528)	(2 141)	15 771

Wymienione powyżej instrumenty finansowe zostały zaklasyfikowane do poziomu 2 hierarchii wartości godziwej. W ciągu 2018 roku nie nastąpiły transfery instrumentów wycenianych w wartości godziwej w hierarchii wartości godziwej.

Instrumenty finansowe niewyceniane do wartości godziwej

CIECH S.A. posiada zaciągnięte kredyty terminowe oraz obrotowe, których wartość księgowa na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 1 617 187 tys. zł, a wartość godziwa 1 624 398 tys. zł (poziom 2 hierarchii wartości godziwej). Spółka uznała, że wartość godziwa zaciągniętych kredytów nie różni się w sposób istotny od ich wartości nominalnej ze względu na fakt, iż są oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej.

Dla pozostałych instrumentów finansowych posiadanych przez CIECH S.A. (klasyfikowanych głównie jako środki pieniężne, pożyczki i należności, inne niż kredyty zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu oraz zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9) wartość godziwa jest zbliżona do wartości księgowej.

9.1. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH

Poniższe zestawienia prezentują przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami niektórych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepłyów pieniężnych.

	31.12.2018	31.12.2017
Zmiana stanu zobowiązań zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	353 747	(199 337)
Zmiana stanu zobowiązań finansowych	(283 298)	150 864
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	3 891	1 552
Zmiana stanu zobowiązań dotycząca aktywów trwałych	7 067	(12 457)
Zmiana stanu zobowiązań - kompensata	(32 655)	23 884
Wycena instrumentów finansowych	(253)	83 268
Zmiana stanu zobowiązań w sprawozdaniu z przepłyów pieniężnych	48 499	47 774

	31.12.2018	31.12.2017
Zmiana stanu należności zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(119 908)	113 946
Zmiana stanu należności z tytułu podatku dochodowego	-	(807)
Reklasyfikacja należności z tytułu cashpoolingu	29 695	11 585
Zmiana stanu należności z tytułu podwyższenia kapitału spółki zależnej	2 330	-
Zmiana stanu należności - kompensata z tytułu zakupu ST i WNIP	(619)	(4 598)
Zmiana stanu należności - konwersja na pożyczkę	-	(64 849)
Zmiana stanu należności - umorzone pożyczki wraz z odsetkami	49 034	-
Zmiana stanu należności - kompensata odsetek od pożyczki	26 327	-
Zmiana stanu należności w sprawozdaniu z przepłyów pieniężnych	(13 141)	55 277

	31.12.2018	31.12.2017
Zmiana stanu rezerw i świadczeń pracowniczych	67 370	(249)
Zmiana stanu rezerwy z tytułu podatku dochodowego	(43 700)	-
Zmiana stanu należności w sprawozdaniu z przepłyów pieniężnych	23 670	(249)

9.2. INFORMACJA O ZMIANACH ZOBOWIĄZAŃ WARUNKOWYCH LUB AKTYWÓW WARUNKOWYCH ORAZ INNE ZAGADNIENIA

Polityka rachunkowości

Aktywa warunkowe zazwyczaj powstają w wyniku nieplanowanych lub innych nieoczekiwanych zdarzeń, które rodzą możliwość wystąpienia wpływu do Spółki środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Aktywów warunkowych nie ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ponieważ może to prowadzić do ujęcia przychodu, który nigdy nie zostanie osiągnięty.

Za **zobowiązania warunkowe** Spółka uznaje potencjalny przyszły obowiązek do wykonania świadczeń wynikający z przeszłych zdarzeń, których powstanie jest uzależnione od zaistnienia określonych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli jednostki. Mogą to być też zobowiązania, które powstały na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie są ujęte w sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty obowiązku nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie. Zobowiązania te nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Istotne zobowiązania sporne CIECH S.A.

Na 31 grudnia 2018 roku w CIECH S.A. nie wystąpiły istotne sporne zobowiązania, dochodzone we wszelkiego rodzaju postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, poza sprawami opisanymi w części „Kontrole w zakresie rozliczeń podatkowych” niniejszego rozdziału.

Istotne wierzytelności sporne CIECH S.A.

Na 31 grudnia 2018 roku w CIECH S.A. nie wystąpiły istotne sporne wierzytelności, dochodzone we wszelkiego rodzaju postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.

Aktywa warunkowe i zobowiązania warunkowe, w tym gwarancje i poręczenia

	31.12.2018	31.12.2017
Aktywa warunkowe	18 864	18 864
Pozostałe należności warunkowe*	18 864	18 864
Zobowiązania warunkowe	586 262	511 416
Udzielone gwarancje i poręczenia**	586 262	511 416

*Aktywo warunkowe w wysokości 18 864 tys. zł związane z pozwem przeciwko GZNF „FOSFOR” Sp. z o.o. o zapłatę z tytułu odszkodowania za złożenie przez GZNF „FOSFOR” Sp. z o.o. rzekomo nieprawdziwych oświadczeń wobec CIECH S.A. o stanie spółki Agrochem Człuchów Sp. z o.o. z siedzibą w Człuchowie.

** W tym:

- gwarancja udzielona do wysokości 125% zobowiązania z tytułu kredytu terminowego w kwocie 1 212 520 tys. zł oraz kredytu rewalwingowego w kwocie 250 000 tys. zł - kwota zobowiązania warunkowego to 365 630 tys. zł,
- gwarancja udzielona do wysokości 125% zobowiązania z tytułu kredytu terminowego w wysokości 30 000 tys. EUR – kwota zobowiązania warunkowego to 32 250 tys. zł
- gwarancja udzielona do wysokości 125% zobowiązania z tytułu kredytu krótkoterminowego w kwocie 50 000 tys. zł - kwota zobowiązania warunkowego to 12 500 tys. zł,
- gwarancja udzielona do wysokości 125% zobowiązania z tytułu kredytu krótkoterminowego w kwocie 10 000 tys. EUR - kwota zobowiązania warunkowego to 10 750 tys. zł.

Wartość zobowiązań warunkowych na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosła 586 262 tys. zł i wzrosła w stosunku do poziomu z dnia 31 grudnia 2017 roku o 74 846 tys. zł. Zmiana wynikała głównie ze zmiany wartości gwarancji związanych z kredytami (opisane powyżej) oraz ze zmiany wartości gwarancji udzielonych za zobowiązania spółek zależnych:

- udzielenia nowej gwarancji za zobowiązania spółki zależnej Ciech Soda Deutschland GmbH & CO. KG w kwocie 26 368 tys. EUR,
- udzielenia nowej gwarancji za zobowiązania spółki zależnej Ciech Cargo Sp. z o.o. w kwocie 2 850 tys. zł,
- spadku zobowiązania warunkowego z tytułu gwarancji w wysokości 67 035 tys. zł w związku ze wygaśnięciem poręczenia za zobowiązania spółki zależnej Ciech Vitrosilicon S.A.

Poręczenia i gwarancje udzielone na dzień 31 grudnia 2018 roku

Nazwa podmiotu któremu udzielono gwarancji i poręczeń	Łączna kwota zobowiązań, które w całości lub określonej części zostały poręczone i gwarantowane		Warunki finansowe na jakich udzielono gwarancji własnych, z uwzględnieniem wynagrodzenia spółki za udzielone gwarancje; okres na jaki udzielono gwarancji	Podmiot, za którego zobowiązania udzielona została gwarancja
	waluta	zł		
CIECH S.A.				
Landesamt fuer Geologie und Bergwesen Sachsen-Anhalt	7 101 tys. EUR	30 534 tys.	Prowizja 1,5% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania; zabezpieczenie płatności wierzycelności; bezterminowo	CIECH Soda Deutschland (spółka zależna)
Santander Factoring Sp. z o.o.	18 000 tys. zł	18 000 tys.	Prowizja 1,5% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania; zabezpieczenie płatności wierzycelności; bezterminowo	CIECH Trading S.A. (spółka zależna)
Spolana a.s.	1 500 tys. EUR	6 450 tys.	Prowizja 1,5% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania; zabezpieczenie płatności wierzycelności; Zobowiązania powstałe i nierozliczone do 31.12.2018	CIECH Trading S.A. (spółka zależna)
Siemens Industrial Turbo- machinery s.r.o	1 753 tys. EUR	7 538 tys.	Prowizja 0,4% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania; raty leasingu nierozliczone do 30.04.2019	CIECH Energy Deutschland GmbH (spółka zależna)
DB Cargo Polska S.A.	2 850 tys. zł	2 850 tys.	Prowizja 1,5% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania; zabezpieczenie płatności - ugoda sądowa związana z uszkodzeniem dzierżawionej lokomotywy; 30.06.2019	CIECH Cargo Sp. z o.o. (spółka zależna)
Evatherm AG	23 200 tys. EUR	99 760 tys.	Prowizja 1,5% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania; zabezpieczenie płatności wierzycelności; do czasu uregulowania zobowiązań wynikających z umowy zawartej pomiędzy Evatherm AG a CIECH Soda Deutschland GmbH	CIECH Soda Deutschland (spółka zależna)
Razem kwota udzielonych gwarancji i poręczeń				165 132 tys. zł

Wybrane spółki zależne w Polsce, w Niemczech i w Rumunii

Banki:	1 828 150 tys. zł (gwarancja udzielona do wysokości 125% zobowiązania z tytułu kredytu terminowego w kwocie 1 212 520 tys. zł oraz kredytu rewolwingowego w kwocie 250 000 tys. zł)			
Bank Handlowy w Warszawie S.A., Bank Millennium S.A., Santander Bank Polska S.A., Bank PKO BP S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A., HSBC Bank Polska S.A., ICBC (Europe) S.A. oddział w Polsce, mBank S.A., BGŻ BNP Paribas S.A.	37 500 tys. EUR (gwarancja udzielona do wysokości 125% zobowiązania z tytułu kredytu terminowego w wysokości 30 000 tys. EUR) 62 500 tys. zł (gwarancja udzielona do wysokości 125% zobowiązania z tytułu kredytu w rachunku bieżącym udzielonego przez Bank Millennim S.A. w kwocie 50 000 tys. zł) oraz 12 500 tys. EUR (gwarancja udzielona do wysokości 125% zobowiązania z tytułu kredytu w rachunku bieżącym w kwocie 10 000 tys. EUR)	2 105 650 tys.	Prowizja 0,55% od różnicy pomiędzy limitem gwarancji zabezpieczonej aktywami, a nadwyżką limitu gwarancji; Okres na jaki udzielono poręczenia – 31.12.2023 - kredyt terminowy oraz rewolwingowy oraz 31.12.2021 - kredyty overdraft w PLN i w EUR	CIECH S.A. (jednostka dominująca)
Razem kwota udzielonych gwarancji i poręczeń				2 105 650 tys. zł

Listy patronackie

Na 31 grudnia 2018 roku, CIECH S.A. była stroną zobowiązaną Listu patronackiego (Patronatserklärung) w odniesieniu do CIECH Soda Deutschland GmbH&Co. KG z siedzibą w Staßfurt (CSD), którego beneficjentem jest RWE Gasspeicher GmbH („RWE”), dotyczący zobowiązań CSD wynikających z umowy z dnia 5 maja 2009 roku o wykonanie kavern solnych w celu przechowywania gazu ziemnego na polu górniczym Staßfurt, na podstawie której CSD otrzymała do dnia 31 grudnia 2018 roku płatności od RWE w wysokości 43,9 mln EUR. W liście patronackim CIECH S.A. zobowiązał się m.in. zapewnić, że CSD będzie wyposażona w niezbędne środki finansowe, aby być w stanie wykonywać wobec RWE wszelkie zobowiązania wynikające z w/w umowy.

Kontrole w zakresie rozliczeń podatkowych

W roku 2018 w CIECH S.A. miały miejsce:

1. kontrola celno-skarbowa i następnie postępowanie podatkowe dotyczące rozliczeń w podatku dochodowym od osób prawnych za rok 2012 (CIT 2012)
2. postępowanie podatkowe dotyczące rozliczeń w podatku dochodowym od osób prawnych za rok 2013 (CIT 2013).

Kontrola CIT za 2012 rok w CIECH S.A. została rozpoczęta się przez Naczelnika Małopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Krakowie w dniu 5 kwietnia 2018 roku. CIECH S.A. otrzymała wynik kontroli 4 lipca 2018 roku. Zakwestionowana została transakcja dotycząca podniesienia kapitału w spółce zależnej. Zdaniem organu wniesienie wkładu pieniężnego z wykorzystaniem umownego potrącenia wzajemnych wierzytelności powoduje powstanie przychodu po stronie Spółki do którego według kontrolujący Spółka nie ma prawa rozpoznać kosztu. Zarząd spółki oraz jej doradcy podatkowi nie zgadzają się z ustaleniami kontrolujących.

27 grudnia 2018 roku spółka otrzymała decyzję wydaną przez Naczelnika Małopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Krakowie, utrzymującą wcześniejsze stanowisko organu. Spółka nie zgodziła się ze stanowiskiem i złożyła odwołanie. Obecnie trwa postępowanie przez II Instancją.

W przypadku utrzymania negatywnego dla spółki stanowiska organu, może powstać obowiązek uiszczenia zaległości podatkowej w wysokości 43,7 mln zł (podstawa opodatkowania zakwestionowana przez organ to 230 mln zł) wraz z należnymi odsetkami, które na dzień bilansowy wynoszą 23,5 mln zł. Kierując się zasadą ostrożności CIECH S.A. utworzył rezerwę na potencjalne zobowiązanie podatkowe i odsetki (łącznie 67,2 mln zł).

Kontrola CIT za 2013 rok w CIECH S.A. została rozpoczęta przez Urząd Kontroli Skarbowej w Warszawie w dniu 30 listopada 2016 roku. Protokół kontroli podatkowej został wydany 16 maja 2017 roku. Organ zarzuca Spółce, że zawyżyła koszt uzyskania przychodu z tytułu odsetek od środków pieniężnych uzyskanych w wyniku emisji obligacji, które to środki zostały przeznaczone na kapitał zapasowy CIECH Soda Deutschland GmbH & Co. KG. Ponadto, zdaniem organu opłata za znak CIECH S.A. nie powinna być rozpoznawana przez CIECH S.A. jako koszt podatkowy. Podstawa opodatkowania zakwestionowana przez organ to 9,4 mln zł (po uwzględnieniu straty podatkowej powstałej w kontrolowanym roku), co daje podatek w wysokości 1,8 mln zł.

Spółka i jej doradcy nie zgodzili się z ustaleniami kontrolujących i w konsekwencji przeprowadzonego postępowania podatkowego została wydana Decyzji I Instancji od której jeszcze w roku 2017 Spółka złożyła odwołanie. 14 marca 2018 roku CIECH S.A. otrzymał decyzję II Instancji w której kontrolujący podtrzymali swoje ustalenia z Decyzji I Instancji.

Spółka odwołała się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na wydaną decyzję w sprawie. Mimo to, spółka zdecydowała się na zapłatę podatku w wysokości 1,8 mln zł i odsetek (0,3 mln zł) 10 kwietnia 2018 roku. Rozprawa przed WSA w Warszawie została wyznaczona na 16 maja 2019 roku.

Poza wymienionymi wyżej kontrolami w lutym 2018 roku CIECH S.A. otrzymał pisemne uzasadnienie wydanego przez WSA w roku 2017 wyroku, w którym to WSA w całości przychylił się do stanowiska Spółki. Sprawa dotyczyła podatku dochodowego za rok 2010, gdzie kontrolujący kwestionowali poniesione koszty co przekładało się na zobowiązanie podatkowe w wysokości 3 mln zł. Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie nie wniósł odwołania do Naczelnego Sądu Administracyjnego i tym samym wyrok stał się prawomocny.

9.3. INFORMACJE O TRANSAKcjACH Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

9.3.1. ŁĄCZNE KWOTY TRANSAKcji Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Szczegółowe informacje o transakcjach pomiędzy CIECH S.A., a pozostałymi jednostkami powiązanyymi (tj. spółkami kontrolowanymi przez jednostkę dominującą najwyższego szczebla w stosunku do CIECH S.A. - Kulczyk Investments S.A. oraz spółkami zależnymi i stowarzyszonymi z CIECH S.A. zostały przedstawione poniżej:

TRANSAKcje CIECH S.A. Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI	Jednostki zależne	Jednostki stowarzyszone	Pozostałe powiązane	RAZEM
01.01.-31.12.2018				
Przychody ze sprzedaży	748 110	49 797	-	797 907
Przychody finansowe, w tym:	94 380	273	-	94 653
<i>Dywidendy</i>	1 298	273	-	1 571
Zakupy produktów, towarów, materiałów i usług w tym:	1 463 891	-	4 090	1 467 981
<i>KI One SA*</i>	-	-	425	425
Koszty finansowe	35 586	-	-	35 586
31.12.2018				
Należności	188 829	6 019	799	195 647
Pożyczki udzielone	1 133 265	-	-	1 133 265
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, w tym:	432 669	494	1 071	434 234
<i>KI One SA*</i>	-	-	1 071	1 071
Pożyczki otrzymane	132 444	-	-	132 444
01.01.-31.12.2017				
Przychody ze sprzedaży	742 921	44 445	-	787 366
Przychody finansowe, w tym:	265 749	288	-	266 037
<i>Dywidendy</i>	127 587	288	-	127 875
Zakupy produktów, towarów, materiałów i usług w tym:	1 351 421	13 002	3 807	1 368 230
<i>Kulczyk Holding S.A.</i>	-	-	758	758
Koszty finansowe	19 289	-	-	19 289
31.12.2017				
Należności	118 986	2 909	939	122 834
Pożyczki udzielone	1 106 130	-	-	1 106 130
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	410 247	1 593	-	411 840
Pożyczki otrzymane	96 122	-	-	96 122

*W 2017 roku Spółka prowadziła działalność pod nazwą Kulczyk Holding S.A.

Warunki transakcji z jednostkami powiązanyymi

Istotne sprzedaże na rzecz oraz zakupy od podmiotów powiązanych zgodnie z najlepszą wiedzą i przekonaniem, dokonywane były na warunkach odzwierciedlających warunki rynkowe. Zaległe zobowiązania i należności są niezabezpieczone i rozliczane gotówkowo lub przez kompensatę.

W ciągu 2018 roku nie wystąpiły istotne transakcje zawarte z podmiotami powiązanyymi niebędące transakcjami typowymi i rutynowymi poza opisanymi w pkt. 9.3.3.

W prezentowanym okresie kluczowy personel kierowniczy CIECH S.A. nie zawierał istotnych transakcji z podmiotami z Grupy CIECH.

9.3.2. INFORMACJE O TRANSAKcjACH ZAWARTYCH Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI NA WARUNKACH INNYCH NIŻ RYNKOWE

Zgodnie z najlepszym osądem Spółki w 2018 roku w spółce CIECH S.A. nie wystąpiły transakcje zawarte z podmiotami powiązanyymi na warunkach innych niż rynkowe.

9.3.3. OPIS ISTOTNYCH NIERUTYNOWYCH TRANSAKCI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Informacje o istotnych transakcjach z podmiotami powiązаныmi zostały przedstawione w notce 6.4 niniejszego sprawozdania.

9.3.4. TRANSAKcje Z UDZIAŁEM KLUCZOWEGO PERSONELU KIEROWNICZEGO

Kluczowy personel kierowniczy stanowią osoby posiadające uprawnienia i odpowiedzialność za planowanie, kierowanie i kontrolowanie czynności spółki CIECH S.A. w sposób bezpośredni lub pośredni.

Wynagrodzenie Zarządu CIECH S.A.

W tabeli poniżej przedstawiono wysokość wynagrodzenia oraz świadczeń dodatkowych otrzymanych lub należnych przez poszczególnych Członków Zarządu w 2018 roku oraz w okresie porównywalnym. W latach 2017-2018 osoby wchodzące w skład Zarządu CIECH S.A. nie pobierały wynagrodzenia z tytułu zasiadania w Radach Nadzorczych oraz innych pełnionych funkcji w Spółkach Grupy CIECH.

	2018	2017
Dawid Jakubowicz	450	-
Artur Osuchowski	3 033	2 923
Mirosław Skowron	300	-
Maciej Tybura	4 276	4 119
Artur Król	3 034	2 921
Krzysztof Szlaga	1 196	-
Dariusz Krawczyk	81	969
RAZEM	12 370	10 932

Członkowie Zarządu zatrudnieni są na podstawie umów o pracę. Wynagrodzenia Członków Zarządu ustalone są w indywidualnych umowach o pracę. Dodatkowo Członkowie Zarządu mogą otrzymać:

- premię uznaniową przyznawaną przez Radę Nadzorczą CIECH S.A.,
- premię roczną określoną w indywidualnych umowach o pracę.

Wynagrodzenia Rady Nadzorczej CIECH S.A.

	Wynagrodzenie otrzymane od CIECH S.A. w 2018	Wynagrodzenie otrzymane od CIECH S.A. w 2017
Sebastian Kulczyk	-*	-*
Piotr Augustyniak	411	158
Dominik Libicki	82	117
Tomasz Mikołajczak	200	144
Mariusz Nowak	332	144
Artur Olech	332	144
Dawid Jakubowicz	37	-
RAZEM	1 394	707

* Od dnia 1 kwietnia 2016 roku Przewodniczący Rady Nadzorczej, p. Sebastian Kulczyk nie pobiera wynagrodzenia, w związku ze zrzeczeniem się roszczenia o wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Członkom Rady Nadzorczej zgodnie z Uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy od dnia 1 listopada 2017 roku przysługuje miesięczne wynagrodzenie brutto obliczane jako procent podstawy naliczenia. Podstawę naliczenia stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw z wypłatami z zysku za miesiąc poprzedzający naliczenie, ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Wynagrodzenie to wypłacane jest w następującej wysokości:

- Przewodniczącemu Rady Nadzorczej - w wysokości stanowiącej 400% podstawy naliczenia;
- Zastępcy Przewodniczącego - w wysokości stanowiącej 350% podstawy naliczenia;
- Członkowi Rady - w wysokości stanowiącej 300% podstawy naliczenia.

Przewodniczącemu Komitetu Audytu przysługuje dodatkowe miesięczne wynagrodzenie brutto w wysokości 150% wynagrodzenia przysługującego Członkowi Rady Nadzorczej. Członkom Komitetu Audytu przysługuje dodatkowe miesięczne wynagrodzenie brutto w wysokości 100% wynagrodzenia przysługującego Członkowi Rady Nadzorczej.

9.4. INFORMACJA O ZAWARTYCH UMOWACH Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO CIECH S.A.

Podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych za okres sprawozdawczy od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku był PricewaterhouseCoopers Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp.k. (dawniej PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.) z siedzibą w Warszawie. W dniu 25 czerwca 2015 roku CIECH S.A. podpisał umowę z PricewaterhouseCoopers Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp.k. na przegląd półrocznych oraz badanie rocznych sprawozdań finansowych za lata 2015, 2016 i 2017. W dniu 16 kwietnia 2018 roku Rada Nadzorcza CIECH S.A. podjęła uchwałę o przedłużeniu umowy z PricewaterhouseCoopers Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp.k. na przegląd półrocznych oraz badanie rocznych sprawozdań finansowych za lata 2018 i 2019. Wartość umów zawartych z PricewaterhouseCoopers Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp.k. oraz spółkami z sieci PricewaterhouseCoopers została zaprezentowana poniżej:

	31.12.2018*	31.12.2017*
Badanie rocznego sprawozdania finansowego	335	102
Przegląd sprawozdania półrocznego	93	83
Pozostałe usługi	10	204
Inne usługi poświadczające	1	1
Usługi doradztwa podatkowego	-	156**
RAZEM	439	546

*Wynagrodzenie zawiera koszty dodatkowe jak koszty podróży, wyżywienia, noclegów.

**Kwota dotyczy usługi weryfikacji dokumentacji cen transferowych Grupy za lata 2011-2015. Umowa została podpisana przed wejściem w życie ograniczeń dotyczących zlecenia dodatkowych usług audytorowi i została wykonana do końca 2017 roku

9.5. ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM

28 stycznia 2019 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy CIECH S.A. powołało do składu Rady Nadzorczej Pana Marka Koźnika.

W dniu 19 marca 2019 roku Zarząd CIECH S.A. podjął uchwałę o rozpoczęciu szczegółowego przeglądu opcji:

- zmian w strukturze korporacyjno-organizacyjnej Grupy CIECH, ze szczególnym uwzględnieniem docelowego modelu w postaci holdingu z podziałem kompetencji pomiędzy poszczególnymi obszarami biznesowymi i centralą;
- zmian w strukturze aktywów Grupy CIECH.

Przegląd ten nakierowany jest na realizację zasadniczego celu wynikającego ze Strategii, tj. stworzenie efektywnego i w pełni zdywersyfikowanego holdingu chemicznego generującego długookresowo pozytywną wartość dla akcjonariuszy. Osiągnięciu tego celu służyć ma również budowanie wartości poprzez zmiany w portfolio aktywów i skupienie się na obszarach o kluczowym znaczeniu dla działalności Grupy CIECH.

W ramach przeglądu CIECH S.A. dokona szczegółowej analizy modelu korporacyjno-organizacyjnego Grupy CIECH oraz możliwych działań służących jego optymalizacji w celu dostosowania struktury Grupy CIECH do wyzwań wynikających ze Strategii. Rozważane działania mogą obejmować m.in. przenoszenie poszczególnych aktywów w ramach Grupy CIECH, a także przeprowadzenie akwizycji oraz dezinwestycji wybranych aktywów. Analizy prowadzone przez CIECH S.A. będą połączone z badaniem rynku fuzji i przejęć w danych obszarach.

Zgodnie z decyzją Zarządu CIECH S.A. przegląd w zakresie opcji zmian w strukturze aktywów będzie w pierwszej kolejności dotyczył spółek: CIECH Pianki sp. z o.o. oraz CIECH Trading S.A.

Zarząd CIECH S.A. zastrzega, że nie została podjęta żadna decyzja związana z wyborem określonej opcji co do konkretnych zmian w strukturze korporacyjno-organizacyjnej Grupy CIECH ani w strukturze aktywów. Nie ma zatem pewności, czy i ewentualnie kiedy takie decyzje zostaną podjęte w przyszłości.

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU

Niniejsze Sprawozdanie finansowe CIECH S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 roku zostało zatwierdzone przez Zarząd Spółki w dniu 26 marca 2019 roku.

Warszawa, 26 marca 2019 roku.

.....

Dawid Jakubowicz - Prezes Zarządu CIECH Spółka Akcyjna

.....

Artur Osuchowski – Członek Zarządu CIECH Spółka Akcyjna

.....

Mirosław Skowron – Członek Zarządu CIECH Spółka Akcyjna

.....

Katarzyna Rybacka – Główny Księgowy CIECH Spółka Akcyjna